Bestuursverslag

Educatis

2023

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	3
2.	Het schoolbestuur	4
2.1 1	Profiel	4
2.2	Organisatie	5
3.	Verantwoording van het beleid	10
3.1	Onderwijs & Kwaliteit	10
3.2	Personeel & Professionalisering	18
3.3	Huisvesting en Facilitaire zaken	21
4.	Financieel beleid	24
4.1	Financieel beleid, planning & control en allocatie	24
4.2	Treasury	25
4.3	Toelichting op de balans	26
4.4	Toelichting op de exploitatie	30
4.5	Resultaat bestemming	37
4.6	Indicatoren	37
4.7	Risicobeheersings- en controlesystemen	39
5.	Continuïteitsparagraaf	40
5.1	Leerlingaantallen	40
5.2	Financieel toekomstperspectief	41
5.3	Risico's en onzekerheden	43
6. J	laarverslag scholen	49
6.1 .	Jaarverslag De Lelie – Driebruggen	49
6.2	Jaarverslag Eben-Haëzer – Utrecht	51
6.3	Jaarverslag Johannes Bogermanschool – Houten	53
6.4	Jaarverslag School met de Bijbel te Nieuwer Ter Aa	56
6.5 .	Jaarverslag Rehobothschool – Zeist	58
6.6	Jaarverslag Johannes Calvijnschool – Amersfoort	59
6.7	Jaarverslag Verhoeff-Rollmanschool – Bodegraven	62
6.8	Jaarverslag De Akker – Amstelveen	64
6.9 .	Jaarverslag Willem Farelschool - Hoevelaken	66
6.10) Jaarverslag Daniëlschool te Soest	68
Bijlo	age 1: Verslag intern toezicht	71
Bijlo	age 2: Verslag GMR	75

1. Voorwoord

Graag deel ik met u een zinssnede vanuit het rapport van de commissie bestuurlijke visitatie van de PO-RAAD die plaatsvond in het najaar van 2023: 'De commissie heeft Educatis ervaren als een warme, kleinschalige en slagvaardige organisatie. Er zijn korte lijnen, er is openheid en er heerst een cultuur waarin 'afspraak is afspraak' geldt. Een mooi compliment voor alle betrokkenen bij Educatis!

Ook in 2023 is er weer veel gebeurd binnen de organisatie. Het belangrijkste is dat we alle ruimte en mogelijkheden kregen om vanuit onze visie en missie te werken: 'leren voor het leven'. Dat betekent in de eerste plaats onze leerlingen bekend te maken met de boodschap van het Woord van God en ze te leren hoe ze als burger vanuit hun christenzijn hun plek kunnen innemen in de maatschappij. Er was dan ook volop aandacht voor een integraal en samenhangend aanbod van burgerschapsonderwijs!

Elke school heeft een eigen schoolplan opgesteld op basis van het strategisch beleidsplan van Educatis. Naast dat we bezoek kregen van de commissie bestuurlijke visitatie van de PO-RAAD, kregen we als bestuur ook bezoek van de Inspectie van het Onderwijs. Zij concludeerden dat er veel goed gaat binnen de organisatie en gaven een aantal suggesties mee ter overweging om de kwaliteit van het onderwijs verder te verbeteren.

Financieel gezien was 2023 een jaar waarin we meer financiële middelen hebben uitgegeven dan dat er inkomsten waren. Dit kwam mede door de overstap naar een nieuwe netwerkbeheerder. Een deel van de ICT-investeringen is in dat kader naar voren gehaald. Voor een deel komt dit ook doordat de loonkosten hoger waren dan waar we vooraf rekening mee hadden gehouden. Gezien onze gezonde financiële positie kunnen we het tekort goed opvangen.

We zijn dankbaar dat we in afhankelijkheid van de Heere ons werk konden doen en het onderwijs op de scholen z'n voortgang had! Soli Deo Gloria!

Met vriendelijke groet,

J.A. (Arjan) van Hell, MSc Raad van bestuur Educatis

Mei 2024

2. Het schoolbestuur

2.1 Profiel

Missie & visie

Leven is leven voor God en in verbondenheid aan en met de ander. Leren doen we levenslang. Leven doen we in gemeenschappen: het gezin, de familie, de straat, het dorp of de stad, de kerk, de school. Kortom de maatschappij is een verzameling van gemeenschappen met als doel om te leren leven in en binnen deze verschillende gemeenschappen. Een gemeenschap heeft normen, waarden en omgangsvormen. Voor Educatis zijn deze gebaseerd op het Woord van God en de drie Formulieren van Enigheid. Vanuit deze basis leren we leerlingen te leven in de verschillende gemeenschappen met hun onderscheiden waarden, normen en gedragsregels.

De missie van Educatis is 'leren voor het leven'. Educatis staat voor uitdagend onderwijs voor alle leerlingen, gekenmerkt door respect, veiligheid, verantwoordelijkheid, effectiviteit, groei en bloei! Leren en leven zijn nauw aan elkaar verbonden. Leren is nodig om te kunnen leven. De mens heeft de mogelijkheden gekregen om op verschillende niveaus te leren en het is een Bijbelse opdracht deze talenten te ontwikkelen en te gebruiken. Leren is gericht op het leven. Het leven heeft zowel een tijdelijke als een eeuwige dimensie. Deze twee staan niet los van elkaar maar zijn met elkaar verbonden.

De tijdelijke dimensie van Ieren voor het Ieven wordt zichtbaar in het realiseren van een evenwichtig onderwijsaanbod dat zich richt op de drie domeinen die ontleend zijn aan Biesta: subjectificatie, socialisatie en kwalificatie. Wij geven in ons onderwijs inhoud aan deze domeinen vanuit onze christelijke identiteit met de daaraan verbonden waarden en normen en omgangsvormen. Dat raakt gelijk ook aan de eeuwige dimensie. Het belangrijkste doel van ons onderwijs is namelijk Ieerlingen bekend maken met het Leven, met Jezus Christus als de Verlosser van zondige mensen.

Deze tijdelijke en eeuwige dimensie kunnen worden samengevat met de woorden van de christelijke pedagoog J. Waterink (1890-1966): 'De vorming van de mens tot zelfstandige, God naar Zijn Woord dienende persoonlijkheid, geschikt en bereid al de gaven, die hij van God ontving te besteden tot Gods eer en tot heil van het schepsel, in alle levensverbanden, waarin God hem plaatst.'

Kernactiviteiten

Educatis is gericht op het geven van eigentijds doelgericht kwalitatief christelijk onderwijs op reformatorische grondslag om leerlingen te laten leren voor het leven, zodat elke leerling kan groeien en bloeien. Educatis realiseert deze doelstelling door het in stand houden van 10 scholen. Educatis werkt samen met andere organisaties om naar behoefte peuterspeelzalen en/of buitenschoolse opvang te realiseren.

Strategisch beleidsplan

Het <u>strategisch beleidsplan 2022-2026</u> is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de verschillende geledingen binnen Educatis en bouwt voort op de ontwikkelingen die in de vorige periode van het strategisch beleidsplan zijn ingezet, met name op het gebied van doelgericht leren, kwaliteitszorg en burgerschap. Daarnaast zet het nieuwe strategisch beleidsplan ook op een aantal gebieden een nieuwe koers uit, zoals personeelsbeleid, omvang, positionering van Educatis en visievorming op flexibilisering van het onderwijs. Veel aandacht wordt besteed aan de wijze waarop we vorm en inhoud willen geven aan onze basis: christelijk onderwijs op reformatorische grondslag. Als christelijke organisatie hebben we veel te bieden en dat willen we ook graag concreet zichtbaar maken en in de praktijk brengen. Het strategisch beleidsplan is opgebouwd aan de hand van twaalf koersuitspraken:

1. Binnen Educatis staan we voor een heldere, duidelijke en eerlijke Bijbelse Boodschap. Deze Boodschap dragen we op een positieve wijze proactief uit.

- 2. De scholen van Educatis geven vanuit de christelijke identiteit gestalte aan het vormingsaspect van Ieraren en leerlingen.
- 3. Het in stand houden van het christelijk onderwijs op reformatorische grondslag is een blijvende opdracht.
- 4. De scholen zorgen ervoor dat doelgericht leren een onderdeel is van het onderwijsconcept. De kaders zoals afgesproken binnen Educatis zijn zichtbaar en merkbaar in het onderwijsaanbod aan de leerlingen.
- 5. We dragen zorg voor een evenwichtig onderwijsaanbod dat zich zowel richt op de basisvaardigheden, op de 21-eeuwse vaardigheden als op de sociaal-emotionele ontwikkeling.
- 6. Elke school van Educatis denkt na hoe flexibilisering van het onderwijsaanbod bijdraagt aan een ononderbroken ontwikkeling van elke leerling.
- 7. Het kwaliteitsbeleid van Educatis is actueel en gericht op het realiseren kwaliteit van onderwijs, van doelen en ambities.
- 8. Educatis geeft vorm en inhoud aan strategisch personeelsbeleid dat zich richt op het bevorderen van kwaliteit, de duurzame inzetbaarheid en welbevinden van medewerkers.
- 9. Educatis is een actieve, betrokken, betrouwbare en positief kritische partner binnen het christelijk reformatorisch onderwijs.
- 10. Bij het sturen op groei van de omvang van Educatis staan gedeelde meerwaarde, gelijkwaardigheid, samenwerking en relatie centraal.
- 11. De schoolgebouwen zijn duurzaam en dragen bij aan een goed werk-, leef- en leerklimaat voor zowel medewerkers als leerlingen.
- 12. Binnen Educatis worden financiële middelen transparant, doelmatig en effectief ingezet.

Toegankelijkheid & Toelating

De scholen worden bezocht door leerlingen die op grond van de identiteit van de school zijn aangemeld. Ouders van deze leerlingen zoeken voor hun kind(eren) een school waar Bijbelgetrouw onderwijs wordt gegeven. Vaak behoren deze ouders tot de gereformeerde gezindte en onderschrijven de grondslag van de school. Soms brengen ouders grote 'offers' om hun kinderen naar de school van hun keuze te laten gaan. Op enkele scholen worden dagelijks veel kinderen over grote afstanden vervoerd. Daarnaast worden kinderen toegelaten van ouders die de grondslag respecteren. Voor toelating wordt in gesprek gegaan met de ouders om na te gaan of er voldoende aansluiting is tussen wat ouders voorstaan en wat de school nastreeft. Op bestuursniveau is een kader voor het toelatingsbeleid vastgesteld.

2.2 Organisatie

Contactgegevens

Naam schoolbestuur Vereniging Educatis

Bestuursnummer 41534
Adres Waterdaal 3
Telefoonnummer 033-3033120

Email <u>info@educatis-rpo.nl</u>Website <u>www.educatis-rpo.nl</u>

Informatie over Educatis kunt u vinden op www.educatis-rpo.nl.

Contactpersoon

Naam contactpersoon
 Functie
 Telefoonnummer
 J.A. van Hell, Msc
 raad van bestuur
 06-17368480

Scholen

Brin	Naam school	Adres	Postcode	Plaats
03GD	De Lelie	Burg. Doormanstraat 26	3465 KE	Driebruggen
03MJ	Eben- Haëzerschool	3541 DZ	Utrecht	
04MJ	Joh. Bogermanschool	Tuibrug 10	3991 LC	Houten
05GD	School met de Bijbel	Doude van Troostwijkstraat 22	3626 AV	Nieuwer Ter Aa
06DY	Rehobothschool	G.J. van der Veenlaan 2	3705 PE	Zeist
06GV	Joh. Calvijnschool	Waterdaal 3	3817 GV	Amersfoort
07XO	Verhoeff- Rollmanschool	Dronenpark 1	2411 HC	Bodegraven
21QN	De Akker	Kringloop 471	1186 HD	Amstelveen
23UE	Willem Farelschool	Dassenburcht 9	3871 JM	Hoevelaken
23WR	Daniëlschool	Smitsweg 46	3765 CT	Soest

Meer informatie over Educatis en de scholen is te vinden op <u>www.educatis-rpo.nl</u> en <u>www.scholenopdekaart.nl</u>.

Juridische structuur

De juridische structuur van Educatis is een vereniging.

Organisatiestructuur

Betekenis van de afkortingen in het organogram

ALV Algemene Ledenvergadering

RvT Raad van Toezicht RvB Raad van Bestuur

Medezeggenschapsraad

LI Lokale Identiteitscommissie MR Medezeggenschapsraad

Gemeenschappelijke

Governance Code

In <u>Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs</u> zijn basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders en toezichthouders binnen het Primair Onderwijs. De rvt en rvb van Educatis hanteren en handhaven deze code. In de statuten van Educatis staat als maximale zittingstermijn voor leden van de rvt een periode van twaalf jaar vermeld. De Code Goed Bestuur gaat uit van maximaal 8 jaar. In de praktijk hanteert de rvt de maximale zittingstermijn van 8 jaar.

GMR

Bij de wijziging van de statuten in 2024 zal de maximale termijn van acht jaar ook in de statuten worden vastgelegd. Ook wordt opvolging gegeven aan de richtlijn dat minimaal één lid van de rvt geen directe binding heeft met de organisatie.

In het <u>Managementstatuut</u> staat beschreven hoe de scheiding tussen bestuur en toezicht is geregeld en wat de verdeling van taken, bevoegdheden en de verantwoordelijkheden tussen de raad van bestuur en directeuren is.

Functiescheiding

Het bevoegd gezag is ondergebracht in twee verschillende organen: De raad van bestuur (bestuur) en de raad van toezicht (intern toezicht). Er is dus sprake van een functionele scheiding (two-tier).

Bestuur

De Raad van bestuur bestaat uit één persoon. In 2023 was de samenstelling van de raad van bestuur als volgt

Van 1 januari tot en met 31 december 2023:

Naam J.A. (Arjan) van Hell, MSc

Functie raad van bestuur

Nevenfuncties (betaald en onbetaald) Toezichthouder bij Kinderopvang Wageningen

Bestuurslid Samenfoort, coöperatie voor

onderhuisvesting in Amersfoort

Bestuurslid (secretaris) Stichting Meer

personeel in het onderwijs

Externe auditor samenwerkingsverband

Berséba

Voor de bezoldiging van de raad van bestuur wordt verwezen naar de jaarrekening.

Intern toezichtorgaan

Per 31 december 2023 zijn de volgende personen lid van de raad van toezicht:

Naam	Beroep	Aandachts- gebied	Overzicht nevenfuncties	Termijn
Mevrouw. M. van den Berg- Molenaar De heer T.	Intern begeleider Geen	Onderwijs Identiteit	Externe auditor bij Berséba Lid Raad van Toezicht	(1 ^{ste} termijn) Aftredend in 2026 (1 ^{ste} termijn)
van de Bospoort	Geen	Financieel Juridische zaken	Stichting voor Speciaal Onderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs op Gereformeerde Grondslag in de Regio Veluwe. Lid Raad van Toezicht Stichting Kinderboerderij de Schoutenhoeve. Lid van bestuur van Stichting Administratiekantoor Alfa.	Aftredend in 2027

			Rechter-plaatsvervanger bij de Rechtbank Noord- Nederland. Lid Commissie voor de bezwaarschriften van het NBA.	
De heer J.C. van der Net	Docent VO en LVO/beleidsmede -werker	Onderwijs	n.v.t.	(2 ^{de} termijn) Aftredend in 2025
De heer J. Weeda Voorzitter	Accountmanager onderwijs bij AFAS	Financiën ICT	n.v.t.	(2 ^{de} termijn) Aftredend in 2024
De heer drs. P.G. Willemsen RE RA	Manager toezicht banken bij De Nederlandsche Bank N.V.	Financiën	Lid raad van toezicht De Rozelaar te Barneveld Bestuurslid SFH	(2 ^{de} termijn) Aftredend in 2025

In het verslag van het <u>interne toezicht</u> (zie ook bijlage 1) staan de taken en verantwoordelijkheden van de raad van toezicht beschreven. Ook wordt inhoudelijk ingegaan op de verrichte werkzaamheden in het jaar 2023. Met ingang van 1 augustus 2023 heeft mw. Baan-Meerman afscheid genomen van de rvt. In haar plaats is dhr. T. van de Bospoort benoemd als nieuw lid van de raad van toezicht.

De GMR

Elke school van Educatis heeft een MR. Het is aan de school om te kiezen voor een MR met 4 of 6 zetels. De GMR bestaat uit 10 leden. Deze leden worden afgevaardigd vanuit de MR, waarbij rekening gehouden wordt met de gelijke verdeling tussen ouder- en personeelsgeleding. Er is een lijst van onderwerpen die aan de MR dan wel aan de GMR opgedragen zijn. De werkzaamheden van de GMR staan vermeld in het jaarverslag van de GMR.

Horizontale dialoog en verbonden partijen

Educatis werkt samen met verschillende partijen. Deze samenwerking is gericht op verschillende zaken.

Organisatie	Omschrijving van de vorm van de dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin						
Samenwerkingsverband	Samenwerking en dialoog voor het bieden van een goede						
Berséba	zorgstructuur voor de leerlingen.						
	Educatis en Berséba zijn in 2020 nauw gaan samenwerken rond						
	de HB-voorziening die Educatis heeft in Amersfoort. Deze						
	samenwerking is in 2022 uitgebreid met het starten van een HB-						
	voorziening in de Johannes Calvijnschool in Veenendaal.						
BijdeHandjes	andjes Samenwerking in het kader van het bieden peuterspeelzaalwerk						
Quadrant	en Buitenschoolse Opvang.						
Bzzzonder							
De Herberg							
Besturenorganisatie VGS	Samenwerking en dialoog in het kader van beleidsadvisering en						
en de PO-Raad	ondersteuning bij bestuurlijke zaken.						
Jeugdhulp	Samenwerking en dialoog met de jeugdhulp van de negen						
	verschillende gemeenten waar de scholen gevestigd zijn.						
PABO Driestar educatief	Samenwerking en dialoog op het gebied van professionalisering						
	van het personeel en opleiding van Ieraren. Ook dialoog over						
	onderwijskundige ontwikkelingen.						

Calibris	Samenwerking en dialoog op het gebied van opleiding van							
Hoornbeeck College	onderwijsassistenten.							
Van Lodensteincollege	Overleg over leerlingen die vanuit de basisscholen naar het							
Driestar college	voortgezet onderwijs gaan. Naast deze twee VO-scholen zijn er							
	ook contacten met andere VO-scholen waar onze leerlingen naar							
	toe gaan.							
Progressus	Educatis neemt actief deel aan de landelijke vorming van de							
	onderwijsregio Progressus (voorlopersaanpak).							

Klachtenbehandeling

Educatis is aangesloten bij de klachtencommissie van de VGS. Educatis heeft twee externe vertrouwenspersonen die in voorkomende situaties benaderd kunnen worden om behulpzaam te zijn bij het bespreken van een klacht of het begeleiden van een klager naar de klachtencommissie.

In 2023 is er één klacht ingediend bij de klachtencommissie. De klachtencommissie heeft de klacht ongegrond verklaard. Het beleid van Educatis in het omgaan met klachten is te vinden in de klachtenregeling.

3. Verantwoording van het beleid

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording over het beleid van de raad van bestuur en is opgedeeld in de volgende paragrafen: Onderwijs & kwaliteit, Personeel & professionalisering, Huisvesting & facilitaire zaken. Het hart van deze paragrafen wordt gevormd door de verantwoording over de gestelde doelen uit het strategisch beleidsplan, de behaalde resultaten en toekomstige ontwikkelingen.

3.1 Onderwijs & Kwaliteit

Definiëren van onderwijskwaliteit

De visie op onderwijskwaliteit is verwoord in de missie en visie van Educatis: Leren voor het leven. Het leren moet bijdragen aan wat in het leven van de leerling nodig is. Wat hebben zij nodig om als burger in de samenleving te kunnen functioneren? Voor Educatis geldt dat we leerlingen willen toerusten om als christen in de maatschappij te kunnen staan. De scholen van Educatis zijn opgericht om opvoeding en onderwijs te bieden op basis van het Woord van God en op de verwoording van de Bijbelse leer in de Heidelberger Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels. Ten diepste willen we leerlingen bekend maken met het Leven, met Jezus Christus als de Verlosser van zondaren.

Vanuit deze opdracht is het van belang leerlingen waarden en normen mee te geven die voortkomen vanuit het Woord van God. Professor Waterink verwoordde de opdracht als volgt: 'De vorming van de mens tot zelfstandige, God naar Zijn Woord dienende persoonlijkheid, geschikt en bereid al de gaven, die hij van God ontving te besteden tot Gods eer en tot heil van het schepsel, in alle levensverbanden, waarin God hem plaatst.' Biesta wijst op drie domeinen die bij het opvoeden en onderwijzen tot burger van belang zijn: subjectwording (persoonsvorming), socialisatie en kwalificatie. Binnen Educatis geven wij deze begrippen inhoud vanuit de christelijke identiteit met de daaraan verbonden waarden en normen.

Zicht op onderwijskwaliteit

De raad van bestuur heeft zicht op de onderwijskwaliteit door een uitgebreid systeem van kwaliteitszorg. In de eerste plaats krijgt de raad van bestuur zicht door het kennis nemen van en interpreteren van de kengetallen die op het bestuurskantoor beschikbaar zijn. Deze kengetallen worden op het bestuurskantoor geanalyseerd en vervolgens besproken met de individuele directeuren en intern begeleiders en waar nodig binnen het managementteam van Educatis. Daarnaast door de gesprekkencyclus met de verschillende directeuren. Drie keer per jaar heeft de raad van bestuur een gesprek met de directeuren waarin allerlei zaken die van invloed zijn op de onderwijskwaliteit aan de orde komen. Voorafgaand aan dit gesprek vult de directeur hiervoor een voortgangsrapportage in. Ook verkrijgt de bestuurder zicht op de onderwijskwaliteit door de interne- en externe audits (vanuit het samenwerkingsverband Berséba) die structureel plaatsvinden. Van deze interne audits ontvangt de bestuurder een verslag. Ook de gesprekken met de verschillende geledingen binnen Educatis geven de bestuurder zicht op de onderwijskwaliteit. Hierbij gaat het met name om de gesprekken met de LI (Lokale Identiteitscommissies) en de GMR. Ook geven de uitgezette vragenlijsten onder ouders en personeel voorafgaande aan het opstellen van een nieuw schoolplan zicht op de onderwijskwaliteit op de scholen. De bestuurder plant elke twee jaar voor elke school een schoolbezoek in waarin de bestuurder tijdens een ochtend naast enkele klassenbezoeken spreekt met leerlingen, personeel, ouders en de directeur. Verder neemt het bestuur één keer per vier jaar deel aan de bestuurlijke visitatie die wordt georganiseerd vanuit de PO-Raad. In 2023 heeft deze bestuurlijke visitatie plaatsgevonden. Verderop in dit bestuursverslag wordt inhoudelijk ingegaan op deze visitatie.

Werken aan onderwijskwaliteit

De bestuurder werkt in nauwe samenwerking met het managementteam van Educatis aan (de verbetering van) de onderwijskwaliteit. Ongeveer één keer in de zes weken vindt een MT-overleg plaats waarbij naast organisatorische zaken, met name onderwerpen besproken worden die gaan over de onderwijskwaliteit op de scholen. De thema's die tijdens de MT-vergaderingen aan de orde komen, worden voorbereid door de verschillende commissies die er binnen het MT zijn (commissie onderwijs, commissie kwaliteitszorg en commissie personeel). Hierbij zijn het strategisch beleidsplan, het schoolplan en het jaarplan het uitgangspunt. In 2023 heeft de nadruk gelegen op de uitvoering van het strategisch beleidsplan, het opstellen van de schoolplannen en het verder gestalte geven van doelgericht leren, bevorderen en in stand houden van de kwaliteit van de basisvaardigheden en de professionalisering van het personeel.

Aan de basis van het werken aan de onderwijskwaliteit ligt het document kwaliteitszorg. Dit document is in 2022 geüpdatet en geeft naast de afspraken rond de kwaliteitszorg ook weer welke ambities er zijn voor de komende jaren. In 2023 is verder gewerkt aan het realiseren van een nieuwe kwaliteitskader (rubrics), waarin naast de basiskwaliteit ook zichtbaar wordt wat onze ambities zijn. Het kwaliteitskader is inmiddels klaar, al zal in 2024 nog wel één en ander concreter beschreven worden. Het kwaliteitskader wordt vanaf 2024 ingezet bij de interne audits en ook wordt gekeken hoe het kwaliteitskader een rol kan spelen bij de voortgangsbesprekingen tussen bestuurder en directeuren.

Verantwoording over onderwijskwaliteit

De verantwoording over de onderwijskwaliteit gebeurt op verschillende manieren. Jaarlijks legt Educatis verantwoording af aan de overheid door het opstellen van het bestuursverslag. Leden en ouders van de vereniging ontvangen van dit verslag een publieksversie (Invisio). Het bestuursverslag, inclusief de jaarrekening wordt ook op de website van Educatis gepubliceerd. De inspectie van het onderwijs ontvangt de schoolplannen en jaarlijks een update van de schoolgidsen van de scholen. Ook resultaten van de eindtoetsen en sociale veiligheid worden met de inspectie van onderwijs gedeeld. Verder is met de directeuren de afspraak gemaakt om de website 'scholen op de kaart' zo volledig mogelijk in te vullen. Tenslotte vindt verantwoording over de onderwijskwaliteit plaats richting de gmr en de rvt via een onderwijskundige rapportage.

Onderwijsresultaten

De referentieniveaus van alle scholen liggen over de afgelopen drie schooljaren boven de signaalwaarden van de inspectie. Het afgelopen schooljaar is de dalende trend bij twee scholen (Johannes Calvijnschool en School met de Bijbel) gestopt en is de weg omhoog in geslagen. Beide scholen blijven nog wel gebruik maken van hun verbeterplan om de ingezette koers voort te zetten. Bij het overgrote deel van de scholen liggen de referentieniveaus boven het gemiddelde van de schoolgroep. Afgesproken is dat elke school op basis van verschillende gegevens eigen schoolnormen stelt. Hierbij gaat het enerzijds om haalbare maar anderzijds ook hoge schooldoelen. Voor alle scholen geldt dat er sprake is van basistoezicht door de inspectie. De onderwijsresultaten van de scholen zijn te vinden op scholenopdekaart.nl.

Inspectie

In 2023 heeft de inspectie Educatis bezocht in het kader van het vierjaarlijks bestuursbezoek. We kijken terug op een goed inspectiebezoek en zijn blij met de bevindingen van de inspectie. Het bestuur krijg op alle drie de onderdelen waar de inspectie naar kijkt (BKA1, BKA2 en BKA3) een voldoende. De inspectie geeft het volgende aan in haar eindverslag:

Het bestuur is erin geslaagd een gezamenlijke visie te ontwikkelen, die de scholen herkennen en (uit)dragen en waarop zij hun onderwijs hebben ingericht. Het bestuur heeft zicht op waar de scholen staan in hun ontwikkeling en evalueert systematisch of doelen zijn gerealiseerd. Hij stimuleert hen zich verder te ontwikkelen en stuurt bij als dat nodig is.

- Binnen Educatis is duidelijk wat van een ieder wordt verwacht, alle betrokkenen kennen de afspraken en passen die ook toe. Ook is er veel aandacht voor professionalisering binnen alle geledingen.
- Er is in toenemende mate sprake van samenwerking tussen de scholen. Grotendeels gebeurt dit in bovenschools georganiseerde netwerken, daarnaast vinden directeuren elkaar ook steeds meer dankzij de korte lijnen.
- Een volgende stap voor Educatis zou een concretere uitwerking van de doelen kunnen zijn, waarbij het duidelijker wordt wat zij willen bereiken en wanneer deze doelen voldoende zijn behaald. Dit geldt voor alle lagen van de organisatie: Welk gedrag wil je zien of merken bij leerlingen, leraren, directie of bestuurder?
- Het bestuur kan zijn kwaliteitszorgsysteem nog versterken door meer objectieve informatie over het onderwijsproces op de scholen te verzamelen en te betrekken bij de sturing op de onderwijskwaliteit. Meer structurele aandacht op de scholen voor lesbezoeken als input voor de kwaliteitszorg kan hiervoor als input dienen.
- Het bestuur kan de al toenemende samenwerking tussen scholen versterken door nog meer te sturen op het delen van 'good practices' om te voorkomen dat scholen het wiel opnieuw uitvinden.
- Ten slotte kan de informatiewaarde van een aantal onderdelen van het jaarverslag worden verbeterd. Het betreft de beleidsrijkheid van de meerjarenbegroting, de risico's, het risicobeheersingssysteem, het verslag van de intern toezichthouder en de verantwoording over het passend onderwijs.
- Sommige scholen zijn al vergevorderd, maar voor alle scholen geldt dat zij het aanbod ter bevordering van burgerschap nog niet volledig doelgericht, in samenhang en herkenbaar aanbieden.

Het rapport is te vinden op de website van de inspectie. Daarnaast heeft de inspectie in het najaar van 2023 ook een inspectiebezoek gebracht aan de Daniëlschool. Ook hier was de inspectie tevreden over de onderwijskwaliteit van de school. Waar het bestuur voor burgerschapsvorming nog een herstelopdracht kreeg in vertrouwen, beoordeelde de inspectie bij de Daniëlschool dat er sprake is van een samenhangend en integraal aanbod van burgerschapsonderwijs. Ook het verslag van het inspectiebezoek op de Daniëlschool is te lezen op de website van de inspectie.

Passend onderwijs

De raad van bestuur geeft gestalte aan de opdracht om Passend Onderwijs op de scholen van Educatis te realiseren. Het doel van het samenwerkingsverband is om voor zoveel mogelijk leerlingen 'thuis nabij' onderwijs te realiseren. Educatis onderschrijft van harte deze doelstelling. In de ondersteuningsprofielen staat beschreven welke zorg de scholen kunnen bieden en waar grenzen voor de scholen liggen. De kaders welke ondersteuning de school kan bieden verschillen enigszins per school. Elk jaar bespreekt de bestuurder met de directeuren en interne begeleiders van de scholen of het ondersteuningsprofiel aansluit en passend is bij de praktijk zoals die op de scholen plaatsvindt.

Het doel is om zoveel mogelijk leerlingen, waarvan ouders de grondslag van de school onderschrijven en/of respecteren, Passend Onderwijs te bieden. De middelen vanuit het samenwerkingsverband om Passend Onderwijs te realiseren worden ingezet op de drie gebieden waarop het ondersteuningsprofiel van het samenwerkingsverband is gebaseerd: expertise, maatwerk en samenwerking. Deze drie doelen zijn tot stand gekomen in overleg tussen de scholen en het samenwerkingsverband Berséba. Op deze drie doelen zullen de scholen beleidsrijk gaan begroten en verantwoorden. Een groot deel van de gelden van het samenwerkingsverband gaat naar de extra ondersteuning van de leerlingen die dit nodig hebben. Dit gaat dan met name om de inzet van intern begeleiders, remedial teachers en onderwijsassistentie. Ook aan het inhuren van extern personeel (ambulante begeleiding, orthopedagogen, enz.) wordt geld vanuit het samenwerkingsverband ingezet. Dit geldt ook voor de aanschaf van materialen om leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften op een goede wijze te kunnen begeleiden. Verder worden ook middelen ingezet om de expertise gericht op de ondersteuningsstructuur te versterken. De inzet van de middelen kan per school verschillen. Elke school legt elk jaar richting het samenwerkingsverband verantwoording af over de ingezette middelen.

De middelen vanuit het samenwerkingsverband zijn niet voldoende om het doel om zoveel mogelijk leerlingen Passend Onderwijs te bieden, te realiseren. Vanuit de lumpsum worden dan ook middelen aangewend om voldoende tijd voor interne begeleiding te realiseren evenals de inzet van ondersteuning door remedial teachers en onderwijsassistenten en het inhuren van externe begeleiding en de aanschaf van materialen. De inzet van al deze middelen heeft als effect dat het verwijzingspercentage naar het S(B)O laag is. Hiermee realiseren we onze doelstelling om voor zoveel mogelijk kinderen 'thuis-nabij' onderwijs te realiseren.

Educatis heeft de achterliggende jaren ook geïnvesteerd in Passend Onderwijs op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid. Dit is destijds een bewuste keuze geweest, van bestuur en managementteam omdat Educatis veel leerlingen heeft die binnen deze doelgroep vallen. In Amersfoort heeft Educatis een HB-voorziening waarbij vier scholen van Educatis betrokken zijn. In 2020 is een samenwerking gestart met het samenwerkingsverband Berséba. Hierdoor is het mogelijk dat ook leerlingen uit het samenwerkingsverband Berséba, (regio Midden) toegelaten worden tot de HB-voorziening. Helaas moest het bestuur besluiten om de HB-voorziening die in 2020 startte in Nieuwer ter Aa, met ingang van het schooljaar 2023/2024 te sluiten vanwege te weinig aanmeldingen uit alle scholen. Met de scholen is afgesproken om te kijken hoe het onderwijsaanbod voor deze leerlingen op de eigen school verstrekt kan worden. Dat betekent dat in het schooljaar 2023/2024 extra middelen ingezet worden om met name op de Eben-Haëzerschool in Utrecht tot een goed aanbod voor meerbegaafde leerlingen te komen.

In 2022 is tussen Berséba (regio Midden) en Educatis afgesproken om een HB-voorziening te starten in de omgeving van Veenendaal. Naast dat het samenwerkingsverband hier nauw bij betrokken is geweest, is dit ook besproken met de gmr en ryt. Zij hebben van harte ingestemd om dit initiatief te realiseren. Daarbij is afgesproken dat de HB-voorziening wordt gefinancierd door Berséba en dat Educatis zorgt voor personeel en garant staat voor het onderwijsaanbod. Halverwege het schooljaar zijn twee medewerkers voor deze voorziening benoemd. Vanaf oktober 2022 zijn de voorbereidingen (opzet programma en inrichting) gestart. Met ingang van 1 februari 2023 is de HB-voorziening daadwerkelijk gaan draaien. De HB-voorziening is gevestigd in de Johannes Calvijnschool te Veenendaal.

Op alle scholen zien we dat de druk op de leerlingenzorg toeneemt. Voor de school in Amstelveen (De Akker) geldt dit in versterkte mate. Dit doordat leerlingen die in aanmerking komen voor speciaal onderwijs toch op de school blijven omdat het speciaal onderwijs voor deze leerlingen te ver weg is. In dit kader heeft de school het traject 'herbergzaam onderwijs' gestart. In samenwerking met het lectoraat Herbergzaam onderwijs van Driestar educatief en het samenwerkingsverband Berséba wordt gekeken wat nodig is om passend onderwijs op de school goed vorm te geven zonder dat dit de draagkracht van het personeel te boven gaat.

Sociale veiligheid

Educatis heeft een beleidsplan sociale veiligheid. Dit beleidsplan is in 2022 herzien en besproken met het MT. Jaarlijks wordt de veiligheid van leerlingen gemeten. Voorheen gebeurde dit met ZIEN! Vanaf het schooljaar 2023 wordt de veiligheid van leerlingen gemeten via het sociaalemotioneel leerlingvolgsysteem van Leerling in Beeld. De resultaten van de vragenlijsten worden na elke afname binnen de school besproken en ook tussen directeur/intern begeleider en de bestuurder. Als er aanleiding is, wordt er actie ondernomen om de sociale veiligheid te verbeteren. Binnen de scholen zijn de directeur, intern begeleider en de interne vertrouwenspersonen het meest direct betrokken bij het veiligheidsbeleid binnen de school. Samen met het hele team dragen zijn zij er verantwoordelijk voor dat er sprake is van een veilige schoolomgeving voor zowel het personeel als voor de leerlingen.

Elke school beschikt over een interne vertrouwenspersoon waarbij leerlingen terecht kunnen. In 2023 hebben de interne vertrouwenspersonen een scholing gevolgd over het thema: Seksueel grensoverschrijdend gedrag en gesprekstechnieken. Bij deze bijeenkomst was ook één van de externe vertrouwenspersonen aanwezig. In 2023 is zijn er geen meldingen bij de externe vertrouwenspersonen binnengekomen. Jaarlijks vindt er met elke externe vertrouwenspersoon een kort gesprek plaats tussen de bestuurder en de externe vertrouwenspersonen. De input vanuit deze gesprekken wordt meegenomen bij het evalueren van het veiligheidsbeleid.

Internationalisering

Educatis heeft er voor gekozen leerlingen al vanaf het eerste leerjaar onderwijs in een tweede taal te geven. In verband daarmee is de afgelopen jaren sterk ingezet op scholing van medewerkers in het beheersen van de Engelse taal. Deze keuze heeft geleid tot versterking van de competenties van de leerlingen bij het spreken van Engels als zij overgaan naar het VO. Binnen de scholen is aandacht voor inleving in andere culturen en gewoontes, onder andere door aandacht te geven aan projecten voor zendings- en ontwikkelingsactiviteiten in andere landen. Ook werken de scholen van Educatis aan een samenhangend en integraal aanbod op het gebied van burgerschapsvorming.

Onderwijsachterstanden

De schoolscores van het CBS voor onze scholen liggen tussen de 23,77 en 30,05 in een range van 20-40. Drie scholen vallen in de categorie lage schoolweging (23-27). De overige zeven scholen vallen in de schoolweging gemiddeld (27-33). Over het algemeen kan de conclusie getrokken worden dat onze leerlingen komen uit gezinnen van hoger opgeleide ouders. Daarnaast is er op de meeste scholen sprake van een vrij sterk homogene populatie. Op alle scholen zien we wel de zorgzwaarte toenemen.

Binnen de zorgstructuur van de scholen is aandacht voor onderwijsachterstanden. Bij inschrijving van leerlingen wordt nagegaan hoe de startsituatie van de leerling is en wordt onder andere op eventuele onderwijsachterstanden geanticipeerd. Er is samenwerking met partijen die zorgdragen voor voor- en vroegschoolse educatie. Het aantal leerlingen met een VVE-indicatie binnen Educatis is laag.

Onderzoek en ontwikkeling

Vijf scholen van Educatis zijn inmiddels gecertificeerd als Samen Opleidingsscholen. Deze samenwerking met Driestar Educatief en haar studenten biedt voor de toekomst ruimte om gezamenlijk op te trekken op het gebied van onderzoek en ontwikkeling. In dit kader vindt ook een verkenning plaats hoe Educatis in samenwerking met Driestar educatief de werkplaats voor startende leraren vorm en inhoud kan geven. Verder wordt verkend hoe er samenwerking kan ontstaan tussen de school in Amstelveen (De Akker), het samenwerkingsverband en het lectoraat van Driestar educatief rond herbergzaam onderwijs.

Covid-19

Vanaf maart 2020 werd Educatis, net als de rest van Nederland en de wereld geconfronteerd met de gevolgen van het Covid-19. De impact hiervan was in 2023 nog steeds merkbaar, onder zowel personeel als de leerlingen. Bij enkele collega's is sprake van long covidklachten. Bij leerlingen zien we met name bij de leerlingen die tijdens de uitbraak van COVID in de kleutergroepen zaten meer sociaal-emotionele problematiek, dat ook weer z'n weerslag heeft op de onderwijsresultaten.

Nationaal Programma Onderwijs

In 2021 heeft de overheid voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 extra gelden beschikbaar gesteld om de gevolgen van Covid-19 voor het onderwijs te beperken. Het gaat hier om de gelden in het kader van Nationaal Programma Onderwijs. Educatis had ook in 2023 nog voldoende NPOmiddelen om de opgestelde plannen uit te voeren. De scholen hebben hun plan van aanpak geïntegreerd in hun jaarplannen. Elke school maakt zijn eigen keuzes aan de hand van de gemaakte analyses. Deze keuzes passen bij de door de overheid opgestelde menukaart.

Hoewel er per school verschillende accenten zijn, kan gesteld worden dat binnen Educatis ingestoken is en wordt op het realiseren van de volgende doelen:

- de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen;
- structureel voeren van kindgesprekken;
- verbeteren van het rekenonderwijs;
- aandacht voor het ontwikkelen van de executieve functies;
- extra aandacht voor individuele leerlingen om achterstanden op de basisvakken weg te werken of te voorkomen.

In onderstaande tabel is de verantwoording van de NPO-middelen weergegeven:

Formatieve inzet in fte	0.55		0.56		1.10	0.40	0.34	_	.09		1.35	0.58	1.20	-	-		0.13	6,29	
	€ 33.249	€	30.951	€ 79	9.554	€ 22.095	€ 25.918	€ 8.	349	€ 8	85.923	€ 29.701	€ 63.122	€	-	€ ′	16.712	€ 395.574	100%
G. Overig: uitsluitend bedoeld voor dotaties aan oorzieningen voor transitievergoedingen, de oorziening verrekening uitkeringskosten en/of dotatie aan een bestemmingsreserve NPO	€ -	€	-	€	-	€ 2.209	€ -	€	-	€	-	€ -	€ 6.312	€	-	€	-	€ 8.522	2%
 Faciliteiten en randvoorwaarden: Activiteiten die andvoorwaardelijk/ ondersteunend zijn voor nterventies (A-E), ouderbetrokkenheid en digitale echnologie 	€ -	€	1.548	€ 1	1.591	€ 1.105	€ 3.888	€	-	€	-	€ 2.376	€ 3.156	€	-	€	8.356	€ 22.019	6%
(Extra) inzet van personeel en ondersteuning	€ 23.274	€	24.761	€ 71	1.599	€ 12.152	€ 22.030	€ 7.0	097	€ 7	77.331	€ 27.325	€ 34.717	€	-	€	8.356	€ 308.642	78%
Ontwikkeling van de executieve functies van eerlingen	€ 3.325	€		€							8.592		€ 6.312	€		€	-	€ 25.089	69
C. Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van eerlingen	€ 3.325	€	619	€	-	€ 1.105	€ -	€ (526	€	-	€ -	€ 3.156	€	-	€	-	€ 8.831	29
Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren	€ 3.325	€	-	€ 6	6.364	€ 2.209	€ -	€	-	€	-	€ -	€ 6.312	€	-	€	-	€ 18.211	59
nterventies bedragen A. Meer onderwijs om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij de spijkeren	€ -	€	-	€	-	€ 1.105	€ -	€	-	€	-	€ -	€ 3.156	€	-	€		€ 4.261	19
	100%	-	100%		100%	100%	100%	10	00%		100%	100%	100%)	100%		100%	100%	-
 Overig: uitsluitend bedoeld voor dotaties aan oorzieningen voor transitievergoedingen, de oorziening verrekening uitkeringskosten en/of dotatie aan een bestemmingsreserve NPO 			0%		0%	10%	0%		0%		0%	0%			0%		0%	2%	
 Faciliteiten en randvoorwaarden: Activiteiten die andvoorwaardelijk/ ondersteunend zijn voor nterventies (A-E), ouderbetrokkenheid en digitale echnologie 	0%	•	5%		2%	5%	15%		0%		0%	8%	5%	,	0%		50%	6%	
E. (Extra) inzet van personeel en ondersteuning	70%		80%		90%	55%	85%	8	35%		90%	92%	55%	,	100%		50%	78%	
Ontwikkeling van de executieve functies van eerlingen	10%		13%		0%	10%	0%	7	,5%		10%	0%	10%	,	0%		0%	6%	
C. Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van eerlingen	10%		2%		0%	5%	0%	7	,5%		0%	0%	5%	,	0%		0%	2%	
en vaardigheden bij de spijkeren 3. Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren	10%		0%		8%	10%	0%		0%		0%	0%	10%		0%		0%	5%	
nterventies inzetpercentage A. Meer onderwijs om bij groepen leerlingen kennis	0%		0%		0%	5%	0%		0%		0%	0%	5%		0%		0%	1%	
Saldo 2023	€ 18.085	€	-7.326	€ -10	0.138	€ 5.289	€ 3.249	€ 25.4	484	€	1.869	€ -2.289	€ -9.747	€	29.750	€ -	16.712	€ 37.513	
		Ť												Ť					
Totaal	€ 33.249			_	9.554		€ 25.918		349				€ 63.122			_	16.712	€ 395.574	1009
Overige kosten	€ 1.321				1.709	€ 403	€ -			€				€	-			€ 4.339	19
Huisvestingslasten	€ -					€ -		€ .	-			€ -		€	-			€ 1.000	09
Afschrijvingen	€ 12			€	01	€ 45	€ 160			€		€ -	€ 3.129			€	7.504	€ 1.066	09
Externe inhuur van personeel Overige personeelskosten	€ 12	€	1,493	€	61	€ 45	€ 131	€	-	€	6.333	€ -		€		€	7.504	€ € 18.772	0: 5:
oonkosten	€ 31.916		29.176		7.784		€ 25.627				79.575		€ 59.988		-		9.208	€ 371.397	949
Bestedingen 2023																			
Totaal Totaal	€ 51.333	€	23.625	€ 69	9.417	€ 27.383	€ 29.167	€ 33.	333	€ 8	87.792	€ 27.412	€ 53.375	€	29.750	€	-	€ 433.087	
						€ 23.917 € 3.467												€ 3,467	
Rijksbijdragen Overige	€ 51.333		23.625	€ 69	9.417			€ 33.4		€ 8	87.792	€ 27.412		€	29.750			€ 429,620	

Voor een nadere toelichting over de inzet van middelen per school wordt verwezen naar de jaarverslagen van de scholen (zie hoofdstuk 6).

In 2023 zijn nog niet alle NPO-middelen besteed. Vorig jaar is al besloten om gebruik te maken van de wettelijke mogelijkheden de NPO-gelden te besteden tot en met 1 augustus 2025. Per school wordt bijgehouden in hoeverre de NPO-middelen zijn gebruikt.

Een klein deel van de NPO-gelden is bovenschools gereserveerd voor eventuele kosten als afscheid moet worden genomen van personeel dat in het kader van NPO is benoemd. Ook wordt een klein deel van deze middelen gebruikt voor kosten die bovenschools gemaakt worden, zoals wervingskosten en kosten voor de begeleiding van collega's. Dit is besproken met de gemeenschappelijke zeggenschapsraad, die hier ook mee heeft ingestemd. De interventies waar de middelen in 2023 aan zijn besteed zijn inzet personeel en ondersteuning (E) en randvoorwaarden (F).

De plannen van de scholen zijn besproken binnen de medezeggenschapsraden van de scholen. Alle medezeggenschapsraden hebben ingestemd met de plannen van aanpak. Het blijft moeilijk om de effecten van de ingezette NPO-gelden zichtbaar te maken. Over het algemeen was er in 2023 voldoende personeel om aan de slag te gaan met de uitvoering van de plannen.

Onderwijs aan nieuwkomers

Binnen verschillende plaatselijke gemeenten waar Educatis scholen heeft, is bestuurlijk overleg en afstemming geweest over onderwijs aan nieuwkomers, met name leerlingen uit Oekraïne. In de meeste gemeenten is besloten om het onderwijs aan nieuwkomers gezamenlijk op te pakken en vorm en inhoud te geven via gezamenlijke voorzieningen. De meeste scholen van Educatis hebben geen of weinig nieuwkomers op school. Het gebeurt af en toe dat vanuit bijvoorbeeld taalklassen een leerling wordt aangemeld op één van de scholen van Educatis.

Bestuurlijke visitatie

In 2023 heeft er een bestuurlijke visitatie plaatsgevonden vanuit de PO-Raad. Deze bestuurlijke visitatie was waardevol en is goed verlopen. De belangrijkste bevindingen van de bestuurlijke commissie zijn dat Educatis een warme, kleine en slagvaardige organisatie is, waar sprake is van korte lijnen, openheid en waar een cultuur heerst van 'afspraak is afspraak'. De commissie geeft een aantal aanbevelingen mee die gaan over de bestuursfilosofie van het Rijnlands denken. De commissie stimuleert de bestuurder te verwoorden hoe hij binnen de organisatie het 'Rijnlands denken' terug wil zien en dit denken ook verder te realiseren binnen de organisatie. Verder stimuleert de commissie de bestuurder om de kritische dialoog binnen de organisatie te blijven stimuleren. Ook adviseert de commissie het interne toezicht om nog meer te focussen op strategisch niveau. De input vanuit de bestuurlijke visitatie zal in 2024 worden besproken binnen de verschillende geledingen van Educatis. Op basis daarvan zal het bestuur besluiten hoe opvolging gegeven zal worden aan de gegeven adviezen.

Doelen en resultaten onderwijskwaliteit

De raad van bestuur heeft ten aanzien van de onderwijskwaliteit een aantal doelen gesteld. Deze doelen worden hieronder beschreven met daarbij het resultaat dat is behaald:

a. Implementatie van het sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem van Leerling in Beeld. Vanaf het schooljaar 2023/2024 maken alle scholen binnen Educatis gebruik van het sociaalemotioneel leerlingvolgsysteem van Leerling in Beeld. De implementatie is afgerond en onder leiding van de beleidsmedewerker van Educatis heeft een eerste evaluatie plaatsgevonden met de intern begeleiders van de scholen. De ervaringen zijn over het algemeen positief, met name de koppeling tussen de cognitieve toetsen en het sociaal-emotionele deel van Leerling in Beeld wordt als waardevol gezien. Wel is er richting CITO een aantal verbeterpunten geformuleerd. Omdat het sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem onderdeel is van het volledige pakket van Leerling in Beeld heeft de implementatie geen extra kosten met zich meegebracht. Formeel gezien is er zelfs een kleine besparing doordat er geen licentiekosten meer zijn voor ZIEN!. Dit is conform vooraf is begroot.

b. Inhuren ambtelijk secretaris bij begeleiding/uitvoering/verslaglegging van de interne audits In 2023 zijn er op twee scholen interne audits afgenomen (De Rehobothschool en de School met de Bijbel. De kosten hiervoor waren afgerond € 4.782 en vallen hiermee binnen de begrote kosten. Het MT ervaart de inhuur van een ambtelijk secretaris bij de interne audits als waardevol en daarmee van toegevoegde waarde voor de kwaliteit van de interne audit. De kosten die dit met zich meebrengt zien we dan ook als een doelmatige besteding ter bevordering van de kwaliteit van het onderwijs.

c. Verdere integratie van strategisch beleidsplan, jaarplannen en voortgangsrapportages binnen Mijn Schoolplan/Mijn bestuursplan

Deze integratie van het strategisch beleidsplan, de jaarplannen van de scholen en de voortgangsrapportages van de directeuren is in 2023 afgerond. Ook heeft een eerste evaluatie plaatsgevonden. De integratie van de verschillende onderdelen binnen één systeem wordt als positief ervaren, al zou het systeem zelf nog wat flexibelere mogen zijn. De externe begeleiding bij deze integratie heeft geholpen om het managementteam wegwijs te maken en tot een goede inrichting te komen. Voor dit traject was € 5.000 begroot. De daadwerkelijke kosten bedragen € 4.080.

d. Implementeren meetinstrument burgerschap

De implementatie van het meetinstrument burgerschap is afgerond. In mei 2023 heeft de eerste afname op elke school in groep 7 en 8 plaatsgevonden. De resultaten zijn vervolgens geanalyseerd en de uitkomsten van de analyse zijn meegenomen om waar nodig acties in gang te zetten ter verbetering van de kwaliteit van het burgerschapsonderwijs. Ter voorbereiding op het analyseren van de gegevens van het meetinstrument heeft het MT een scholing gevolgd. De kosten hiervan waren € 859 (begroot € 800).

e. Traject twee uur bewegingsonderwijs voor elke leerling.

In 2022 is besloten om voor het implementeren van twee uur bewegingsonderwijs voor elke leerling op de scholen van Educatis een subsidie aan te vragen. Deze subsidie is toegekend. Twee collega's hebben een plan van aanpak opgesteld en hebben de uitvoering hiervan ter hand genomen. Voor de zomervakantie hebben zij dit traject afgerond. De impact van het traject is dat elke school een keuze gemaakt heeft hoe te voldoen aan te eis om twee uur bewegingsonderwijs per leerling te geven. Een deel van de scholen maakt gebruik van het structureel bewegend leren of gaat ook in 2024 verder met de implementatie hiervan. Van het hele traject is een evaluatie geschreven. De doelstellingen uit het plan van aanpak zijn gerealiseerd met de middelen die hiervoor beschikbaar waren. De kosten voor de personele inzet waren begroot op ruim € 16.000. De daadwerkelijke personele kosten komen uit op bijna €17.000 en zijn daarmee in lijn met wat begroot was. De subsidie is per eind 2023 volledig besteed.

f. Realiseren nieuw kwaliteitskader

In 2023 is het nieuwe kwaliteitskader op het niveau van Educatis afgerond (rubrics) en heeft een plek gekregen binnen de interne audits. Wel zal in 2024 nog aandacht worden besteed aan het scherper formuleren van de doelstellingen/ambities en ook zal dan besloten worden hoe het kwaliteitskader een plek krijgt binnen de voortgangsgesprekken met schoolleiders. Aan het realiseren van het nieuwe kwaliteitskader waren in 2023 geen kosten verbonden.

g. Werken aan doelgericht leren

Elke school heeft in het schoolplan aangegeven hoe binnen de schoolplanperiode 2023-2027 de afspraken op bestuursniveau rond doelgericht leren worden gerealiseerd. De uitvoering hiervan wordt gemonitord via de voortgangsgesprekken en de jaarplannen van de scholen. Eventuele kosten voor de realisering van de doelen zijn meegenomen in de schoolbegrotingen.

In 2024 staan de volgende ontwikkelingen op het programma:

De interne audit is gebaseerd op het nieuwe kwaliteitskader. Drie scholen zullen in het kader van de interne audit worden bezocht. De kosten voor de inhuur van de ambtelijk secretaris zijn begroot op € 7.500.

- Gestalte geven aan verdere uitvoering realiseren doelgericht leren binnen de scholen. De kosten hiervan zijn meegenomen in de schoolbegrotingen.
- Op het niveau van Educatis is een visie opgesteld op het gebied van digitale geletterdheid. Deze visievorming vindt plaats binnen het MT en neemt geen extra kosten met zich mee.

3.2 Personeel & Professionalisering

(Strategisch) Personeelsbeleid

Educatis kiest voor goed werkgeverschap. Dat houdt in dat medewerkers een meerjarenperspectief op werk wordt geboden. Gezien het constante leerlingenaantal van de afgelopen jaren kon dit tot nu toe worden gerealiseerd. De huidige daling van het leerlingenaantal maakt dat binnen het goed werkgeverschap meer nadruk komt te liggen op mobiliteit van personeel. In 2023 is het over het algemeen gelukt om de personele bezetting goed af te stemmen op de lokale behoefte. Wel merken we steeds meer dat het lastig is om langdurige vervanging goed rond te krijgen. In de meeste gevallen lukt het om het beleid van maximaal twee personen die structureel lesgeven voor de groep, uit te voeren. Het blijft lastig om vervangers te vinden voor bovenbouwgroepen. Door personeelstekort is het aantal mensen dat kan invallen flink afgenomen, al melden zich af en toe nieuwe invallers aan. Uit de meerjarenbegroting blijkt dat door het dalende leerlingenaantal het aantal FTE moet verminderen. In 2022 hebben we hier een eerste stap in gezet. De komende jaren zal het aantal FTE verder dalen. De verwachting is dat dit gerealiseerd gaat worden door natuurlijk verloop. Gezien de schaarste van personeel op de arbeidsmarkt en de goede financiële positie van Educatis, voeren we een pro-actief beleid om mensen te werven/te binden. In een aantal gevallen betekent dit, dat we over-benoemingen doen om eventueel vertrek en uitval van medewerkers goed te kunnen opvangen.

Ondanks het personeelstekort wordt in het benoemingsbeleid vastgehouden aan de uitgangspunten van ons onderwijs. Dat betekent dat personeel dat wordt benoemd moet passen bij de identiteit, onderwijskundige visie en opgaven waar Educatis voor staat. In 2023 lukte het in bijna alle gevallen om ontstane vacatures in te vullen. De gerichte arbeidscommunicatie, waarmee in 2019 is gestart, blijkt nog steeds goed te werken. Deze arbeidscommunicatie richt zich vooral op de sociale media. Over het algemeen komen op elke vacature reacties binnen. Er wordt nagedacht om specifiek een medewerker voor twee dagen te benoemen die zich bezig houdt met communicatie & PR.

Het personeelsbeleid is ingebed binnen de organisatie, zowel op het niveau van Educatis als op het niveau van de individuele scholen. Zo krijgen alle startende leerkrachten begeleiding vanuit de eigen school (mentor) als ook vanuit Educatis (coach). Daarnaast wordt deze personeelsleden werkplaatsleren aangeboden waarbij zowel inhoudelijke thema's aan de orde komen als ruimte en tijd wordt ingeruimd voor intervisie. Verder is er binnen Educatis een gesprekkencyclus die wordt gehanteerd.

In de afgelopen jaren zien we een toename van het ziekteverzuim. In vergelijking met de landelijke cijfers ligt het percentage ziekteverzuim onder het landelijkgemiddelde.

Ziekteverzuim	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Excl. zwangerschapsverlof	5,4%	4,1%	3,5%	4,6%	6,1%	6,5%
Landelijke percentage ex. zwangerschapsverlof	5,9%	5,8%	5.8%	5.8%	6,5%	n.n.b

Binnen Educatis onderhoudt een casemanager zowel de contacten met zieke werknemers, directeuren als de bestuurder. Door de benoeming van deze casemanager is het beleid op het gebied van verzuim samenhangender en consistenter geworden.

Aanpak werkdruk

Educatis heeft middelen ontvangen om de werkdruk te verminderen. Per leerling was in het jaar 2023 € 274,90 beschikbaar (in 2022 € 268,52). Deze werkdrukmiddelen zijn per school inzichtelijk gemaakt in het begrotingsmodel. Op elke school is met het team gesproken over het besteden van deze middelen om de werkdruk te verminderen. De voorstellen die daaruit voortgekomen zijn, zijn ter instemming voorgelegd aan de MR en zijn daarna goedgekeurd door de raad van bestuur. De maatregelen per school verschillen. De meeste maatregelen die genomen zijn, hebben te maken met het aantrekken van extra ondersteunend personeel, klassenverkleining of het verlichten van de taak van de Ieraren door het verminderen van het aantal uur dat wordt lesgegeven.

Gevoerd beleid bij de beheersing van uitkeringen na ontslag

Educatis heeft het risico voor het ziekteverzuim verzekerd bij VFGS. Dat betekent dat kosten van ziekte medewerkers met inachtneming van een wachttijd van 14 dagen tegen een normvergoeding worden gerestitueerd.

Voor eventuele ziektewetuitkeringen die aan (ex-)medewerkers van Educatis worden gedaan, betaalt Educatis een individuele gedifferentieerde premiecomponent via het publieke bestel. In de afgelopen jaren zijn vrijwel geen ziektewetuitkeringen aan (ex-)medewerkers uitbetaald. Voor het jaar 2023 bedroeg de gedifferentieerde premiecomponent voor de ZW-lasten 0,23% (2022: 0,17%).

Voor (ex-)medewerkers die instromen in de WIA betaalt Educatis een individuele gedifferentieerde premiecomponent via het publieke bestel. In de afgelopen jaren is een aantal (ex-)medewerkers in de WIA ingestroomd. Voor het jaar 2023 bedroeg de gedifferentjeerde premiecomponent voor de WGA-lasten 0,96% (2022: 0,94%). Dit percentage is dus specifiek voor Educatis op basis van de WIA-kosten die gemaakt zijn door Educatis in eerdere jaren. Instroom in de WIA wordt zoveel als mogelijk voorkomen door een zorgvuldig verzuimbeleid te voeren. In 2023 hebben wij door de Verzujmspecialist een WGA-scan laten uitvoeren. Dit heeft in één geval geleid tot herziening van de uitspraak van het UWV, dit heeft tot gevolg dat de verwachte Werkhervattingskaspremie voor 2025 ruim lager zal zijn (daar staat tegenover dat wij een deel van de bespaarde premie als fee aan de Verzuimspecialist betalen; deze kosten zijn opgenomen onder de overige personele lasten).

Met ingang van 1 augustus 2022 is de regelgeving van het Participatiefonds gewijzigd. Hoewel de premies gelijk blijven, moeten schoolbesturen in het primair onderwijs een deel van de uitkeringskosten van voormalige medewerkers die een WW-uitkering krijgen zelf dragen. Dat geldt alleen voor nieuwe uitkeringen. Uitkeringen die per 1 augustus 2022 al liepen, blijven nog volledig voor rekening van het Participatiefonds. Toekomstige uitkeringen zullen voor 50% ten laste komen van de schoolbesturen, op een aantal uitzonderingen na (dan geldt een last van 10%). In 2023 zijn vanuit het Participatiefonds voor meerdere medewerkers kosten aan Educatis doorbelast, maar het ging in alle gevallen om uitkeringssituaties door voor 1 augustus 2022 zijn ontstaan.

Indien er sprake is van ontslag worden alleen vergoedingen gegeven conform de regelingen die daarvoor gelden. Er worden geen andere uitkeringen gedaan. In het jaar 2023 zijn er geen transitievergoedingen betaald voor medewerkers in verband met ontslag. Wel is er in een tweetal situaties een transitievergoeding betaald omdat een medewerker na twee jaar ziekte uit dienst is gegaan.

Er wordt actief gestuurd om werkloosheidskosten in de toekomst te voorkomen door een actief personeelsbeleid te voeren. Dit houdt in dat de directeur elk jaar enkele gesprekken heeft met elk personeelslid en ook klassenbezoeken doet. Indien nodig wordt tijdig interne- en/of externe coaching ingezet. Ook worden (oudere) medewerkers gewezen op de mogelijkheden van loopbaanbegeleiding om op een zo goed mogelijke en positieve manier inzetbaar te blijven binnen of buiten de organisatie.

Regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding startende leraren en schoolleiders

In 2023 heeft Educatis een bedrag ontvangen van € 150.845. Dit bedrag is op de volgende wijze ingezet:

- a. Elke school stelt jaarlijks een scholingsplan op voor individuele- en teamscholing. Deze scholing wordt (deels) hieruit bekostigd.
- b. Binnen Educatis krijgen alle startende leraren minimaal twee jaar coaching van een interne coach. Daarnaast wordt er drie keer per jaar werkplaatsleren georganiseerd waarbij een externe wordt uitgenodigd om een thema in te leiden. De coach startende leraren (0.33 FTE) en het werkplaatsleren wordt uit deze middelen betaald.
- Binnen Educatis wordt veel geïnvesteerd in de professionalisering van schoolleiders. Enkele schoolleiders hadden in 2023 een persoonlijke coach. Twee schoolleiders rondden voor schoolleider Deels opleiding af. professionaliseringsactiviteiten betaald uit de regeling bekostiging professionalisering en begeleiding startende leraren en schoolleiders.

De gemeenschappelijke medezeggenschapraad (formeel de personeelsgeleding) heeft ingestemd met de kadernota waarin verwoord staat hoe de professionalisering en begeleiding van startende leraren/schoolleiders vorm en inhoud krijgt op het niveau van Educatis en op basis van deze kadernota vervolgens ook ingestemd met de meerjarenbegroting 2024-2027. Scholingsactiviteiten die de lokale scholen aangaan, worden besproken binnen de medezeggenschapsraden van de scholen. Daar wordt aan de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad gevraag om in te stemmen met het gemeenschappelijk scholingsplan van het team.

Implementeren, monitoren en evalueren personeelsbeleid

Het implementeren, monitoren en evalueren van het personeelsbeleid vindt in principe plaats via het MT. Daarin heeft de beleidsmedewerker van Educatis en de commissie personeelsbeleid een voorbereidende functie. Jaarlijks stelt de raad van bestuur een verantwoordingsrapportage op. Deze rapportage wordt besproken binnen de verschillende geledingen van Educatis. Op basis van het monitoren en evalueren van personeelsbeleid wordt gekeken of en waar het nodig is om het beleid bij te stellen of aan te passen.

Doelen en resultaten

De raad van bestuur heeft voor 2023 de volgende doelen gesteld op het gebied van personeel en professionalisering:

a. Strategisch personeelsbeleid

In 2023 is een begin gemaakt met het herijken van ons strategisch personeelsbeleid. De personeelscommissie van het MT heeft onder leiding van een externe een aantal gegevens geanalyseerd waardoor inzichtelijk is geworden hoeveel fte aan medewerkers er gemiddeld jaarlijks geworven moeten worden. Ook is met elkaar de visie op strategisch personeelsbeleid vastgesteld en is een eerste stap gezet hoe we op het niveau van Educatis kunnen werken met een invalpool en hoe we mensen kunnen werven en binden. In 2024 is het de bedoeling om e.e.a. verder uit te werken en het personeelshandboek te actualiseren. De inhuur van een externe adviseur heeft er aan bijgedragen om de herijking van het strategisch personeelsbeleid goed op de rit te krijgen. Voor de externe begeleiding was een bedrag begroot van € 7.500. De daadwerkelijke begeleidingskosten bedroegen € 3.442.

b. Adaptieve gesprekkencyclus

De adaptieve gesprekkencyclus is inmiddels geïmplementeerd binnen de scholen. Ook heeft voor de zomervakantie een evaluatie binnen het MT plaatsgevonden.

c. Inzet schoolopleiders binnen Educatis

De meeste stagiairs vanuit de PABO zijn begeleid door schoolopleiders van Educatis. Enkele schoolopleiders begeleiden stagiairs op meerdere scholen. Dit werkt naar tevredenheid. Wel is de wens om het aantal schoolopleiders binnen de organisatie te vergroten, zodat begeleiding meer verdeeld kan worden en continuïteit van de begeleiding meer gewaarborgd wordt. Voor de uren die de schoolopleiders maken, ontvangen we vanuit Driestar educatief een kostendekkende vergoeding.

d. Scholing effectief gebruik Mijn Bestuursplan/Mijn schoolplan

Deze scholing heeft naar tevredenheid plaatsgevonden. Hierdoor is integratie ontstaan tussen verschillende rapportages/documenten (strategisch beleidsplan, schoolplan, jaarplan en voortgangsrapportage). De verantwoording van de ingezette middelen staat verwoord in paragraaf 3.1.

In 2024 staan de volgende doelen op het programma:

a. Het managementteam volgt een training crisiscommunicatie.

Deze training is er op gericht dat bestuurder en directeuren adequaat kunnen handelen tijdens een crisissituatie. De kosten voor deze training zijn begroot op € 2.500.

b. Het herijken van het strategisch personeelsbeleid wordt afgerond.

Het doel hiervan is dat er een integraal en samenhangend strategisch personeelsbeleid beschikbaar is. Voor dit doel worden in 2024 geen kosten begroot. De externe begeleiding is inmiddels afgrond en we pakken het verdere traject intern op.

c. Minimaal 7 scholen van Educatis zijn SAM gecertificeerd.

Het doel is dat alle scholen van Educatis binnen enkele jaren SAM gecertificeerd zijn. Inmiddels geldt dit voor vijf scholen. Het doel hiervan is dat stagiaires binnen Educatis de begeleiding ontvangen die ze mogen verwachten. Aangezien de opleidingen voor SAM worden vergoed door Samen Opleiden zijn hiervoor geen kosten begroot.

d. Educatisbrede studiedag.

In september 2024 staat een Educatisbrede studiedag gepland voor al het personeel van Educatis. Het doel van deze studiedag is om samen na te denken over het thema vorming. Daarnaast is deze studiedag gericht op het uitwisselen van mooie ontwikkelingen/voorbeelden binnen Educatis. De studiedag moet ook bijdragen aan het versterken van de gezamenlijke verbondenheid. De kosten voor deze Educatisbrede studiedag zijn begroot op € 33.000.

3.3 Huisvesting en Facilitaire zaken

Huisvesting is binnen Educatis een belangrijk thema. Goede huisvesting is van belang voor de kwaliteit van het onderwijs. Wat opvalt aan de scholen van Educatis is dat ongeveer de helft van de schoolgebouwen jonger is dan 10 jaar en de andere helft van de schoolgebouwen tussen 7-12 jaar op de planning staat voor (ver)nieuwbouw. Of dit ook allemaal volgens de planning van het IHP kan doorgaan, zal de tijd leren.

In de afgelopen jaren heeft Educatis veel geïnvesteerd in duurzaamheid & maatschappelijk ondernemen. Waar mogelijk zijn energiebesparende maatregelen genomen. Als Educatis zullen we blijvend onderzoeken of en hoe verdere verduurzaming in de schoolgebouwen kan plaatsvinden. In 2022 was het de bedoeling om te starten met de nieuwbouw van De Akker. Dit proces is vertraagd doordat het niet lukte een aannemer te vinden om de school te bouwen. Inmiddels heeft in april 2023 de formele start van de bouw van de nieuwe school plaatsgevonden.

Aan het einde van het kalenderjaar had De Lelie in Driebruggen te maken met een brand in een bijgebouw. De schuur waarin onder andere speelmateriaal was opgeslagen, brandde volledig uit. Gelukkig bleef de brand beperkt tot de schuur en liep de school zelf geen brandschade op. In goede afstemming met de gemeente is deze schade afgehandeld en is inmiddels de herbouw van de schuur afgerond.

Een punt van aandacht blijft het vochtprobleem in het speellokaal en één van de leslokalen van de Johannes Bogermanschool. Deze ruimten liggen lager dan de rest van het schoolgebouw. In 2022 is er veel onderzoek gedaan naar de oorzaak en zijn ook acties ondernomen om tot oplossing van de problemen te komen. Helaas heeft dat tot nu toe niet het gewenste resultaat opgeleverd. Het is de bedoeling om de problemen in overleg met de aannemer die het schoolgebouw heeft gebouwd, in goed onderling overleg op te lossen.

Op het gebied van huisvesting & facilitaire zaken zijn in 2023 zijn de volgende doelen gesteld en gerealiseerd:

Nieuwbouw De Akker

De nieuwbouw van De Akker verloopt volgens planning. Wel kan het zo zijn dat het in gebruik nemen van het nieuwe gebouw enkele maanden vertraging oploopt door het zeer natte weer in het vierde kwartaal van 2023. De nieuwbouw brengt ook een aantal investeringen mee op het gebied van verduurzaming (zonnepanelen), apparatuur keuken, inrichting lokalen en leerplein, leerlingmeubilair enz. Al deze zaken zijn opgenomen in de schoolbegroting van 2024.

Energiescan

In 2023 is op een deel van de scholen waar dit een meerwaarde kan hebben een energiescan uitgevoerd. De resultaten hiervan worden begin 2024 besproken. Op basis van deze bevindingen wordt gekeken of het wenselijk en doelmatig is om energiebesparende maatregelen toe te passen.

• Herbouw schuur De Lelie

In december 2023 brandde de schuur van De Lelie af. In de schuur was voornamelijk speelmateriaal opgeslagen. Door de gemeente en verzekeringsmaatschappij is slagvaardig gehandeld, waardoor herbouw snel plaats kon vinden. In totaal zijn de gemaakte kosten voor de herbouw inclusief vervanging van materialen € 43.794. Vanuit de verzekering is een bedrag uitgekeerd van € 37.077. Dit betekent dat door Educatis een bedrag van € 6.717 zelf is geïnvesteerd.

- Vernieuwen schoolplein Johannes Calvijnschool
 - Een jaar later dan gepland is het schoolplein van de Johannes Calvijnschool vernieuwd en vergroend. Dit was mede mogelijk door subsidies vanuit de gemeente, provincie en Rabobank. Ook is er geld opgehaald door middel van acties. Uit deze middelen kon het overgrote deel worden betaald. Uiteindelijk zijn de investeringskosten voor de Johannes Calvijnschool ca. € 12.000, terwijl er € 20.000 was begroot.
- Vervangen keukens op De Lelie en de Johannes Calvijnschool
 Op zowel De Lelie als de Johannes Calvijnschool is de keuken vernieuwd. De kosten hiervoor bedroegen: € 6.592,16 (Johannes Calvijnschool) en € 12.852,52 (De Lelie). Deze kosten zijn ten laste van de voorziening groot onderhoud gebracht.
- Uitbreiding personeelskamer Lelie
 - Door de groei van de school en daarmee ook de groei van het team, was het noodzakelijk de personeelskamer op De Lelie te renoveren en uit te breiden. De totale kosten van deze renovatie en uitbreiding (betrekken van de keuken bij de personeelskamer) bedroegen € 7.898,38. Deze kosten zijn ten laste van de voorziening groot onderhoud gebracht.
- Vervangen dak Willem Farelschool
 - Een deel van het dak van de Willem Farelschool was tijdens de renovatie van 2018 niet vervangen. Door diverse lekkages ontstond de noodzaak dit deel van het dak alsnog te vervangen. De kosten hiervan bedroegen: € 22.990.
- Onderhandse aanbesteding nieuwe netwerkbeheerder In 2023 is besloten om een nieuwe netwerkbeheerder te zoeken. Dit vanwege een deel van de SLA contracten die afliepen maar ook vanwege zorgen over de dienstverlening van de netwerkbeheerder. De onderhandse aanbesteding is gewonnen door Cloudwise. De

overstap naar de nieuwe netwerkbeheerder is gelijk aangegrepen om op het gebied van digitale veiligheid een aantal zaken te verbeteren. Eind december 2023 waren alle scholen overgestapt naar Cloudwise.

Onderhandse aanbesteding kopieermachines

Per eind augustus 2024 loopt het huidige leasecontract af. Besloten is om de kopieermachines te kopen, inclusief het afsluiten van een onderhoudscontract. Inmiddels is de onderhandse aanbesteding afgrond en blijft de komende jaren de ISOgroep de partner waar we mee samenwerken. De aanbesteding heeft geleid tot een flinke reductie van de kosten. Waar de kosten de afgelopen jaren rond de € 90.000 per jaar lagen, is de verwachting dat de kosten na overgang naar het nieuwe contract uitkomen rond de € 33.000 (afschrijving en onderhoud) per jaar.

Europese aanbesteding schoonmaak Eben-Haëzerschool en Willem Farelschool In het kader van wet- en regelgeving is in 2023 de schoonmaak aanbesteed voor de Eben-Haëzerschool en de Willem Farelschool. Voor beide scholen is de aanbesteding inmiddels afgrond en zal in de loop van 2024 de nieuwe schoonmaakpartij aan de slag gaan. De aanbesteding levert voor beide scholen een kleine kostenbesparing op.

Voor 2024 staan de volgende zaken op het programma:

- Verhelpen waterdoorlating vloer speellokaal Johannes Bogermanschool. Deze problemen spelen al enkele jaren. In de achterliggende jaren is gekeken of de kosten verhaald kunnen worden op externen. Dit lijkt niet mogelijk te zijn. De kosten voor de reparatie worden geschat tussen de € 75.000 en € 100.000.
- Plaatsen noodlokalen De Lelie

Het leerlingenaantal van De Lelie is de afgelopen jaren gegroeid, waardoor de school te klein is geworden. In het IHP van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk staat vermeld dat de school in 2026 op de planning staat voor uitbreiding en het 'recht' heeft op twee noodlokalen met ingang van 2024. De aanvraag hiervoor is inmiddels ingediend bij de gemeente. Een groot deel van de kosten, zal vergoed worden door de gemeente.

- Plannen maken voor uitbreiding van De Lelie Inmiddels is begonnen met het maken van plannen voor de uitbreiding van de Lelie met twee lokalen en wat overige ruimtes. Hierover is overleg met de gemeente en de architect. In 2024 hopen we deze plannen verder uit te werken.
- Opening nieuw schoolgebouw De Akker Rond de zomervakantie is het de bedoeling om het nieuwe schoolgebouw van De Akker in gebruik te nemen. De ingebruikname leidt tot een aantal (hoge) investeringskosten, die zijn opgenomen in de schoolbegroting van De Akker.
- Aanbesteding ICT-Hardware Gezien het hoge bedrag dat jaarlijks wordt uitgegeven aan devices, is het nodig om dit Europees te gaan aanbesteden. Dit gebeurt onder begeleiding van Contractables. In 2024 zullen we het traject volgen om zaken te gaan doen met één raamcontractant.

4. Financieel beleid

Dit hoofdstuk geeft een toelichting op het financieel beleid, de balans en de staat van baten en lasten. De cijfers zijn ontleend aan de jaarrekening 2023, zoals in dit verslag is opgenomen.

4.1 Financieel beleid, planning & control en allocatie

Het financieel beleid is gericht op de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs in al haar aspecten en dimensies voor de korte, middellange en lange termijn. Centraal staat steeds de balans tussen de eisen van het onderwijs (het primaire proces) en het financiële perspectief. Educatis streeft naar een solide financiële en bedrijfseconomische basis met een jaarlijks sluitende exploitatie, voldoende reserves en adequate voorzieningen. Het financieel beleid moet zoveel mogelijk bedrijfseconomische risico's afdekken en is er primair op gericht een goede basis te bieden voor de uitvoering van de onderwijskundige doelstellingen.

Het financieel beleid is gebaseerd op een goede planning- en controlcyclus, die begint met een actuele en betrouwbare begroting en meerjarenraming. Drie keer per jaar vindt controle plaats op de realisatie van inkomsten en uitgaven en wordt een financiële rapportage opgesteld die wordt besproken in de Raad van Bestuur, het MT en de Raad van Toezicht. In deze financiële rapportage worden afwijkingen van de begroting geanalyseerd en beargumenteerd en voorzien van een aangepaste prognose. De financiële rapportage is mede gebaseerd op voortgangsgesprekken die 3 keer per jaar met iedere locatie plaatsvinden, waarbij personele en financiële realisatie wordt getoetst aan de afspraken die daarover bij de begroting zijn gemaakt.

Allocatiemodel

In 2021 hebben wij ons georiënteerd op een wijziging in het allocatiemodel en de begrotingssystematiek (en als consequentie daarvan ook op een andere wijze van administreren en monitoren) die beter aansluit bij de integrale verantwoordelijkheid van directeuren en die het financieel bewustzijn op alle niveaus binnen Educatis vergroot. In de oude situatie kregen scholen bijvoorbeeld formatieruimte toegerekend en droegen we de werkelijke kosten daarvan bovenschools; daardoor bestond er geen duidelijk beeld van de totale financiële huishouding per school en was het voor een directeur niet mogelijk integrale beslissingen te nemen.

Vanaf 2022 werken we met een nieuw integraal begrotingsmodel waarmee scholen een integrale begroting per kalenderiaar kunnen opstellen. In dat begrotingsmodel zijn alle baten, loonkosten. investeringen en alle andere kosten zoveel als mogelijk op schoolniveau opgenomen. Daarmee leggen we meer (financiële) verantwoordelijkheid en financieel bewustzijn bij de scholen. Voor de loonkosten werkten we in 2022 en 2023 met genormeerde bedragen per functiecategorie. In 2024 zullen we overgaan op het werken met werkelijke loonkosten per locatie.

Voor de wijze waarop wij onze middelen verdelen, hanteren we een helder en eenduidig model (allocatiemodel). Daarin hebben we heldere afspraken gemaakt over de verdeling van middelen en toewijzing van kosten. Daarmee maken we geldstromen beter inzichtelijk (transparantie). Dat heeft ook als voordeel dat we gedurende het jaar beter kunnen sturen en monitoren op schoolniveau omdat baten en lasten in principe worden geboekt op de plaats waar zijn thuishoren.

De uitgangspunten die we bij het nieuwe begrotingsmodel hebben gehanteerd, zijn:

- Solidariteit (we vormen gezamenlijk Educatis, ook financieel)
- Verantwoordelijkheid ligt op de juiste plek (niveau bestuur, niveau school)
- Integraliteit (keuzes liggen bij scholen zelf, binnen de te geven kaders)
- Eigenaarschap en verantwoordelijkheid bij directeuren
- Eenvoudig administratief uit te voeren

4.2 **Treasury**

Het Ministerie van OCW stelt ten aanzien van beleggingen als uitgangspunt dat publiek geld wordt verstrekt ten behoeve van het primaire proces van onderwijsinstellingen, te weten het verzorgen van onderwijs en onderzoek. Het financiële beleid en het beheer van de instellingen is dienstbaar aan het realiseren van de publieke doelstellingen en is daartoe op transparante wijze gericht op financiële continuïteit. Dit proces mag niet in gevaar worden gebracht door het aangaan van risico's die daarop niet direct betrekking hebben.

Onder 'Treasury' is te verstaan: het sturen en het beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële posities en stromen en de hieraan verbonden risico's. In het kader van dit statuut betreft Treasury met name het beheer van het vermogen c.q. van de reserves en voorzieningen van Educatis. In dit treasurystatuut wordt het beleid ten aanzien van het vermogensbeheer geformuleerd en worden de bevoegdheden en verantwoordelijkheden en de organisatie van de treasuryfunctie vastgelegd.

In het treasurystatuut worden afspraken over onderwerpen als beheersing van rentekosten en risico's, financierings- en beleggingsvraagstukken vastgelegd. Dit treasurystatuut is van toepassing op de publieke en private middelen van Educatis.

Het treasurybeleid maakt deel uit van het financiële beleid van Educatis. Het vindt plaats binnen de kaders van de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 6 juni 2016 met kenmerk WJZ/800938, houdende regels over het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aangaan van verbintenissen voor financiële derivaten (Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 RBLD 2016) en de aanvulling daarop zoals opgenomen in de regeling van 5 december 2018 met kenmerk FEZ/1402273. In de bedrijfsvoering wordt gestreefd naar een zo hoog mogelijke opbrengst van de (tijdelijk) overtollige middelen tegen een aanvaardbaar risico. Met het oog op het afdekken van financiële risico's en het financieren van geplande investeringen worden reserves en voorzieningen opgebouwd. In het treasurybeleid wordt uitvoering gegeven aan eigen verantwoordelijkheid van Educatis om alle tot haar beschikking staande middelen risicomijdend uit te zetten.

Het treasurybeleid is ondergeschikt en dienend aan de primaire doelstelling van Educatis, namelijk het geven van onderwijs. Hiervan afgeleid is de doelstelling van het financieel beleid het borgen van de financiële continuïteit van de organisatie. Deze doelstelling valt uiteen in het realiseren en borgen van:

- voldoende liquiditeit:
- lage financieringskosten;
- risicomijdende uitzettingen;
- kosteneffectief betalingsverkeer:
- beheersen en bewaken financiële risico's.

De Rabobank is de huisbankier van Educatis. Naast de hoofdrekening voor het betalingsverkeer via het kantoor hebben alle scholen een rekening voor het innen van ouderbijdragen en het doen van kleine uitgaven.

In het jaar 2023 heeft Educatis geen effecten in beheer gehad.

4.3 **Toelichting op de balans**

De financiële positie van Educatis komt tot uitdrukking in de balans. De verkorte balans is onderstaand weergegeven en bevat een vergelijking van de balanstotalen van de jaren 2022 en 2023.

	Werkelijk per eind 2022	Werkelijk per eind 2023	Mutatie 2023
<u>Activa</u>			
Materiële vaste activa	€ 2.721.075	€ 2.768.273	€ 47.198
Vorderingen	€ 183.587	€ 341.201	€ 157.614
Liquide middelen	€ 2.835.128	€ 2.827.144	€ -7.984
	€ 5.739.790	€ 5.936.618	€ 196.828
<u>Passiva</u>			
Eigen vermogen	€ 3.151.802	€ 3.046.205	€ -105.598
Voorzieningen	€ 1.646.545	€ 1.760.547	€ 114.002
Kortlopende schulden	€ 941.443	€ 1.129.867	€ 188.423
	€ 5.739.790	€ 5.936.618	€ 196.828

Het balanstotaal is ten opzichte van 31 december 2022 met € 196.828 gestegen naar € 5.936.618. Onderstaand staat een korte toelichting ten aanzien van de onderscheiden posten. Voor een nadere onderbouwing van samenstelling en verloop van de verschillende onderdelen van de balans wordt verwezen naar de toelichting op de balans zoals opgenomen in de jaarrekening. Verderop in dit hoofdstuk is een nadere analyse opgenomen van een aantal balansgerelateerde indicatoren en de vermogenspositie.

Materiële vaste activa

Het beleid is dat methoden, meubilair, apparaten en andere materialen in principe niet eerder worden vervangen dan de afschrijvingstermijn aangeeft. Per jaar wordt bepaald welke investeringen gedaan zullen worden. In de investeringsbegroting voor 2023 was opgenomen dat voor een bedrag van € 247.150 geïnvesteerd zou worden. De feitelijke investeringen in 2023 bedragen € 523.826 (111,9% meer dan begroot), op totaalniveau zijn de gerealiseerde investeringen dus meer dan dubbel zo hoog als begroot. Een specificatie naar investeringscategorieën toont het volgende beeld:

		Begroting		Realisatie	%
Gebouwen en terreinen (incl. verduurzaming)	€	-	€	40.719	-
Inventaris en apparatuur	€	140.900	€	381.238	271%
Andere vaste bedrijfsmiddelen	€	106.250	€	101.869	96%
	€	247.150	€	523.826	212%

Ter toelichting:

- De investeringen in gebouwen en terreinen betreffen de kosten van aanleg van het speelplein bij de Johannes Calvijnschool (onder aftrek van de daarvoor ontvangen investeringssubsidies), de niet begrote aanleg van kunstgras op het plein van de Willem Farelschool en niet begroot uitgevoerd grondwerk op de Daniëlschool.
- De investeringen in inventaris en apparatuur betreffen o.a. de niet begrote investering in de condenspomp/airco op de Daniëlschool, de niet begrote aanschaf van beveiligingscamera's op de Rehobothschool, de begrote investering in leerhuizen op de Rehobothschool en wat kleinere zaken op verschillende locaties (koffiezetapparatuur, leerlingmeubilair, bureaustoelen en kasten). Onder de investeringen in inventaris en

apparatuur zijn ook de investeringen in ICT opgenomen. Deze zijn ca. € 179.000 hoger dan begroot en verklaren het grootste verschil ten opzichte van de begroting. Dat komt hoofdzakelijk door de versnelde overgang naar Cloudwise waardoor veel aan hardware aangeschaft is, die niet op voorhand begroot was, maar wel noodzakelijk was om de overgang mogelijk te maken.

De investeringen in andere vaste bedrijfsmiddelen betreffen voornamelijk leermiddelen; deze investeringen zijn ongeveer uitgevoerd conform begroting. Wel is een verschuiving zichtbaar (waarmee reeds in de begroting rekening was gehouden) waarbij leermiddelen steeds vaker worden afgenomen in de vorm van licenties voor meerdere jaren. Deze worden niet geactiveerd maar boekhoudkundig als kosten verdeeld over de jaren van de looptijd van de licentie en per balansdatum opgenomen als vooruitbetaalde lasten.

Het financieel effect van de investeringen in de exploitatie is toegelicht onder de post afschrijvingen. Omdat de investeringen in 2023 hoger waren dan de waarde van de verrichte afschrijvingen, steeg in 2023 de boekwaarde van de materiële vaste activa. Er hebben in 2023 geen desinvesteringen plaatsgevonden.

Vorderingen

De vorderingen omvatten:

- nog van het Ministerie van OCW te ontvangen aanvulling op de subsidie voor asielzoekers en vreemdelingen;
- nog te ontvangen bedragen over het jaar 2023 (o.a. nog van VFGS te ontvangen gelden voor ziektevervangingen, zwangerschapsuitkeringen van het UWV en nog van BWGS te ontvangen restituties van aan het Participatiefonds betaalde uitkeringslasten);
- vooruitbetaalde kosten (bijvoorbeeld van abonnementen en licenties die over de iaargrens heen lopen);
- waarborgsommen voor het gebruik van de tool Snappet;
- nog te ontvangen rente over kalenderjaar 2023.

In vergelijking met de stand per ultimo 2022 is de omvang van de vorderingen gestegen. Dat komt vooral door:

- de hogere vorderingen op VFGS; de restituties over de maanden oktober, november en december 2023 waren per jaareinde nog niet voldaan en staan om de reden als vordering op de balans.
- hogere overlopende activa en vooruitbetaalde kosten, onder meer door de toename van de vooruitbetaling van onderhoudscontracten en licenties;
- de te vorderen rente (deze was per ultimo 2022 nihil en per ultimo 2023 € 19.113 als gevolg van de opgelopen rentestand).

Voor een specificatie van de vorderingen wordt verwezen naar de jaarrekening. Vrijwel alle openstaande vorderingen, met uitzondering van de waarborgsommen, zijn in 2024 ontvangen of lopen boekhoudkundig af.

<u>Liquiditeiten</u>

De liquiditeitspositie is als volgt:

		Werkelijk per eind 2022		Werkelijk per eind 2023	Μι	ıtatie 2023
RABO bestuursrekening	€	1.053.755	€	93.366	€	-960.389
RABO vermogensspaarrekening	€	730.133	€	728.467	€	-1.666
RABO spaarrekening	€	998.900	€	1.948.452	€	949.552
Schoolbankrekeningen	€	51.828	€	55.739	€	3.911
Kasmiddelen	€	513	€	1.120	€	607
	€	2.835.128	€	2.827.144	€	-7.984

Alle gelden zijn per direct beschikbaar en opneembaar. Uit dit overzicht blijkt een afname van de liquiditeitspositie met € 7.984 ten opzichte van 31 december 2022. Voor een nadere onderbouwing daarvan wordt verwezen naar het kasstroomoverzicht dat is opgenomen in de jaarrekening.

<u>Eigen vermogen</u>

Het over 2023 behaalde resultaat wordt volledig onttrokken aan het eigen vermogen, dat daarmee per ultimo 2023 € 3.046.474 bedraagt. De verdeling daarvan is als volgt:

	Werkelijk		Werkelijk
	per eind	Resultaat	per eind
	2022	2023	2023
Algemene Reserve	€ 1.645.523	€ -168.848	€ 1.476.676
Bestemmingsreserve NPO	€ 530.563	€ 37.513	€ 568.076
Bestemmingsreserve (privaat)	€ 975.716	€ 25.737	€ 1.001.453
	€ 3.151.802	€ -105.598	€ 3.046.205

De bestemmingsreserve NPO betreft het per ultimo boekjaar nog niet bestede deel van de ontvangen Rijksbekostiging uit hoofde van het Nationaal Programma Onderwijs. Bestedingen zullen voor 1 augustus 2025 plaatsvinden op basis van de daarvoor opgestelde plannen binnen de kaders van het Nationaal Programma Onderwijs. Voor een nadere toelichting op de omvang van het vermogen, indicatoren en de signaleringswaarde wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.

<u>Voorzieningen</u>

De voorzieningen zijn in 2023 met € 114.002 toegenomen:

	Stand per 1-1- 2023		Dotatie 2023	0	nttrekking 2023		Vrijval 2023		and per 31-12-2023	
Personeelsvoorziening	€	99.465	€	15.563	€		€		€	
Voorziening groot onderhoud	€	1.547.080	€	220.000	€	-116.997	€	-	€	1.650.083
Totaal voorzieningen	€	1.646.545	€	235.563	€	-121.561	€	-	€	1.760.547
					Stand per 1			-1-2023		1.646.545
					Mutat			2023	€	114.002

Ter toelichting:

- De personeelsvoorziening bestaat alleen uit de voorziening jubilea. De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die we op grond van de CAO moeten betalen. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, leeftijd van betrokkene(n), blijfkanspercentage en een uitkering bij 25- en 40-jarig jubileum conform de CAO. De voorziening jubilea wordt per jaareinde gemuteerd (op basis van een rekenmodel, onttrekking op basis van uitbetaalde jubileumuitkeringen).
- Er zijn geen andere personele voorzieningen:
 - Educatis heeft het risico voor ziekteverzuim tot en met twee jaar verzekerd bij VFGS. Daarom is het niet nodig voor langdurige zieke medewerkers van wie de verwachting is dat zij niet meer terugkeren in het arbeidsproces, een voorziening te vormen in de jaarrekening.
 - Er zijn per eind 2023 slechts twee medewerkers met een tijdelijk of aflopend contract, waarvan per eind 2023 bekend is dat deze niet verlengd zullen worden. Deze medewerkers hebben een kort dienstverband gehad en zitten in een relatief lage salarisschaal. Gezien de geringe omvang is per eind 2023 geen voorziening gevormd voor mogelijk te betalen transitievergoedingen voor vertrekkende medewerkers in het kader van de Wet Arbeidsmarkt in Balans. Eventuele kosten lopen mee in de exploitatie van boekjaar 2024.

De voorziening groot onderhoud is gebaseerd op de MJOP's die in 2023 zijn herijkt. Daarbii is per onderhoudscomponent gekeken hoe hoog de voorziening per jaareinde moet ziin, rekening houdend met de onderhoudscyclus per component. In 2023 is een bedrag van € 220.000 aan de voorziening groot onderhoud gedoteerd, conform begroting. De onttrekkingen in 2023 bedroegen circa € 117.000. De onttrekkingen hebben betrekking op de in 2023 uitgevoerde werkzaamheden.

Schulden

De schulden zijn alle kortlopend en omvatten:

- per jaareinde nog openstaande facturen ter betaling aan crediteuren en overlopende
- nog te betalen loonheffing en pensioenpremies over de verloning van de maand december 2023 (ten aanzien van de pensioenpremies is relevant dat in december 2023 een onverschuldigde betaling aan het ABP is gedaan van ca. € 52.000, waardoor het netto nog te betalen bedrag op de balans lager is; de onverschuldigde betaling zal in 2024 worden verrekend);
- nog af te dragen verlegde BTW;
- door medewerkers opgebouwde rechten op vakantiegeld en aan medewerkers na te betalen loon over 2023;
- de van het Ministerie van OCW vooruitontvangen subsidies (Lerarenbeurs, Zij-instroom en de subsidie voor het verbeteren van basisvaardigheden).

Voor een specificatie van de schulden wordt verwezen naar de jaarrekening. Alle openstaande schulden zijn of worden in 2024 voldaan. De schulden zijn circa € 188.000 hoger dan per ultimo 2023. Dat komt vooral door:

- de per jaareinde hogere verschuldigde loonheffing, vakantiegeld en premies sociale verzekeringen vanwege de in 2023 afgesloten nieuwe CAO;
- de nog te betalen verlegde BTW (was in voorgaande jaren niet aan de orde);
- een hoger bedrag aan van het Ministerie van OCW vooruitontvangen subsidies.

4.4 Toelichting op de exploitatie

De totale exploitatie over 2023 geeft het volgende beeld, in vergelijking met de begroting 2023 en de realisatie 2022:

		Werkelijk Beg 2022		Begroting 2023	•				Werkelijk t.o.v. Begroting		Verschil 2023 t.o.v. 2022
Baten		LULL		2020		2020			Bogroung		tioivi zozz
Rijksbijdragen	€	11.598.080	€	11.556.579	€	12.069.037	104,4%	€	512.458	€	470.957
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	€	8.872	€	7.250	€	13.256	182,8%	€	6.006	€	4.385
Overige baten	€	310.089	€	203.346	€	338.776	166,6%	€	135.430	€	28.687
Totaal baten	€	11.917.041	€	11.767.175	€	12.421.069	105,6%	€	653.894	€	504.028
Lasten											
Loonkosten	€	8.719.402	€	9.059.227	€	9.355.310	103,3%	€	296.083	€	635.908
Overige personele lasten	€	728.439	€	525.200	€	751.089	143,0%	€	225.889	€	22.650
Afschrijvingen	€	467.380	€	452.866	€	476.628	105,2%	€	23.761	€	9.248
Huisvestingslasten	€	746.481	€	667.695	€	767.116	114,9%	€	99.421	€	20.635
Overige lasten	€	1.000.858	€	989.275	€	1.195.637	120,9%	€	206.362	€	194.778
Totaal lasten	€	11.662.560	€	11.694.263	€	12.545.780	107,3%	€	851.517	€	883.220
Saldo baten en lasten	€	254.481	€	72.912	€	-124.710	-171,0%	€	-197.622	€	-379.192
Financiële baten en lasten	€	-5.121	€	-	€	19.113	-	€	19.113	€	24.234
Netto Resultaat	€	249.360	€	72.912	€	-105.598	-144,8%	€	-178.509	€	-354.958

TOELICHTING OP DE BATEN

<u>Rijksbijdragen</u>

De Rijksbijdragen OCW betreffen de Rijksbijdragen die afkomstig zijn van OCW (rechtstreeks of via het samenwerkingsverband). Voor een specificatie wordt verwezen naar de jaarrekening. De Rijksbijdragen zijn voor het gehele jaar 2023 begroot op € 11.557 miljoen. Daarvan heeft ca. € 670.000 betrekking op gelden die vanuit het samenwerkingsverband komen.

De gerealiseerde Rijksbijdragen komen uit op € 12.069 miljoen en zijn daarmee € 512.457 (4,4%) hoger dan begroot. De specificatie hiervan is als volgt:

Opwaartse aanpassing bekostiging	€ 380.287
Subsidie NPO risicoleerlingen (niet begroot)	€ 3.495
Subsidie vreemdelingen en asielzoekers (hoger dan begroot)	€ 27.626
Subsidie opleiding onderwijsassistent tot leraar (hoger dan begroot)	€ 20.000
Subsidie bestrijding onderwijsachterstanden (niet begroot)	€ 14.194
Subsidie verbeteren basisvaardigheden (niet begroot)	€ 15.304
Subsidie lerarenbeurs (niet begroot)	€ 15.434
Subsidie zij-instroom (niet begroot)	€ 25.000
Overige (wel begroot, niet ontvangen)	€ -2.800
Hogere bijdragen SWV Passend Onderwijs ondersteuningsmiddelen	€ 56.315
Lagere bijdragen SWV arrangementen	€ -8.188
Lagere bijdragen SWV plusklassen	€ -34.211
Totaal meerontvangsten Rijksbijdragen	€ 512.457

Ter toelichting:

De reguliere bekostiging is circa € 380.000 (3,6%) hoger uitgevallen dan begroot door de opwaartse aanpassing van de bekostiging, vooral in relatie tot de CAO-verhoging. De

- CAO-verhoging bedroeg circa 5%, maar in de begroting was al rekening gehouden met een stijging van 1,4%, waardoor de netto-aanpassing uitkomt op 3,6%.
- De ontvangen gelden uit hoofde van het Nationaal Programma Onderwijs zijn iets hoger dan begroot omdat in de begroting geen rekening was gehouden met de gelden voor de achterstandsleerlingen.
- De voor de Johannes Bogermanschool op aanvraag ontvangen subsidie voor de opvang van (Oekraïense) nieuwkomers is hoger uitgevallen dan begroot.
- De subsidie voor de opleiding leerkrachtondersteuner tot leraar (SOOL) viel hoger uit dan begroot. Deze was begroot voor één medewerker, maar is uiteindelijk aangevraagd en toegekend voor vijf medewerkers.
- De volgende niet-begrote subsidies werden ontvangen:
 - de bekostiging voor de bestrijding onderwijsachterstanden voor De Akker;
 - de subsidie verbeteren basisvaardigheden voor De Akker;
 - de lerarenbeurs die voor twee medewerkers is toegekend voor schooljaar 2023-
 - de subsidie zij-instroom voor twee medewerkers.
- Er was een eenmalige BBL-subsidie van € 2.800 begroot voor een medewerkster van de Johannes Bogermanschool, deze is niet gerealiseerd.
- Het samenwerkingsverband heeft de toekenning van de ondersteuningsmiddelen voor 2023 aangepast en een aanvullende toekenning gedaan. Hierdoor zijn de gerealiseerde ondersteuningsmiddelen circa € 56.000 hoger dan begroot. Conform het beleid van Berséba worden de ondersteuningsmiddelen beschikbaar gesteld voor de realisatie van passende ondersteuning aan de leerlingen op de scholen.
- Vanuit het samenwerkingsverband is circa € 8.200 minder toegekend voor arrangementen voor individuele leerlingen. Een aantal arrangementen is beëindigd omdat de leerlingen de scholen hebben verlaten en los daarvan is het beleid van Berseba aangescherpt, waardoor in algemene zin minder arrangementen worden toegekend en de zorg voor leerlingen meer moet worden gedekt vanuit de reguliere ondersteuningsmiddelen.
- Tenslotte is een bedrag van circa € 34.000 minder dan begroot ontvangen voor de plusklassen:
 - De toekenning voor de bovenschoolse HB-voorziening in Amersfoort is lager dan begroot, omdat de toekenning voor schooljaar 2023-2024 lager is vastgesteld dan waarvan bij de begroting was uitgegaan;
 - De eenmalige toekenning voor de opstart van de bovenschoolse HBvoorziening in Veenendaal was begroot op € 29.500, maar omdat de hiermee gemoeide kosten al in 2022 vielen, is bij het opstellen van de jaarrekening 2022 besloten ook de baten al ten gunste van 2022 te nemen. Deze opbrengst is dus in 2023 niet gerealiseerd.

De Rijksbekostiging is circa € 471.000 hoger dan in 2022. Dat komt vooral door de opwaartse aanpassing van de bekostigingstarieven (minus de lagere ontvangst van NPO-middelen).

Opmerking:

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs vereenvoudigd. Een van de wijzigingen betreft het toekennen van bekostiging op kalenderjaarbasis in plaats van op schooljaarbasis. Een gevolg van deze nieuwe bekostigingssystematiek is dat de beschikking over de overgangsperiode augustus/december 2022 is gebaseerd op het betaalritme van OCW en niet op 5/12e deel van de schooljaarbeschikking die voorheen werd afgegeven. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor ons schoolbestuur neer op € 476.000. Educatis heeft zich aangesloten bij ca. 230 andere schoolbesturen die samen met de PO Raad bezwaar hebben gemaakt tegen de (eenmalige) gevolgen van de overgang op de nieuwe bekostigingssystematiek. Het bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. Samen met ruim 220 andere schoolbesturen heeft Educatis bezwaar aangetekend. Dit bezwaar ligt momenteel bij de Rechtbank. In verband met de onduidelijkheid over de uitkomst van deze procedure heeft Educatis géén vordering opgenomen in het kader van deze kwestie.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen waren voor 2023 begroot op € 7.250. Dit betreft een aantal kleinere vergoedingen en subsidies van verschillende gemeenten met specifieke bestemmingen. De realisatie bedraagt € 13.256 en is daarmee meer dan begroot. De belangrijkste elementen van de overige overheidsbijdragen zijn:

- een bijdrage van de Gemeente Bodegraven Reeuwijk ad € 4.844 voor een leerling van de Lelie tot het einde van het schooljaar 2022-2023 (dit betreft een afspraak met de gemeente over een extra bijdrage voor twee uren per week voor één leerling die anders naar het SBO zou gaan).
- een subsidietoekenning van de Gemeente Houten ad € 2.245 voor de Johannes Bogermanschool, bestemd voor de ondersteuning van leerlingenzorg.
- de door de Gemeente Utrecht toegekende subsidie ad € 2.586 voor cultuureducatie voor de Eben Haëzerschool (de subsidie bedraagt op jaarbasis € 2.586);
- een toekenning van de Gemeente Stichtse Vecht van NPO-middelen voor de School met de Bijbel ad € 3.467 (het bedrag is toegekend voor schooljaar 2023-2024; hier is alleen het deel voor 2023 verantwoord).

De overige overheidsbijdragen waren in 2023 € 4.385 hoger dan in 2022.

Overige baten

De overige baten bestaan uit een veelheid aan posten waaronder verhuur, ouderbijdragen, kampgelden, TSO-vergoedingen, zendingsgeld en verkoopopbrengsten, die op het niveau van de individuele scholen zijn begroot. De overige baten waren voor het jaar 2023 begroot op € 203.346. De werkelijke ontvangsten bedragen € 338.776 en zijn daarmee € 135.430 hoger dan begroot. Voor een specificatie wordt verwezen naar de jaarrekening. Ter toelichting:

- De verhuuropbrengsten vallen hoger uit dan begroot door indexering van verhuurbedragen en wat kleinere verhuuropbrengsten op meerdere locaties.
- De vrijwillige ouderbijdragen en opbrengsten voor reizen / excursies zijn hoger uitgekomen dan begroot, en er zijn tussen scholen ook verschillen zichtbaar, bijvoorbeeld omdat de momenten van uitvraag verschillen. Vanwege het vrijwillige karakter, worden de ouderbijdragen als baten verantwoord op het moment van ontvangst.
- De overige baten zijn ruim hoger dan begroot. Dat heeft als belangrijkste oorzaken:
 - Hogere baten op de post giften/zending/acties vanwege meerdere in 2023 gevoerde acties, maar daar staan aan de lastenkant voor hetzelfde bedrag aan bestedingen tegenover.
 - Hogere baten uit vergoedingen voor de inzet van personeel i.v.m. de hogere opbrengsten voor de schoolopleiders van Driestar Educatief en de facturatie voor de detachering van een medewerker, waar ook hogere kosten tegenover staan;
 - Hogere baten voor de Tussenschoolse opvang door de deelname van een groter aantal leerlingen dan waarvan bij de begroting was uitgegaan.
 - o Hogere baten voor de subsidie gezonde school, omdat deze bij het opstellen van de begroting niet volledig konden worden overzien.
 - Hogere overige baten, onder meer door niet begrote ontvangsten van de verkregen subsidie voor praktijkleren voor in totaal € 2.546 (J. Bogermanschool) en specifieke locatiegebonden opbrengsten.

De overige baten waren in 2023 circa € 28.000 hoger dan in 2022, in het bijzonder door hogere vergoedingen voor de inzet van derden.

Totale baten

De totale baten waren voor het jaar 2023 begroot op € 11.767 miljoen. De gerealiseerde baten bedragen € 12.421 miljoen en zijn daarmee € 653.894 (5,6%) hoger dan begroot, vooral door de hogere Rijksbijdragen, maar ook door hogere overige baten. Ten opzichte van 2022 zijn de totale baten circa € 504.000 hoger, vooral door hogere Rijksbijdragen.

TOELICHTING OP DE LASTEN

Formatieve inzet en Loonkosten

Het verloop van de formatieve inzet over de maanden (inclusief vervangers en LIO-ers) is als volgt:

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Totaal	Begroot	Verschil
CVB	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	-
DIR	8,12	8,12	8,12	8,23	8,37	8,42	8,18	7,97	7,97	7,97	7,97	7,97	8,12	7,99	0,13
OP	84,90	85,57	85,09	85,15	85,26	88,12	85,97	82,17	83,63	83,28	82,44	81,66	84,44	77,75	6,69
OOP	23,41	23,49	23,91	24,20	24,51	25,06	24,51	26,96	29,32	28,80	28,33	28,33	25,90	23,21	2,69
LIO	0,21	2,64	3,06	3,06	2,85	1,98	0,24	-	-	-	-	-	1,17	1,50	-0,33
Totaal	117,64	120,82	121,18	121,64	121,98	124,57	119,90	118,10	121,92	121,04	119,74	118,96	120,62	111,45	9,17

Gedurende het jaar is in totaal ca. 9,17 fte meer formatie ingezet dan begroot. Dat betreft:

- 2,69 fte meer reguliere formatieve inzet dan begroot waarvan € 122.000 gedekt is vanuit de begrote inzet voor knelpunten.
- 0,39 fte meer inzet op NPO-middelen
- 6.26 fte vervangingen (waar voor wat betreft ziekte > 2 weken en zwangerschappen uitkeringen van VFGS en UWV tegenover staan)
- 0,18 fte minder inzet op de plusklassen

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Totaal	Begroot	Verschil
Regulier	103,39	106,21	107,34	107,37	107,57	109,35	106,23	106,37	107,23	107,11	106,18	105,71	106,67	103,98	2,69
NPO	7,04	6,99	6,98	6,92	6,95	6,97	6,88	4,78	5,61	5,50	5,43	5,43	6,29	5,90	0,39
Vervangingen	5,48	5,92	5,26	5,82	6,06	6,84	5,44	5,89	7,89	7,16	6,85	6,54	6,26	-	6,26
Specifieke subsidies	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	-	-	-	-	-	0,19	0,19	0,00
Plusklas	1,38	1,37	1,26	1,21	1,02	1,07	1,02	1,06	1,18	1,28	1,28	1,28	1,20	1,38	-0,18
	117,63	120,82	121,18	121,64	121,94	124,57	119,90	118,10	121,92	121,04	119,74	118,96	120,62	111,45	9,17

De loonkosten zijn gebaseerd op de ingezette formatie en bestaan uit de salariskosten van de medewerkers, inclusief vakantiegelden, eindejaarsuitkeringen en werkgeverslasten. De loonkosten waren voor het jaar 2023 begroot op € 9,059 miljoen. Na aftrek van de van het UWV. BWGS, VFGS en belastingdienst ontvangen uitkeringen, bedragen de werkelijke loonkosten € 9,355 miljoen en zijn daarmee € 296.083 hoger dan begroot.

Deze hogere loonkosten worden veroorzaakt door de CAO-verhoging en de hogere reguliere fteinzet. Daar staat een eenmalige, niet begrote, restitutie van € 96.502 van BWGS tegenover. Dit betreft een restitutie van betaalde premies omdat in 2022 en 2023 het aantal door BWGS verstrekte uitkeringen (en het daarmee gemoeide bedrag) lager was dan verwacht.

Door de CAO-stijging zijn de loonkosten ca. € 636.000 hoger dan in 2022.

Overige personele lasten

De overige personeelskosten bestaan uit begrote bedragen voor inhuur van extern personeel, werving & selectie, opleidingen/scholing, bedrijfsgezondheidszorg, reis- en verblijfkosten en alle overige kosten die direct of indirect personeelsgerelateerd zijn. De totale overige personeelskosten zijn voor 2023 begroot op € 525.200. De werkelijke bestedingen bedragen € 751.089 en zijn daarmee € 225.889 hoger dan begroot. De belangrijkste overschrijdingen zitten in de volgende posten:

- De dotaties aan personele voorzieningen; deze post wordt jaarlijks op nihil begroot omdat het verloop niet goed kan worden ingeschat, maar in werkelijkheid was een dotatie aan de personele voorzieningen nodig van € 15.563.
- De kosten van externe inhuur zijn circa € 59.000 hoger dan begroot. Dat komt vooral door de externe inhuur van vervangers op meerdere locaties, waar inkomsten vanuit VFGS tegenover staan.
- De kosten van scholing en opleiding zijn ca. € 71.000 hoger dan begroot. Dit beeld was in het voorgaand jaar ook zichtbaar; het lijkt erop dat deze post min of meer structureel te laag begroot wordt. Met de gerealiseerde bestedingen op de post scholing/opleiding wordt ruim voldaan aan de CAO-norm van besteding van € 600 per fte.
- Op de post Passend Onderwijs is ca. € 9.500 meer besteed dan begroot. Deze post betreft de kosten van uitvoering van arrangementen, daar staan ook hogere baten vanuit het samenwerkingsverband tegenover.
- Op de post Werving & selectie is ca. € 5.000 meer besteed dan begroot vanwege de intensivering van de activiteiten gericht op het werven van nieuw personeel, in het bijzonder gericht op de invulling van vacatures voor het nieuwe schooljaar.
- De post personeelskantine betreft voornamelijk kosten op het niveau van de scholen, deze post is te laag begroot geweest, er is ca. 9.000 meer besteed dan begroot.
- De overige personele lasten zijn ca. € 35.000 hoger dan begroot. Deze post wordt beïnvloed door twee specifieke bestedingen:
 - De betaling van een verhuiskostenvergoeding aan een medewerker van ca.
 - o De kosten van de aan de Verzuimspecialist betaalde besparingsfee van ca. € 16.000 i.v.m. de resultaten van de uitgevoerde WGA-scan en de als gevolg daarvan te verwachten besparing op de Werkhervattingskaspremie in de jaren 2025 en verder.

De overige personele lasten zijn ca. € 24.000 hoger dan in 2022. Zonder de hierboven benoemde verhuiskostenvergoeding en betaalde besparingsfee zouden de overige personele lasten ongeveer even hoog zijn als in 2022.

Afschrijvingen

De afschrijvingen waren voor het jaar 2023 begroot op € 452.866. De afschrijvingen betreffen zowel de afschrijvingen op activa die per 1 januari 2023 reeds aanwezig waren als op nieuwe investeringen (met ingang van het moment van ingebruikneming). De werkelijke afschrijvingen bedragen € 476.628 en zijn daarmee € 23.761 hoger dan begroot. Dat komt omdat een aantal niet begrote investeringen in ICT zijn gedaan (met een relatief korte afschrijvingstermijn), zie ook de toelichting bij investeringen. Hierdoor kwamen de afschrijvingen ook € 9.248 hoger uit dan in 2022.

<u>Huisvestingslasten</u>

De huisvestingslasten hebben betrekking op de panden die in gebruik zijn. Het betreft onder meer de kosten voor onderhoud, schoonmaak, beveiliging, energie en publiekrechtelijke heffingen. De huisvestingskosten zijn voor 2023 begroot op € 667.695. De werkelijke kosten bedragen ca. € 767.116 en zijn daarmee € 99.421 hoger dan begroot. De meest relevante overschrijdingen van de begroting zijn zichtbaar op de posten:

- Klein onderhoud, vanwege het uitvoeren van een aantal noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden, die niet ten laste van de voorziening groot onderhoud konden worden gebracht.
- De kosten voor energie door stijging van tarieven en gasverbruik en een lager positief effect van de zonnepanelen in 2023. Onze energieleverancier DVEP heeft grote achterstanden in het maken van de afrekening van de betaalde energievoorschotten, dus mogelijk volgen nog eindafrekeningen (de tot en het moment van opstellen van de jaarrekening ontvangen afrekeningen zijn meegenomen in de jaarcijfers over 2023). Overigens heeft DVEP de bestaande overeenkomst per 1 januari 2024 opgezegd; via Energie voor Scholen wordt de overeenkomst overgenomen door Engie.

- Schoonmaaklasten, door de hogere kosten van de zomerschoonmaak en nagekomen facturen over 2022 voor de Willem Farelschool (die eigenlijk ten laste van 2022 gebracht hadden moeten worden).
- De overige huisvestingslasten, onder meer door het opnemen van de afrekening van de brandschade bij de Lelie, eenmalig hogere kosten van tuinonderhoud bij meerdere locaties en hogere kosten van beveiliging.

De huisvestingslasten zijn ca. € 21.000 hoger dan in 2022: tegenover gestegen kosten voor onderhoud, energie, en schoonmaak, staat een lagere dotatie aan de voorziening groot onderhoud (deze was in 2022 eenmalig hoger om de voorziening groot onderhoud op peil te brengen).

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten omvatten alle andere kosten. Hieronder vallen o.a. leermiddelen, licenties van onderwijskundige software, aanschaf van lesmaterialen, culturele vorming, reproductie en schoolbegeleiding, de kosten van de ondersteuning van de administratie door Salure, telefoon, porti, ICT, verzekeringen, abonnementen, drukwerk, kantoorbenodigdheden, kantinekosten, accountantskosten, advieskosten, lidmaatschapskosten en contributies en kosten van private schoolactiviteiten.

De overige instellingslasten waren voor 2023 begroot op € 989.000. De werkelijke kosten bedragen € 1.195.637 en zijn daarmee € 206.362 hoger dan begroot. Voor een nadere specificatie van de onderliggende posten en vergelijking met de begroting wordt verwezen naar de jaarrekening. De meest relevante overschrijdingen zijn zichtbaar bij:

- Administratiekantoor (vanwege eenmalige inrichtingswerkzaamheden voor de vastlegging van ouderschapsverlof en de verdere automatisering van de facturenstroom en de koppeling aan de activamodule);
- De kosten van deskundigenadvies, door de begeleiding van de in 2023 uitgevoerde aanbestedingen voor ICT en leermiddelen;
- Leermiddelen en licenties (deels door het opnemen van de kosten van de plusklassen die separaat waren begroot, deels iets te laag begroot):
- ICT (eenmalige inrichtingskosten COGIX, eenmalige werkzaamheden van CloudWise i.v.m. de nieuwe inrichting, dubbele kosten voor netwerkbeheer omdat de overgang naar CloudWise al wel in gang was gezet maar de huidige contracten nog niet afgelopen waren (bewuste keuze) en de eenmalige afkoopsom voor de oude netwerkbeheerder).
- Raad van Toezicht (vanwege kosten voor werving van een nieuw lid);
- De bestedingen op ouderbijdragen, zending en acties; daar staan aan de batenkant ook hogere opbrengsten tegenover.

De overige instellingslasten zijn ca. € 195.000 hoger dan in 2022, vooral door de hogere bestedingen op PR & Communicatie, ICT en deskundigenadvies.

Totale lasten

De totale lasten waren voor het jaar 2023 begroot op € 11,694 miljoen. De werkelijke bestedingen bedragen € 12,546 miljoen, dat is ca. € 852.000 (7,3%) meer dan begroot. Dat zit grotendeels in hogere loonkosten als gevolg van de CAO-stijging maar ook in alle andere kostencategorieën, in het bijzonder hogere inhuur, hogere afschrijvingslasten vanwege hogere investeringen, hogere huisvestingslasten en meerkosten ICT.

Toelichting op de financiële baten en lasten

Vanwege de negatieve rentestand waren voor 2023 geen financiële baten begroot. Door het oplopen van de rentestand gedurende het jaar, is voor een bedrag van € 19.113 aan financiële baten gerealiseerd. Er waren geen financiële lasten, deze waren ook niet begroot.

Totaalbeeld

Het financieel resultaat was voor het jaar 2023 begroot op € 72.912 positief. Het gerealiseerde resultaat komt uit op een tekort van € 105.598 en is daarmee € 178.509 lager dan begroot. Tegenover € 653.894 meer baten en € 19.113 meer financiële baten, staan € 851.517 meer lasten. Samengevat:

					Werkelijk		Verschil
	Werkelijk	Begroting	Werkelijk	%	t.o.v.		2023
	2022	2023	2023		Begroting	t.	o.v. 2022
Totaal baten	11.917.041	11.767.175	12.421.069	106%	653.894	€	504.028
Totaal lasten	11.662.560	11.694.263	12.545.780	107%	851.517	€	883.220
Financiële baten en lasten	-5.121	-	19.113	-	19.113	€	24.234
Netto Resultaat	249.360	72.912	-105.598	-145%	-178.509		-354.958

Een nadere analyse van de verschillen tussen het begrote en het gerealiseerde resultaat geeft het volgende beeld:

Resultaatanalyse		2023
Begroot resultaat 2023	€	72.912
Werkelijk resultaat 2023	€	-105.598
Verschil	€	-178.509
<u>Baten</u>		
Opwaartse aanpassing bekostiging	€	380.287
Meer ontvangst specifieke subsidies	€	118.254
Hogere bijdragen vanuit samenwerkingsverband	€	13.916
Hogere gemeentelijke baten	€	6.006
Hogere opbrengst verhuur	€	8.562
Hogere opbrengsten inzet personeel voor derden	€	38.570
Hogere ouderbijdragen, TSO en giften/zendingsgeld/acties	€	57.793
Hogere overige baten	€	30.506
Verschil baten	€	653.894
<u>Lasten</u>		
Hogere loonkosten	€	296.083
Mutatie personele voorzieningen	€	15.563
Hogere kosten externe inhuur	€	58.188
Hogere kosten inzet passend onderwijs	€	9.546
Hogere kosten scholing en opleiding	€	73.632
Hogere kosten werving en selectie	€	5.471
Hogere overige personele lasten	€	63.489
Hogere afschrijvingen	€	23.761
Hogere huisvestingskosten	€	99.421
Hogere besteding ouderbijdragen, TSO en giften/zendingsgeld/acties	€	61.740
Hogere kosten ICT	€	85.011
Hogere besteding leermiddelen en licenties	€	10.508
Hogere overige instellingslasten	€	49.104
Verschil lasten	€	851,516
<u>Financiële baten en lasten</u>		
Hogere rentebaten	€	19.113
Verschil financiele baten en lasten	€	19.113
<u>Totaal</u>		
Hogere baten	€	653.894
Hogere lasten	€	-851.516
Hogere financiële baten	€	19.113
	€	-178.509

4.5 **Resultaat bestemming**

Het over 2023 behaalde resultaat wordt als volgt bestemd:

	Werkelijk	Begroting	Werkelijk
	2022	2023	2023
Algemene Reserve	-123.868	-	-168.848
Bestemmingsreserve NPO	360.681	72.912	37.513
Bestemmingsreserve (privaat)	12.548	_	25.737
Totaal bestemming resultaat	249.361	72.912	-105.598

Daarmee bedraagt de totale algemene reserve per eind 2023 € 3.046.205.

De mutatie van de bestemmingsreserve NPO betreft het in 2023 niet bestede deel van de ontvangen gelden uit hoofde van het Nationaal Programma Onderwijs. Deze middelen mogen tot uiterlijk 1 augustus 2025 worden besteed.

Voor een onderbouwing van de mutatie van de private bestemmingsreserve wordt verwezen naar de jaarrekening.

4.6 Indicatoren

De Inspectie van het Onderwijs hanteert signaleringsgrenzen voor het beoordelen van de financiële positie van onderwijsinstellingen. Signaleringsgrenzen zijn géén normen of streefgetallen, maar grenswaarden die attenderen op het feit dat er mogelijk een risicovolle of ongewenste situatie is of dreigt. Deze signaleringswaarden gebruikt de inspectie bij het financieel toezicht op de onderwijsbesturen (schoolbesturen en samenwerkingsverbanden). De inspectie hanteert niet langer signaleringswaarden voor de kengetallen rentabiliteit, weerstandsvermogen en de huisvestingsratio. Er blijven drie kengetallen over: solvabiliteit en liquiditeit en de ratio normatief publiek eigen vermogen.

Voor de liquiditeit wordt een onderscheid gemaakt in kleine, middelgrote, grote en grootste schoolbesturen. Educatis kwalificeert daarbij in 2023 als groot bestuur (de totale baten zijn hoger dan € 12 miljoen). Ook is er een absolute ondergrens ingesteld voor liquide middelen. Deze bedraagt in het funderend onderwijs € 100.000.

De voor Educatis berekende indicatoren zijn als volgt, afgezet tegen de grenswaarden:

	Berekening	Grenswaarde	2022	2023
Solvabiliteit 2	Eigen vermogen en voorzieningen	0,30	0,84	0,81
	Totaal passiva			
Liquiditeit	Vlottende activa	0,75	3,21	2,80
	Kortlopende schulden			
Liquiditeit	Absolute omvang liquide middelen	€ 100.000	€ 2.835.128	€ 2.827.144

De solvabiliteit 2 (eigen vermogen inclusief voorzieningen ten opzichte van totaal vermogen) geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en geeft inzicht in de financieringsopbouw en in hoeverre Educatis op langere termijn in staat is om aan de verplichtingen te voldoen.

De liquiditeit (liquide middelen plus vorderingen gedeeld door kortlopende schulden) geeft aan in hoeverre Educatis op korte termijn aan de verplichtingen kan voldoen.

Uit dit overzicht blijkt dat zowel de solvabiliteit als de liquiditeit in 2023 daalden, maar beide indicatoren liggen per eind 2023 ruim boven de grenswaarde die de inspectie hanteert. De absolute omvang van de liquide middelen is ruim hoger dan de door de inspectie gestelde ondergrens. Hieruit volgt dat Educatis er per eind 2023 financieel gezond voor staat.

Naast de kengetallen en signaleringswaarden voor het toezicht op de financiële continuïteit heeft de Inspectie van het Onderwijs ook een signaleringswaarde ontwikkeld voor toezicht op publiek eigen vermogen. Deze geeft een indicatie hoeveel eigen vermogen een onderwijsinstelling (school of samenwerkingsverband passend onderwijs) redelijkerwijs maximaal nodig heeft voor een gezonde bedrijfsvoering. De gedachte achter deze nieuwe signaleringswaarde is dat publiek onderwijsgeld optimaal aan onderwijs wordt besteed en niet onnodig in reserves vastzit. Het eigen vermogen komt boven de signaleringswaarde uit als het feitelijk eigen vermogen (af te lezen van de balans) hoger is dan het normatief eigen vermogen (vermogen dat redelijkerwijs nodig is om bezittingen te financieren en risico's op te vangen). Deze signaleringswaarde wordt als volgt berekend:

Signaleringswaarde		2022		2023
Aanschafwaarde gebouwen * 50% * 1,27	€	986.738	€	1.012.594
Waarde overige materiële vaste activa	€	1.644.159	€	1.743.932
Rekenfactor maal totale baten	€	641.124	€	622.009
Genormeerd vermogen	€	3.272.021	€	3.378.535
Werkelijk vermogen				
Vermogen per 31-12	€	3.151.802	€	3.046.205
Waarvan privaat vermogen	€	975.716	€	1.001.453
Waarvan publiek vermogen	€	2.176.086	€	2.044.752
Saldo bovenmatig vermogen	€	-1.095.934	€	-1.333.784
Ratio eigen vermogen		0,67		0,61

Op basis van bovenstaande berekening blijkt dat de werkelijke vermogenspositie van Educatis per ultimo 2023 ruim onder de genormeerde vermogenspositie ligt. Er is dus geen sprake van bovenmatig publiek vermogen.

4.7 Risicobeheersings- en controlesystemen

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het bestaan en de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen. Deze systemen hebben als doel het bewaken van de realisatie van doelstellingen, de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving en het naleven van wet- en regelgeving. Educatis is lid van de brancheorganisatie voor het primair onderwijs, de PO-Raad. Zoals alle leden van de PO-Raad heeft Educatis de Code Goed Bestuur Primair Onderwijs conform vastgesteld.

Educatis voert zowel de financiële administratie en salarisadministratie zelf uit met ondersteuning van Salure in Gouda, die ook als back-up optreedt. Voor het opstellen van begroting, jaarrekening en tussentijdse cijfers wordt via Salure een externe controller ingehuurd voor ca. 250 à 300 uren per jaar.

Educatis beschikt over een beschrijving van de AO/IC. Risico's in de organisatie worden onderkend, besproken en beheersingsmaatregelen worden getroffen. In het bovenstaande worden daar voorbeelden van gegeven. Het totale stelsel van interne risicobeheersings- en controlesystemen zullen we de komende jaren regelmatig evalueren en verder optimaliseren.

De externe accountant zal in de reguliere controle per jaareinde een rapportage opnemen over de financiële positie van Educatis, en controleert of Educatis voldoet aan de Regeling beleggen & belenen. Dit impliceert dat de accountant controleert in hoeverre het treasurystatuut wordt nageleefd op basis van het controleprotocol.

Er is geen aanleiding te veronderstellen dat de risicobeheersings- en controlesystemen ten aanzien van financiële verslaggevingsrisico's in het boekjaar 2023 niet naar behoren hebben gefunctioneerd.

5. Continuïteitsparagraaf

Schoolbesturen zijn verplicht hun toekomstperspectief op te nemen in een zogeheten 'continuïteitsparagraaf' in het bestuursverslag. De continuïteitsparagraaf richt zich ten eerste op de financiële gevolgen van toekomstige ontwikkelingen voor de drie jaren volgend op het jaar van het bestuursverslag. Ten tweede bevat deze paragraaf een inhoudelijke en procesmatige beschrijving van het risicomanagement. Tot slot moet worden vermeld hoe wordt omgegaan met de Code Goed Bestuur, de governancecode van het primair onderwijs. Aan de accountant is opgedragen de continuïteitparagraaf te toetsen.

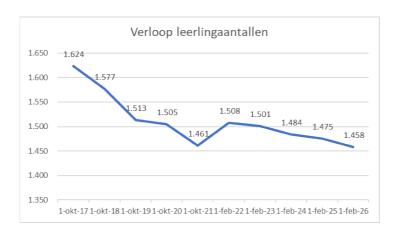
Leerlingaantallen 5.1

De bekostiging vanuit het Rijk is gebaseerd op de leerlingtelling per 1 februari (voorheen 1 oktober). De ontwikkeling van de leerlingaantallen toont het volgende beeld:

		Werkelijk	Prognose	Prognose	Prognose						
School	BRIN	1-okt-17	1-okt-18	1-okt-19	1-okt-20	1-okt-21	1-feb-22	1-feb-23	1-feb-24	1-feb-25	1-feb-26
De Lelie	03GD	173	158	161	168	176	180	183	195	199	202
Eben-Haëzerschool	03MJ	112	111	104	86	81	84	82	96	94	94
Johannes Bogermanschool	04MJ	273	268	244	235	238	249	242	231	225	216
School met de Bijbel	05RG	113	107	105	90	82	86	88	90	93	95
Rehobothschool	06DY	105	109	104	110	100	100	98	95	95	95
Johannes Calvijnschool	06GV	110	112	118	118	116	119	104	102	101	99
Verhoeff-Rollmanschool	07XO	285	291	301	315	301	310	313	299	305	305
De Akker	21QN	109	99	78	82	82	88	99	94	94	94
Willem Farelschool	23UE	239	222	196	198	183	184	186	175	165	155
Daniëlschool	23WR	105	100	102	103	102	108	106	107	104	103
TOTAAL		1.624	1.577	1.513	1.505	1.461	1.508	1.501	1.484	1.475	1.458

Opmerkingen bij bovenstaande tabel:

- De tellingen per 1 februari 2023 zijn definitief en door DUO bevestigd. Deze aantallen bepalen de bekostiging voor kalenderiaar 2024.
- Het bekostigde aantal leerlingen per 1 februari 2023 is 7 lager dan de telling per 1 februari 2022. Deze daling is minder dan we een jaar geleden hadden verwacht (verwachting bij het opstellen van de begroting 2023 was dat het leerlingaantal per 1 februari 2023 1.477 zou zijn).
- De prognoses van de leerlingaantallen per 1 februari 2024, 2025 en 2026 zijn in bovenstaande tabel opgenomen op basis van de opgave van de scholen. De ontwikkeling van de leerlingaantallen en de meerjarenprognoses zijn besproken in de begrotingsgesprekken met de locaties op basis van de verwachte inschattingen van in-, door-, en uitstroom van leerlingen. Op basis daarvan zijn bij enkele locaties de meerjarenprognoses iets bijgesteld ten opzichte van de aantallen die eerder in de kaderbrief waren opgenomen.
- De prognose is dat het totaal aantal leerlingen van Educatis in de komende jaren verder zal dalen.

Financieel toekomstperspectief 5.2

Parallel aan het opstellen van de begroting voor het jaar 2024 is de meerjarenbegroting 2024-2027 opgesteld. De meerjarenbegroting ziet er als volgt uit:

		Werkelijk 2023		Begroting 2024		Begroting 2025		Begroting 2026		Begroting 2027
Baten										
Rijksbijdragen	€	12.069.037	€	12.015.468	€	11.853.046	€	11.760.885	€	11.632.068
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	€	13.256	€	6.450	€	3.400	€	1.600	€	1.600
Overige baten	€	338.776	€	199.775	€	182.775	€	187.775	€	178.475
Totaal baten	€	12.421.069	€	12.221.693	€	12.039.221	€	11.950.260	€	11.812.143
Lasten										
Loonkosten	€	9.355.310	€	9.791.518	€	9.566.149	€	9.289.350	€	9.183.114
Overige personele lasten	€	751.089	€	611.050	€	619.504	€	595.100	€	553.150
Afschrijvingen	€	476.628	€	479.248	€	458.736	€	430.659	€	405.280
Huisvestingslasten	€	767.116	€	666.100	€	670.850	€	663.600	€	664.100
Overige lasten	€	1.195.637	€	1.004.350	€	939.000	€	949.502	€	942.250
Totaal lasten	€	12.545.780	€	12.552.265	€	12.254.239	€	11.928.211	€	11.747.893
	_		_				_		_	
Saldo baten en lasten	€	-124.710	€	-330.573	€	-215.019	€	22.050	€	64.250
Financiale between an leaten	_	10 110	_	20.000		20.000	_	20.000	€	20,000
Financiële baten en lasten	€	19.113	€	30.000	€	30.000	€	30.000	₹	30.000
Netto Resultaat	€	-105.598	€	-300.573	€	-185.019	€	52.050	€	94.250
Mutatie Algemene reserve	€	-168.848	€	5.510	€	59.331	€	52.050	€	94.250
Mutatie Best. Reserve NPO	€	37.513	€	-306.083	€	-244 349	€	_	€	_
Mutatie Best. reserves privaat	€	25.737	€	-	€	_	€	-	€	-
	€	-105.598	€	-300.573	€	-185.018	€	52.050	€	94.250

In meerjarenperspectief dalen de begrote baten, vooral als direct gevolg van de teruglopende Rijksbijdragen door het dalende aantal leerlingen. In meerjarenperspectief dalen ook de begrote lasten in relatie tot de lagere loonkosten vanwege de teruggang in formatie.

Het totaal financieel resultaat is opgebouwd uit de financiële resultaten van twee verschillende geldstromen, namelijk de NPO - gelden en de reguliere middelen. Het begrote regulier resultaat voor 2024 bedraagt ca. € 5.500 positief. Ook in de jaren daarna is het regulier resultaat positief. Het regulier resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Op de ontvangen NPO - middelen is voor 2024 een negatief resultaat begroot van ca. € 306.000 en in 2025 van € 244.000, deze gelden worden onttrokken aan de bestemmingsreserve NPO. Door de inzet van NPO in 2024 en 2025 kan op een aantal scholen de formatieve omvang tot en met schooljaar 2024-2025 worden gehandhaafd in plaats van deze eerder af te bouwen omdat reguliere middelen hier geen ruimte voor bieden.

Er worden in de periode van de meerjarenbegroting geen majeure investeringen voorzien. Wel hebben we geconstateerd dat we in 2023 veel meer aan investeringen hebben gedaan dan begroot. Dat geeft aan dat we in 2024 en verder beter en scherper zullen begroten, om de financiële situatie beheersbaar te houden en in de uitvoering ons op onderdelen beter moeten houden aan begrotingsafspraken.

De totale begrote personele bezetting voor het jaar 2024 en in meerjarenperspectief:

Functiecategorie	2024	2025	2026	2027
CVB	1,00	1,00	1,00	1,00
Directie	8,28	8,25	8,25	8,25
OP	79,76	75,80	72,30	70,16
LIO	2,00	1,50	1,50	1,50
OOP	26,21	23,07	22,26	21,57
Niet gespecificeerd	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	117,25	109,62	105,31	102,48
Waarvan Inzet op NPO	5,85	4,28	0,00	0,00
Waarvan Inzet op Plusklassen	1,28	1,28	1,28	1,28
Waarvan Regulier	110,12	104,06	104,03	101,20
	117,25	109,62	105,31	102,48

De formatie zal per 1 augustus 2024 dalen met ca. 6,6 fte en ook in de jaren daarna (als gevolg van het wegvallen van de mogelijkheid om nog NPO - middelen in te zetten) verder dalen. Omdat het leerlingaantal daalt, en daarmee de Rijksbekostiging, is het noodzakelijk dat in de komende jaren ook minder formatie wordt ingezet. Met deze bezuiniging (die tot 1 augustus 2025 nog deels door de inzet van NPO - middelen kon worden opgevangen), wordt het reeds ingezet beleid gecontinueerd. Door de systematiek van begroten is precies per school helder welk effect de NPO-middelen en de wijziging van het aantal leerlingen hebben op de omvang van de formatie.

In onderstaande tabel een overzicht van het verwachte verloop van het vermogen op basis van de vastgestelde meerjarenbegroting 2024-2027:

		Werkelijk Per eind 2023		Prognose Per eind 2024		Prognose Per eind 2025		Prognose Per eind 2026		Prognose Per eind 2027
<u>Activa</u>										
Materiële vaste activa	€	2.768.273	€	2.953.052	€	2.710.116	€	2.372.057	€	2.071.578
Vorderingen	€	341.201	€	200.000	€	200.000	€	200.000	€	200.000
Liquide middelen	€	2.827.144	€	2.239.995	€	2.297.913	€	2.688.022	€	3.082.751
	€	5.936.618	€	5.393.047	€	5.208.029	€	5.260.079	€	5.354.329
<u>Passiva</u>										
Eigen vermogen	€	2.478.129	€	2.347.767	€	2.407.098	€	2.459.148	€	2.553.398
Eigen vermogen Bestemmingsreserve NPO	€	568.076	€	295.280	€	50.931	€	50.931	€	50.931
Voorzieningen	€	1.760.547	€	1.750.000	€	1.750.000	€	1.750.000	€	1.750.000
Kortlopende schulden	€	1.129.867	€	1.000.000	€	1.000.000	€	1.000.000	€	1.000.000
	€	5.936.618	€	5.393.047	€	5.208.029	€	5.260.079	€	5.354.329

Op basis van de meerjarenexploitatie en -balans kunnen de volgende indicatoren worden becijferd:

	Werkelijk Per eind 2023		Prognose Per eind 2024		Prognose Per eind 2025		Prognose Per eind 2026		Prognose Per eind 2027
Solvabiliteit 2	0,81		0,81		0,81		0,81		0,81
Liquiditeit	2,80		2,44		2,50		2,89		3,28
Liquiditeit	€ 2.827.144	€	2.239.995	€	2.297.913	€	2.688.022	€	3.082.751

De conclusie is dat over de jaren heen alle indicatoren ruim boven de landelijke signaleringsgrenzen (blijven) liggen. De verwachte vermogenspositie per eind 2024 en in meerjarenperspectief blijft structureel meer dan goed.

Afgezet tegen de signaleringwaarde is het beeld als volgt:

Signaleringswaarde		Werkelijk Per eind 2023		Prognose Per eind 2024		Prognose Per eind 2025		Prognose Per eind 2026		Prognose Per eind 2027
Aanschafwaarde gebouwen * 50% * 1,27	€	1.012.594	€	1.036.934	€	1.081.702	€	1.081.702	€	1.081.702
Waarde overige materiële vaste activa	€	1.743.932	€	1.839.623	€	1.651.634	€	1.366.920	€	1.119.785
Rekenfactor maal totale baten	€	622.009	€	657.514	€	647.697	€	642.911	€	635.480
Genormeerd vermogen	€	3.378.535	€	3.534.070	€	3.381.033	€	3.091.532	€	2.836.967
Werkelijk vermogen										
Vermogen per 31-12	€	3.046.205	€	2.643.047	€	2.458.029	€	2.510.079	€	2.604.329
Waarvan privaat vermogen	€	1.001.453	€	975.716	€	975.716	€	975.716	€	975.716
Waarvan publiek vermogen	€	2.044.752	€	1.667.331	€	1.482.313	€	1.534.363	€	1.628.613
Saldo bovenmatig vermogen	€	-1.333.784	€	-1.866.739	€	-1.898.719	€	-1.557.169	€	-1.208.354

Uit dit overzicht blijkt dat er structureel geen sprake is van bovenmatig vermogen. Dat komt omdat deze toetsing alleen gaat om publieke gelden (het privaat vermogen blijft buiten beeld) en omdat Educatis relatief veel gelden heeft vastgelegd in materiële vaste activa.

Conclusie is dat de vermogenspositie structureel goed is (op basis van de berekende indicatoren in meerjarenperspectief), maar dat er geen bovenmatig vermogen is (gemeten naar de signaleringswaarde van de Inspectie). Het saldo bovenmatig vermogen neemt na 2024 wel af omdat er minder vastleggingen zijn in materiële vaste activa.

N.B.: De werkelijke balans per 31 december 2023 wijkt enigszins af van de verwachte balans waarvan bij het opstellen van de (goedgekeurde) meerjarenbegroting werd uitgegaan. Daardoor zijn ook de doorgetrokken balansbedragen voor de jaren 2024-2027 niet meer helemaal correct (er zijn met name afwijkingen zichtbaar in de materiële vaste activa, vorderingen, liquide middelen en de kortlopende schulden). Voor het totaalbeeld en de ontwikkeling van de indicatoren maakt dat echter geen verschil.

5.3 Risico's en onzekerheden

In het licht van de begroting 2024-2027 bestaat nog een aantal risico's en onzekerheden. Deze zijn in basis ontleend aan de meerjarenbegroting van vorig jaar, getoetst aan de risicoanalyse van VGS en op onderdelen geactualiseerd.

De schatting van de leerlingaantallen

Hoewel de prognoses van de leerlingaantallen zo goed als mogelijk zijn onderbouwd, blijft sprake van een schatting en kan (zal) de realiteit daarvan afwijken. Voor begrotingsjaar 2024 heeft dit geen effect, mogelijk wel voor de jaren daarna als het werkelijke leerlingaantal per 1 februari afwijkt van de prognose. Het financieel effect per bekostigde leerling bedraagt in 2025 ca. € 6.600.

Beheersingsmaatregel:

Omdat de bekostiging achter loopt op de teldatum (de bekostiging voor kalenderjaar 2024 is gebaseerd op teldatum 1 februari 2023), is tijd beschikbaar om op een eventuele daling (of stijging) van leerlingaantallen in te spelen. De kern daarvan is de snelheid waarmee kan worden afgebouwd (op opgeplust) in de totale personele bezetting, indien dat nodig is. Op de telling van 1 februari kan al direct in het daarop volgende schooljaar worden ingespeeld door bijvoorbeeld een vacaturestop, het niet vervangen van medewerkers en natuurlijk verloop. Bij een stijging van leerlingaantallen kan worden geacteerd door intensievere werving of verschuiving van medewerkers. Met deze zaken zal ook in het strategisch personeelsbeleid rekening worden gehouden. Eventuele meerkosten bij toename van het leerlingaantal hebben een beperkte omvang (in de begroting van een volgend jaar kan er immers weer rekening mee gehouden worden) en kunnen worden gedekt vanuit de reserves.

Bekostiging vanuit het samenwerkingsverband

Berseba heeft aangekondigd vanaf 2025 een aanpassing in de bekostiging te doen. Deze aanpassing betreft leerlingen met een TLV SBO, SBO++ of SO-gedrag. Vanaf teldatum 1 februari 2024 vraagt Berseba voor de verwijzing van leerlingen met deze typen TLV een bijdrage van de scholen in de ondersteuningsbekostiging. Het komt er op neer dat bij een hoger aantal verwijzingen lagere ondersteuningsbekostiging wordt ontvangen. Hoe dat voor Educatis uitpakt, is nog onduidelijk en deze aanpassing heeft pas effect op de middelen voor 2025 en verder.

Beheersingsmaatregel:

Vooralsnog zijn we in de meerjarenbegroting uitgegaan van gelijkblijvende bekostiging. Zodra de concrete uitwerking vanuit Berseba duidelijk is, zullen we hier beleid maken voor de wijze waarop we met deze nieuwe ontwikkeling willen omgaan. Dit beleid stellen we voor de nieuwe meerjarenbegroting van 2025-2028 vast.

De doorontwikkeling van de loonkosten in relatie tot de bekostiging

Zowel de loonkosten als de Rijksbekostiging zijn in de meerjarenbegroting niet geïndexeerd. Daaronder ligt de veronderstelling dat aanpassingen in de CAO c.q. loonkosten zullen worden gecompenseerd in de Rijksbekostiging. Of dat daadwerkelijk het geval zal zijn is ongewis. Het indicatieve effect: bij een afwijking van de gecompenseerde loonkostenstijging van 1% bedragen de meerkosten gemiddeld ca. € 98.000 op jaarbasis.

Beheersingsmaatregel:

We achten de kans op het niet compenseren van loonkosten klein. Mocht dat toch het geval zijn, dan kan daarop in een volgende begroting worden ingespeeld door, indien nodig, formatie in te krimpen.

Formatieve taakstellingen

In deze begroting is opgenomen dat de formatieve bezetting in 2024 met ca. 6,6 fte moet afnemen. Deels zal dat organisch gaan door natuurlijk verloop. Er is echter ook een aantal taakstellingen opgenomen waarvan niet zeker is of die gerealiseerd kunnen worden (in verband met doorlopende dienstverbanden) of waar kosten van transitievergoedingen mee gemoeid zijn.

Beheersingsmaatregel:

We zullen scherp sturen op de realisatie van de begrote formatieve taakstellingen en die ook bezien in het licht van de werkelijke leerlingtellingen per 1 februari 2024 (dat heeft immers effect op de bekostiging voor 2025 en dus op de formatieve ruimte).

Krapte op de arbeidsmarkt

Door de toenemende krapte op de arbeidsmarkt (gebrek aan beschikbaar onderwijspersoneel) moeten we er vanuit gaan dat bij vertrek van medewerkers (los van de opgenomen bezuinigingstaakstellingen) vervangend personeel niet eenvoudig kan worden gevonden. Daardoor zou in sommige situaties relatief dure inhuur noodzakelijk kunnen zijn.

Beheersingsmaatregel:

We intensiveren de wervingsactiviteiten en positionering van Educatis (en hebben daar ook kosten voor begroot), zetten in op zo min mogelijk uitval door bijvoorbeeld het aanbieden van coachings- en begeleidingstrajecten (waardoor we mensen zo lang mogelijk aan boord houden) en maken indien noodzakelijk gebruik van externe inhuur, waarvoor de omvang van de knelpuntenpot ruimte biedt. We voeren ook een pro-actief beleid in het benoemen van collega's op scholen waar we risico's zien ontstaan in personele bezetting.

Ziekteverzuim

De afgelopen jaren is het ziekteverzuim gestegen. In 2022 lag het verzuimpercentage (exclusief zwangerschapsverlof op 5,7%, in 2023 op 6,5%. Hiermee volgen we de landelijke trend. Het hogere ziekteverzuimpercentage (met name langdurig verzuim) heeft gevolgen voor het op peil houden van de bezetting en op langere termijn mogelijk hogere kosten door stijging van de WHKpremie.

Beheersingsmaatregel

We zetten in op opstellen van een integraal en samenhangend personeelsbeleid. Ook werken we met een verzuimcoördinator waardoor we dichter op de begeleiding van zieke medewerkers zitten. Daarnaast willen we meer gebruik maken van het aanbod van GSvitaal om medewerkers te ondersteunen in het vinden van een goede balans tussen werk en privé.

WIA -instroom

Er kunnen langdurige ziektegevallen zijn waarbij het risico bestaat dat de desbetreffende medewerkers instromen in de WIA. Educatis heeft tot op heden zeer beperkte instroom in de WIA. De instroom in de WIA wordt via een omslagstelsel op de werkgever verhaald door het verhogen van de gedifferentieerde premie; daardoor stijgen de loonkosten (het gedifferentieerde premiepercentage wordt jaarlijks per werkgever vastgesteld). Dit gedifferentieerde premiepercentage is voor Educatis laag, maar dat kan bij WIA-instroom veranderen.

Beheersingsmaatregel:

Het WIA – risico kan gedeeltelijk worden beheerst door een goed verzuimbeleid te voeren en in te zetten op re-integratie maar kan niet geheel worden uitgesloten. Het effect op de gedifferentieerde premie wordt pas na 2 jaar verdisconteerd dus WIA-instroom in 2024 zal pas in 2026 effect hebben op de loonkosten. We voeren een actief beleid op herbeoordelingen door UWV, in samenwerking met de Verzuimspecialist. Zo hebben we in 2023 een WGA-scan uitgevoerd, die in één geval geleid heeft tot herziening van de uitspraak van het UWV (zie toelichting bij gevoerd beleid bij de beheersing van uitkeringen na ontslag.

Transitievergoedingen

Omdat we in de afgelopen jaren hiervoor nauwelijks kosten hebben gehad, hebben we voor 2024 en verder geen kosten voor transitievergoedingen begroot, maar er is een risico dat hiervoor wel kosten moeten worden gemaakt (als gevolg van de Wet Arbeidsmarkt in Balans). Op het moment van opstellen van deze begroting zijn er geen actuele situaties waarvoor betaling van een transitievergoeding wordt verwacht. De omvang van deze risico's is lastig in te schatten, en het is de vraag of deze ook daadwerkelijk geëffectueerd worden.

Beheersingsmaatregel:

Gezien het lerarentekort achten we de kans op het betalen van transitievergoedingen of WW - rechten laag in. Mocht betaling in incidentele gevallen aan de orde zijn, en dekking vanuit het UWV (in geval het gaat om transitievergoedingen voor medewerkers die ziek uit dienst gaan) niet voldoende zijn dan dekken we dat vanuit de reserves.

Wijziging regelgeving Participatiefonds/BWGS

Met ingang van 1 augustus 2022 is de regelgeving van het Participatiefonds/BWGS gewijzigd. Hoewel de premies gelijk blijven, moeten schoolbesturen in het primair onderwijs een deel van de uitkeringskosten van voormalig medewerkers die een WW-uitkering krijgen zelf dragen. Dat geldt alleen voor nieuwe uitkeringen. Uitkeringen die nu lopen, blijven nog volledig voor rekening van het Participatiefonds/BWGS. Toekomstige uitkeringen zullen voor 50% ten laste komen van de schoolbesturen, op een aantal uitzonderingsgevallen na (dan geldt een last van 10%). De omvang van dit risico kan niet worden ingeschat en is afhankelijk van uitstroom en mogelijke uitkeringsrechten van medewerkers die in de WW instromen. Educatis heeft niet rechtstreeks van doen met het Participatiefonds, maar met BWGS. In afwijking van het Participatiefonds zijn er meerdere beëindigingsgronden in het reglement (voor verlagen van de eigen bijdrage) opgenomen. In de praktijk zal dit betekenen dat BWGS schoolbesturen vrijwel nooit de 50% eigen bijdrage zullen moeten betalen, maar dat deze beperkt zal blijven tot 10%.

Beheersingsmaatregel:

Gezien het lerarentekort achten we de kans op uitkeringskosten voor voormalig medewerkers klein. We aanvaarden dit risico.

<u>Huisvesting – wijziging regelgeving groot onderhoud</u>

De regelgeving met betrekking tot de vorming en onderbouwing van de voorziening groot onderhoud is gewijzigd. Met de mogelijke financiële consequentie daarvan voor de omvang van de dotaties aan de voorziening groot onderhoud en het vermogen is vooralsnog geen rekening gehouden, omdat het effect nog niet is doorgerekend.

Beheersingsmaatregel:

Het besluit om de huidige systematiek (vorming voorziening groot onderhoud op basis van de componentenmethode) te continueren is reeds genomen, maar het precieze effect op vermogensomvang en jaarlijkse dotatie is op het moment van het opstellen van de begroting nog niet bekend. Deze effecten worden dan verwerkt in de exploitatie 2024 en de begroting voor 2025 en verder.

Kosten vloerherstel Johannes Bogermanschool

Op het moment van het opstellen van de begroting was nog onduidelijk hoe het zou verlopen met de kosten voor schade vanwege de lekkage van het speellokaal in de Johannes Bogermanschool en (op termijn) een laaggelegen lokaal binnen de school. Indien gemeente en verzekeraar deze schade niet zouden dekken, staan wij mogelijk zelf voor onverwacht hoge kosten, in de orde van grootte van € 100.000 à € 150.000. Inmiddels is duidelijk geworden dat de schade niet verhaald kan worden op gemeente en aannemer. Dit betekent dat de kosten voor reparatie van speellokaal (2024) en wellicht later ook het andere lokaal voor rekening van Educatis komen. In het eerste kwartaal van 2024 worden de kosten hiervoor helder. Deze zullen

meelopen in de exploitatie 2024. Deze kosten kunnen mogelijk deels als investering worden beschouwd of ten laste van de voorziening groot onderhoud worden gebracht.

Beheersingsmaatregel:

We acteren actief in deze situatie en zullen een scherpere schatting van de kosten maken, zodra dat mogelijk is. We zullen primair bij verzekeraar en gemeente inzetten op dekking van de kosten. Secundair zullen we bezien op welke wijze wij de kosten, voor zover die voor rekening van Educatis komen, zo goed mogelijk boekhoudkundig kunnen verwerken.

Stijging energiekosten

Door de geopolitieke situatie stijgen de energiekosten explosief. Het risico is dat de kosten verder stijgen en de bekostiging daarop niet wordt aangepast.

Beheersingsmaatregel:

De scholen hebben op individueel niveau rekening gehouden met de stijging van energiekosten, afhankelijk van de specifieke schoolsituatie. Omdat een aantal scholen geen gas verbruikt en zonnepanelen heeft, verwachten we dat het effect van de algemene kostenstijging voor Educatis in 2024 zal meevallen. Dat dachten we echter voor het jaar 2023 ook en de kosten vielen toch hoger uit dan gedacht. Wel denken we dat de stijging minder scherp zal zijn dan in 2022 en 2023. We zullen dit goed volgen, ook voor wat betreft het effect van de overgang van DVEP naar Engie in 2024.

Kostenstijgingen materialen en leermiddelen

Door de maatschappelijke situatie stijgen de kosten van materialen en leermiddelen hard. Het risico is dat de kosten verder stijgen en de bekostiging daarop niet wordt aangepast.

Beheersingsmaatregel:

De scholen hebben hiermee op individueel niveau rekening gehouden in hun begrotingen. Op Educatis – niveau spelen we hierop in door meer collectief in te kopen en gunstiger prijsafspraken met leveranciers te maken (in 2022 reeds gedaan voor beveiliging en schoonmaak, in 2023 voor leermiddelen, ICT en repro). Daarnaast zullen we scherper kijken naar gebruikstermijnen en vervangingsnoodzaak.

Mogelijk vervallen van de kleine scholentoeslag

In de bekostiging is ingebakken dat scholen met een omvang van ca. 100 leerlingen of minder een extra toelage ontvangen (de kleine scholentoeslag). Voor Educatis gaat dit om 5 scholen voor een totaalbedrag van ca. € 553.000. De kleine scholentoeslag staat onder druk. In een rapport van de PO-Raad over het regionaal tegengaan van het lerarentekort wordt de kleine scholentoeslag gezien als één van de zaken die negatief van invloed is op tekort aan personeel. Het risico is dat de kleine scholentoeslag komt te vervallen en de bekostiging voor Educatis lager wordt.

Beheersingsmaatregel:

Op dit moment is volstrekt onduidelijk of de politiek hier op gaat acteren. Vooralsnog maken we gebruik van VGS als belangenbehartiger om op dit thema te acteren richting de politiek.

Mogelijk vervallen van de subsidie voor professionalisering en begeleiding van startende leraren en schoolleiders

De subsidie voor professionalisering en begeleiding van startende leraren en schoolleiders zal in de komende jaren anders worden ingericht. Vermoedelijk wordt deze in 2025 gehalveerd en verdwijnt de subsidie in 2026. De gelden zullen echter op een andere wijze toch beschikbaar blijven, vermoedelijk deels door opname in de lumpsum en deels via de nieuw te vormen onderwijsregio's. De exacte uitwerking is op het moment van opstellen van deze begroting nog niet duidelijk; om die reden is de subsidie in de meerjarenbegroting ongewijzigd gecontinueerd.

Beheersingsmaatregel:

Dit heeft voor 2024 geen effect. We zullen de regelgeving hieromtrent volgen en op basis daarvan de gewijzigde bekostiging opnemen in de nieuwe meerjarenbegroting.

6. Jaarverslag scholen

6.1 Jaarverslag De Lelie – Driebruggen

Identiteit

Vormina

In het jaar 2023 heeft vorming van leerlingen een belangrijke plaats gehad op studiedagen en bezinningsmomenten. Zo heeft Ds. Middelkoop de collega's geïnspireerd over de relatie tussen de leerkracht als identificatiefiguur en lijnen vanuit de Bijbel getrokken naar hedendaagse vorming van leerlingen. Bezinning en gesprek hierover waren waardevol en zijn blijvend nodig. Daarnaast is er veel aandacht geweest voor het praktisch vormgeven van Christelijk Leraarschap; waar het werkboek bij 'Gidsen' een Christelijke schoolpedagogiek helpend in is. Op brede studiedagen wordt hieruit gewerkt.

Doorgaande lijn Bijbelse geschiedenis

Een verdere doorgaande lijn in het aanbod van Bijbelse geschiedenis is gerealiseerd. Een praktische uitwerking hiervan is bijvoorbeeld een tijdlijn waarop de Bijbelse geschiedenis en wereldgeschiedenis gecombineerd wordt. Hierin is het doel om de leerlingen de relatie te laten zien tussen Gods leiding in de wereld en de huidige (recente) geschiedenis en tijdsgeest.

Uitdragen missie

We constateren in 2023 in toenemende mate dat het belangrijk is om als school te staan voor de missie van de school en deze actief uit te dragen. Door een steeds diverser wordende achterban krijgt actieve communicatie hierover een steeds prominentere plek.

Onderwiis

In het jaar 2023 zijn verschillende onderwijskundige ontwikkelingen gerealiseerd. De belangrijkste worden opgesomd:

Schoolplan

Medio juni is het schoolplan voor de periode 2023-2027 vastgesteld; waarbij de kernwaarden van de school een belangrijke plek hebben. De kernwaarden hebben in 2023 een vaste, zichtbare plaats gekregen binnen de school, en periodiek wordt er met en vanuit de kernwaarden gewerkt. Zowel op leerling- en klasniveau als in de thuissituatie. De kernwaarden zorgen voor focus in al het onderwijsaanbod wat op de school afkomt. Het dwingt tot het maken van bewuste keuzes.

Versterken Basisvaardigheden

Om de basisvaardigheden bij leerlingen te versterken is ervoor gekozen om in het jaar 2023 te starten met het optimaliseren van de instructievaardigheden van de leerkracht. Het leerteam 'leerstofaanbod' heeft hiervoor een ontwikkeltraject uitgezet waarbij Expliciete Directe Instructie (EDI) leidend is. Onder leiding van een externe trainer van 'Expertis' heeft er een trainingsbijeenkomst plaatsgevonden, welke in 2024 worden gecontinueerd.

Burgerschapsonderwijs

Het aanbod burgerschap is in 2023 geheel dekkend aan de kerndoelen die gesteld worden. Borging hiervan heeft een plek tijdens periodieke overleggen; waarin aanbod en doelstellingen worden besproken. Medio juni heeft er een meting 'burgerschap' plaatsgevonden bij de leerlingen in groep 7 en 8. De uitkomsten hiervan zijn in oktober teambreed gedeeld waarbij voor De Lelie het 'oefenen' met omgaan met verschillen een aandachtspunt blijkt. Concrete activiteiten om hiermee te oefenen worden in 2023 uitgewerkt en in 2024 gepresenteerd.

Bewegingsonderwijs

Om te voldoen aan de wet op bewegingsonderwijs (2 lesuren per week) is in 2023 een leerlijn 'pleinspel' opgezet en per augustus in gebruik genomen. Twee keer per week oefenen de leerlingen van groep 3-8 op het schoolplein de verschillende leerlijnen die bij bewegingsonderwijs aan bod komen. Daarnaast is de gymtijd in de sporthal uitgebreid naar 1,5 lesuur.

Gezonde school

De school heeft het themacertificaat 'gezonde school' op het gebied van 'relaties en seksualiteit' toegekend gekregen.

Inzet NPO-gelden

Door de inzet van de NPO-gelden konden opgedane onderwijsvertragingen door de inzet van onderwijsassistentie verder worden aangepakt. De gekozen aanpak heeft een positief effect.

Lestijden

De school is gestart met nieuwe lestijden; waardoor de schooldag nu gestart wordt om 08.30 en om 15.00u eindigt. (Woensdag 12.30u). Dit komt de onderwijsontwikkeling ten goede doordat er buiten lestijden meer effectieve werktijd beschikbaar is voor werkzaamheden.

Verwachte ontwikkelingen in 2024 zijn:

- Afronden traject Expliciete Directe Instructie;
- Implementatie van een doorgaande lijn van samenwerkingsvaardigheden bij leerlingen;
- Implementeren van doelgericht werken in het groepsplan;
- Inzetten van praktische activiteiten om (op onderdelen waarop leerlingen uitvallen met de burgerschapsscan) te oefenen.

Kwaliteitszorg

Audit samenwerkingsverband Berséba

In 2023 heeft er een audit plaatsgevonden vanuit het samenwerkingsverband Berséba, waarbij het aanbod en uitvoering van de extra ondersteuning bekeken is. De audit is positief verlopen de school herkent zich volledig in het positieve verslag van de auditcommissie waarin een consistente aanpak en werken vanuit een visie wordt geconcludeerd. Punten van aandacht zijn eenduidigheid in oudercommunicatie; doordenking van de rol van de onderwijsassistent in de groep en de rolverdeling wat betreft plusklasleerkracht en groepsleerkracht.

CITO Leerling in Beeld

In het jaar 2023 is de implementatie van CITO Leerling in Beeld afgerond en heeft er een scholing plaatsgevonden om leerkrachten eigen te maken met het systeem.

Beleidsdocumenten

Het beleidsplan hoogbegaafdheid is opgesteld en vastgesteld door het team. Dit geldt ook voor het beleidsplan klusklas. De school heeft een up-to-date borgingsdocument opgesteld waarbij deze in de PDCA cyclus is opgenomen.

Eindresultaten

De eindscores waren in 2023 erg goed; boven het landelijk gemiddelde en ruim boven de inspectiegrens.

Personeel

Laag ziekteverzuim

2023 kenmerkte zich als een relatief rustig jaar qua ziekteverzuim. Eén collega is voor langere tijd met ziekteverlof; waar de verwachting is dat dit in het eerste deel van 2024 zal voortduren. Hier is vervanging voor aangetrokken.

Personele veranderingen

In 2023 hebben er de nodige personele veranderingen plaatsgevonden. We hebben afscheid genomen van één collega vanwege een uitdaging op een andere school; daarnaast zijn er via verschillende sollicitatierondes 3 nieuwe collega's op De Lelie aan de slag gegaan.

De intern begeleider onderbouw heeft in 2023 aangegeven haar werkzaamheden op De Lelie te stoppen per 31 december. Er heeft een interne sollicitatieprocedure plaatsgevonden; waarna we intern een vervanger hebben kunnen benoemen. De rol van intern begeleider onderbouw wordt tot en met augustus 2024 vervuld door de huidige IB-er bovenbouw. Per augustus 2024 zal de nieuwe IB-er in dienst treden.

In het jaar 2024 voorzien we verschillende vacatures in de kleuterbouw en midden- bovenbouw. In de kleuterbouw vanwege het grote aantal kleuters en het creëren van een extra kleutergroep.

Huisvesting

Groei aantal leerlingen

In 2023 hebben we veel (onvoorziene) nieuwe leerlingen mogen verwelkomen. Daardoor zijn de kleuterklassen erg vol; en ontstaat er een acuut capaciteitsprobleem.

Plannen uitbreiding De Lelie

In 2023 is het Integraal Huisvestingsplan (IHP) in concept opgesteld in opdracht van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk. Hieruit is duidelijk geworden dat er op het gebied van noodhuisvesting als in permanente huisvesting actie vereist is. Na aanleiding van het IHP hebben er gesprekken met de verantwoordelijke wethouder en gemeenteambtenaren plaatsgevonden, waarbij de bestuurder van Educatis is betrokken. Er zijn plannen gemaakt om noodhuisvesting en permanente huisvesting te realiseren in de nabije toekomst. Verdere uitwerking zal in 2024 plaatsvinden.

6.2 Jaarverslag Eben-Haëzer – Utrecht

Identiteit

Vorming

'Om kinderen te vormen, zal de leerkracht zelf gevormd moeten zijn.' In het achterliggende jaar heeft het team rond de opening van studiedagen nagedacht over het belang hiervan. Dit kwam terug in de dagelijkse lessen van de leerkrachten. De kernwaarden vloeien voort uit de visie en missie van de school. Deze waarden hebben steeds weer centraal gestaan tijdens de lessen, voorafgaand aan een gezamenlijke opening rondom een kernwaarde.

Toekomstbestendigheid van de school

Met een aantal ouders is in dit jaar verder nagedacht over de toekomst van de school. Uiteindelijk is daarin nadrukkelijk naar voren gekomen dat het team een cruciale rol speelt in het bewaken van de identiteit op school. Zij draagt dit uit in de omgang met de kinderen en tijdens de lessen. Praktisch is er voor gekozen om de kledingregel te veranderen in gepaste kleding voor ieder kind.

Onderwijskundige ontwikkeling

Hieronder beschrijven we een aantal ontwikkelingen die we als school hebben gerealiseerd in de achterliggende periode.

Basisvaardigheden

In het kader van de basisvaardigheden is er blijvend aandacht geweest voor lezen en rekenen. Voor rekenen ging het om een enkele groep. Uiteindelijk heeft de extra ingezette hulp ertoe geleid dat er een goed resultaat is behaald op de eindtoets van groep 8. Voor lezen was er een plan opgesteld en zijn we concreet aan de slag gegaan met de leerkrachtvaardigheden. Dit blijkt zijn vruchten af te werpen. Het stellen van doelen is hierbij helpend geweest.

Doelgericht leren

In het kader van doelgericht leren is het team gestart met een training van meerdere bijeenkomsten rondom kindgesprekken, (mede-)eigenaarschap en zelfregulatie. Deze ontwikkeling wordt geleid door een leerteam die hiervoor verantwoordelijk is o.l.v. een externe trainer.

Leerteams

Dit leerteam is één van de drie leerteams die de school heeft. De leerteams zijn verantwoordelijk voor drie ontwikkelgebieden, zoals pedagogiek, didactiek en differentiatie. Het leerteam didactiek heeft nagedacht over Expliciete Directie Instructie (EDI) en andere methodieken. Het leerteam heeft de verantwoordelijkheid dat elke leerling op zijn of haar niveau tot leren kan komen. Hiermee zijn de eerste stappen gezet om te komen tot doelgericht leren, waarbij we leerlingen zichtbaar willen zien leren en dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken.

Proces Communication Model (PCM)

Voor de zomervakantie heeft het team de laatste bijeenkomst gehad waarbij zij getraind is met de vaardigheden van PCM. PCM is geborgd in de schoolstructuur. Hierdoor komt het meerdere keren per jaar terug.

Hoogbegaafdheid

Halverwege het jaar is er een medewerker aangetrokken om het onderwijs aan meer- en hoogbegaafden vorm te geven. Het streven is om onderwijs op verschillende niveaus aan te bieden en een aantal kinderen die dit nodig hebben elke week iets extra's te bieden. Het leerteam differentiatie heeft hierin de verantwoordelijkheid.

Burgerschap

De leerlijn burgerschap is gevuld met lessen uit de verschillende methoden, waardoor het aanbod burgerschap gedekt is. Daarnaast is er aan de bewustwording van elke leerkracht gewerkt, zodat burgerschap in de lessen een duidelijke plaats heeft. In groep 7/8 is het meetinstrument 'Burgerschap meten' afgenomen en vervolgens zijn de uitkomsten in het team besproken. De resultaten zijn goed en in principe kunnen we zo doorgaan, maar we willen hier wel blijvend aandacht aan geven in het team.

NPO-gelden

De NPO-gelden zijn ingezet om de leerkrachten te faciliteren m.b.t. het voeren van kindgesprekken en extra onderwijsassistentie. Daarnaast zijn er middelen aangeschaft om de kwaliteit van de lesmethoden te verbeteren, zoals materiaal wat gebruikt wordt door onderwijsassistenten. Er zijn in elke groep leesboeken aangeschaft om het lezen te stimuleren. Hierdoor is de bibliotheek van de school helemaal up to date.

Certificering

In juli heeft de school de voorbereidingen voor de certificering afgerond en is de school gecertificeerd als Erkende Opleidingsschool. De komende tijd zal de aandacht komen te liggen om dit nog verder te ontwikkelen. In juli is de school ook gecertificeerd als Gezonde School.

Cultuuronderwijs

Er zijn meerdere culturele activiteiten aangeboden aan de leerlingen vanuit de ontvangen subsidie.

Het komende jaar

In 2024 gaan we door met doelgericht leren, waarbij de leerteams een belangrijke rol vervullen. Vanuit het leerteam willen we structureel op verschillende niveaus lesgeven, waarbij aandacht is voor meer- en hoogbegaafdheid. Daarnaast willen we ons richten op de basisvaardigheden, zodat die op voldoende niveau blijven. En specifiek willen we aandacht gaan geven aan de zelfregulering van kinderen.

Kwaliteitszorg

Schoolplan

In het achterliggende jaar is het nieuwe schoolplan op- en vastgesteld. Het schoolplan is vertaald naar vier jaarplannen. Het jaarplan voor 2023-2024 is vastgesteld. Aan de hand van dit jaarplan zijn de eerste stappen gezet in de ontwikkeling van de school.

Niet-methodetoetsen

Er is dit jaar een start gemaakt met de nieuwe toetsen van Cito Leerling in Beeld voor de halfjaarlijkse toetsen.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Verder is de methodiek Zien! vervangen door de sociaal-emotionele ontwikkeling van Cito Leerling in beeld.

Resultaten

Zoals al eerder benoemd blijft lezen en rekenen wel een aandachtspunt voor de school. Naar aanleiding van de resultaten willen we de komende tijd aandacht besteden aan spelling.

Personeel

Aan het einde van het cursusjaar hebben we afscheid genomen van twee collega's, een leerkracht en een onderwijsassistent. In hun plaats hebben we een leerkracht en onderwijsassistent kunnen benoemen. Eén collega die sinds november 2022 ziek is, heeft de eerste stappen tot re-integratie kunnen zetten.

6.3 Jaarverslag Johannes Bogermanschool – Houten

Identiteit

Met behulp van de vertellijsten van Hoor het Woord namen we de kinderen mee in de geheimen van de Bijbel en het Koninkrijk van God. Fijn dat de vertellingen en bijbelleeslessen regelmatig mooie gesprekken opleveren over 'Het dienen van God' en 'De betekenis van de bijbel voor het leven van nu'. Niet alleen tijdens de bijbellessen trouwens. Een schooldag geeft meer dan eens aanleiding om hier met de kinderen over door te praten. Mooi is het ook om als collega's deze gouden momenten van tijd tot tijd te delen.

Onderwijskundige ontwikkelingen

Basisvaardigheden

Het onderwijs in de basisvaardigheden kreeg, zoals gebruikelijk, volop aandacht. De resultaten van het rekenonderwijs zijn weliswaar ruim voldoende, toch blijven ze al enkele jaren enigszins achter bij de resultaten van taal en lezen. Ons doel is om meer leerlingen het referentieniveau 1S te laten halen. Om dit te bereiken is er in samenwerking met een rekendocent van Driestar Educatief een plan van aanpak uitgevoerd. Dit heeft geleid tot enkele studiemomenten en groepsbezoeken, plus nabespreking, door de vakdocent.

Burgerschap

Het onderwijs in burgerschap staat hoog op de politieke agenda. In samenwerking met de andere Educatis-scholen en de SLRO Stichting Leermiddelenontwikkeling Reformatorisch Onderwijs werden de burgerschapsthema's in de door ons gebruikte leermethodes in kaart gebracht en gekeken waar er nog hiaten zijn. Het burgerschapsonderwijs is 'geen apart vak', maar wordt zichtbaar in alle vakken en in het omgaan met elkaar en de ander.

NT-2-leerlingen

In juni '23 hebben onze Oekraïense leerlingen het basisjaar aan het Taalatelier in Houten afgerond. M.i.v. augustus '23 volgen zij alle lessen op onze school. Mooi om te zien dat deze leerlingen zich, met extra ondersteuning, de Nederlandse Taal snel eigen hebben gemaakt. Het onderwijs aan NT-2-leerlingen blijft een aandachtspunt voor onze school. In toenemende mate worden er leerlingen aangemeld voor wie het Nederlands niet de 'thuistaal', maar een tweede taal is. Dit vraagt om extra expertise-ontwikkeling. Een mooie uitdaging.

Thematisch werken

Al enige jaren is het thematisch werken een speerpunt in de onderwijsontwikkeling van onze school. In alle groepen is er geen strikte vakkenscheiding tussen aardrijkskunde-geschiedenisbiologie. Kinderen hebben inbreng bij de thema-keuze en activiteiten. We merken dat dit de intrinsieke motivatie van de leerlingen ten goede komt.

Doelgericht leren

Een ander speerpunt is het Doelgericht Leren. Het is mooi om te zien dat kinderen zich meer en meer mede-eigenaar weten van hun eigen leerproces. De opmerking 'Juf, ik ga nog even de spellingcategorie ij-ei oefenen. Want daar ben ik nog niet zo goed in' is wat dit betreft een mooie graadmeter.

Bewegingsonderwijs

Op last van de overheid zijn we in augustus '23 overgegaan op twee gymlessen per week. In groep 3 t/m 8 worden de gymlessen op dinsdag door een vakleerkracht gegeven, op donderdag door de eigen leerkracht.

Klusklas

Op woensdagmorgen komt een aantal leerlingen uit groep 6 t/m 8 bij elkaar in de klusklas. Deze kinderen leren veel door praktisch en zorgend bezig te zijn. Het vergroot hun schoolplezier aanmerkelijk. De klusklas onderhoudt goede contacten met de bewoners van Het Vertrouwde Dorp, een woonvoorziening voor dementerende ouderen naast de school. De kinderen doen o.a. spelletjes met de bewoners, lezen voor of maken iets lekkers voor ze. Om het onderwijs in de Klusklas ook doelgericht te laten zijn onderhouden we contact met andere basisscholen binnen ons samenwerkingsverband Passend Onderwijs (Berseba).

Bijzondere activiteiten

Voor het eerst vierden we het Kerstfeest met alle kinderen van de school tegelijk, en hun ouders, in de Eskolkerk. Voorheen gebeurde dit per 'bouw'.

Kwaliteitszorg

Toetsen

Dit jaar zijn we gestart met de toets cyclus Leerling in Beeld van Cito. LIB werkt adaptief en legt de focus op groei van elke leerling, zowel cognitief als sociaal emotioneel. De uitslagen van de Cito M- en E toetsen en de eindtoets Route 8 waren tot tevredenheid. Met behulp van trendanalyses werden de resultaten nabesproken en, waar nodig, extra onderwijsactiviteiten gepland op de diverse leergebieden, groepsgewijs of individueel.

Meting burgerschap

In het kader van goed burgerschapsonderwijs zijn scholen verplicht een onafhankelijk meetinstrument in te zetten. De leerlingen van groep 7 en 8 hebben in mei '23 een vragenlijst, ontwikkeld door de Universiteit van Amsterdam i.s.m. Roveict, ingevuld. In dit onderzoek werden kennis, attitude en vaardigheden gemeten. Onze school scoorde op alle onderdelen ruim voldoende.

Meting Kohnstamm-instituut

Onze school heeft in juni '23 deelgenomen aan de Meting Mens en Maatschappii van het Kohnstamm-instituut. Het doel van het onderzoek was: Hoe staat het met de kennis van geschiedenis en aardrijkskunde van groep-8 leerlingen van Nederlandse basisscholen? Voor ons een interessante onderzoeksvraag om het thematisch onderwijs op onze school op dit punt te kunnen vergelijken met scholen die traditioneel zaakvakkenonderwijs aanbieden. De uitslag liet zien dat we op het gebied van 'kennisverwerving' gemiddeld scoren (3 op schaal van 5), op het gebied van 'denkvaardigheden' en 'onderzoeksvragen' bovengemiddeld en ver-bovengemiddeld scoren (4 en 5 op schaal van 5).

Schoolplan 2023-2027

In juni '23 is het Schoolplan 2023-2027 door het schoolteam vastgesteld en heeft de MR met het plan ingestemd. Het motto voor de nieuwe schoolplanperiode is 'JBS, de brug naar de toekomst'. De speerpunten zijn: Een sterk fundament, Leren doen we samen, De leerling is mede-eigenaar en We staan voor kwaliteit.

Personeel

Personeelsperikelen

De krapte op de arbeidsmarkt leidde tot veel zorg op het gebied van de personeelsbezetting. Bij langdurige uitval door ziekte of zwangerschap was het een hele klus om de groepen 'bemensd' te krijgen. Dit gold ook bij kortdurende ziekte of verlofsituaties. Helaas moest een enkele keer een groep thuis blijven omdat er geen vervanging beschikbaar was.

Persoonlijk

Twee collega's verlieten onze school i.v.m. respectievelijk afkeuring en het volgen van een studie.

Teamscholing

Een groot deel van het schoolteam volgde de scholing 'Onderwijs aan getraumatiseerde leerlingen'. Het hele schoolteam volgde een scholingsdag ter verdieping van de kennis van PCM (Process Communication Model).

Personeelsontwikkeling

Op onze school is sprake van een lichte daling van het aantal leerlingen. Door natuurlijk verloop konden alle personeelsleden op onze school werkzaam blijven. Naar verwachting geldt dit ook voor de komende tijd.

SAM

Onze school is een gecertificeerde SAM-school (Samen Opleiden). Twee collega's (m.i.v. augustus '23 één collega) hebben in hun functie als Schoolopleider de stagiaires (SAMstudenten) begeleid. Deze stagiaires waren twee dagen bij ons op school aanwezig in wisselende groepen.

Tenslotte

Ondanks de personeelszorgen is er alle reden om in dankbaarheid terug te kijken op 2023. Dankbaar voor Gods bewarende, zorgende en zegende handen. Hem zij alle eer!

6.4 Jaarverslag School met de Bijbel te Nieuwer Ter Aa

Identiteit

In de nieuwsbrieven hebben we de laatste thema's van een rode draad door de Bijbel behandeld. Dit startte met Israël, waarna Christus' lijden en sterven, Heilige Geest, Kerk en Wederkomst volgden. Vanaf september behandelen we diverse Spreuken uit het Spreukenboek van Salomo. Wijze lessen die vaak hoogst actueel blijken. Mooi om, in de brede context van onze school, ook hierin vormend bezig te zijn. We hebben een boodschap voor alle mensen uit het dorp en de omgeving! Tevens zijn we dankbaar dat we de kinderen mochten onderwijzen in de psalmen en Bijbelse geschiedenis, Zijn zegen verwachtend!

Onderwijskundige ontwikkelingen

De zichtbaar lerende leerling

De afgelopen jaren hebben we vooral nagedacht over de zichtbaar lerende leerling, het bijbehorend leerkrachtgedrag en de communicatie tussen die beiden. Dit jaar zijn we actief geweest met het planmatig aanpakken van het leren van vaardigheden. Onze aangepaste reflectieposters zijn aangebracht op een whiteboard waardoor we de doelen kunnen markeren met magneten. Bij de start van het schooljaar werken we aan communicatie en zelfvertrouwen. Vanaf de Kerst aan samenwerken en creativiteit en na de Pasen staan inzicht en initiatief op de planning. Ook zijn we naast de groepsdoelen op verschillende vaardigheden aan het experimenteren met het opstellen van individuele doelen.

Nieuwe rekenmethode

Doordat we gestart zijn met een nieuwe Rekenmethode hebben we Bareka losgelaten. Onze nieuwe methode beschikt over een adaptieve rekenmuur die voortdurend getraind wordt. De niet instructie ontvangende groep is hiermee aan het oefenen en traint hiermee tevens de stof van het voorgaande blok. Op deze manier blijft de opgedane kennis geborgd en automatiseren de leerlingen rekenvaardigheden zoals keersommen.

Aanbod burgerschapsonderwijs

Voor Burgerschap hebben we een goed gevuld aanbod vanuit de methodes. Op het gebied van 'democratie' en 'verschillen' zijn er nog een aantal thema's die aandacht vragen. Dit bleek ook uit toetsing. De 'kennis' is aanwezig, zich hiertoe te verhouden en participeren blijkt achter te blijven. Excursie naar de raadszaal van de gemeente Stichtse Vecht in samenwerking met ProDemos, het organiseren van een burgerschapsweek waarin 'in aanraking komen met andere culturen' een grote plek inneemt, zijn voorbeelden van het dekkend maken van het aanbod. Daarnaast werken we aan de 'democratische ontwikkeling' door het opstarten van een leerlingenraad.

Inzet NPO-middelen

We zijn blij dat de NPO-gelden in 2023 nog beschikbaar waren.

We hebben deze gelden besteed aan:

- Sociaal-emotioneel (NPO MK (NPO Menukaart) C)
 - o Het oefenen in vaardigheden die nodig zijn voor het oplossen van ruzies, omgaan met conflicten en winnen en verliezen.
- Technisch lezen (NPO MK B.4)
 - Leespromotie schoolbreed.
 - o Clusteren van leerlingen die vertraging hebben opgelopen.
 - Groepsdoorbrekende lees-activiteiten.
- Begrijpend lezen (NPO MK B.3)
 - Leerkrachten hebben ambulante tijd gekregen een plan van aanpak op te stellen en uit te voeren. Deze ideeën en bevindingen werken nog duurzaam door in de huidige praktijk.

- Spelling (NPO MK B.6)
 - Lesbezoeken en verrijking van reguliere aanbod.
- Leerlijnen groep 1/2 / executieve functies (NPO MK B.3).
 - o Kinderen in kleine groepjes clusteren en die verder helpen met hun taken/opdrachten (met O.A-er in de groep).
 - Zelfstandig werken aanleren/stimuleren.
- Pedagogisch didactisch handelen (waaronder SoVa en executieve functies) (NPO MK D.1/D.2)
 - Leraren doelgerichter laten werken met de reflectieposter: van curatief naar preventief.
 - Bij Topondernemers gerichter werken aan één domein.
 - o Koppeling PCM-Teach-Reflectie waaiers. Samenhang in lopend beleid.
 - Techniektorens: onderzoekers en ontdekkend leren. \circ
- Motoriek
 - Schrijfontwikkeling blijvend onder de aandacht brengen en coördinator inzetten om lopend beleid te borgen.
- Culturele vorming
 - Het inzetten van een schoolbreed muziekproject.
 - Minimaal 2 keer per jaar op excursie in het kader van burgerschap en culturele ontwikkeling. Blikverruimende activiteiten.

Wanneer je besteding in euro's wegzet per domein kom je procentueel op:

- A. Kennis en vaardigheden vergroten: 5,
- B. Effectievere inzet kennis en vaardigheden: 10,
- C. Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling: 5,
- D. Executieve functies: 10,
- E. Personele inzet: 55,
- F. Faciliteiten en voorwaarden: 5 en
- G. Overig transitievergoedingen e.d.: 10%

Hierbij moet gemeld worden dat het 'opdrogen' van deze geldstroom ons voor een grote formatieve uitdaging stelt. Dit zal ingrijpende gevolgen hebben voor de onderwijsondersteuning. Denk hierbij aan de HB inzet en de Doe-klas.

Het beschikbare NPO-geld vanuit de gemeente wordt ingezet t.b.v. cultuur en muzikale vorming.

Kwaliteitszorg

Starten BSO

Het afgelopen jaar vond de school ook een blijvende opdracht in haar missie 'een school voor álle kinderen uit het dorp en de omgeving' te willen zijn. 2022 was het jaar waar we toegroeiden naar een BSO. Het werven van een medewerker is nog steeds niet gelukt. We zien uit naar een pedagogisch medewerker die deze mooie en uitdagende klus op zich wil nemen.

Vooruitgroep en Doe-klas

De rol van onze vooruitgroep heeft het afgelopen jaar een grotere rol gekregen binnen ons HBaanbod. Door diverse omstandigheden (o.a. deelname aantal leerlingen, visie op HB-onderwijs, financiële haalbaarheid) heeft het bestuur er voor gekozen de bovenschoolse HB-voorziening te stoppen. De Doe-klas draait inmiddels ruim een jaar. Deelnemende kinderen en hun ouders zijn erg enthousiast

Toekomstige ontwikkelingen

Voor 2024 richten we ons op Burgerschap, effectieve inzet van OA in een flexibele personeelssetting, de zichtbaar lerende leerling met een aanjagende rol van de leerkracht. Qua vervanging methodes willen we een sabbatsjaar inbouwen. De afgelopen twee jaar hebben we respectievelijk Rekenen en Spelling/Taal vervangen.

Personeel

We zijn enorm blij met het aantreden van een nieuwe leerkracht die de duale opleiding gestart is. Vol enthousiasme stroomt er nieuw 'bloed' in de organisatie. Ook tellen wij onze zegeningen met de inzet van twee nieuwe leerkrachten voor ons bewegingsonderwijs. Binnen de kleuterbouw hebben we een stagiair OA gehad die instroomde vanuit de zorg. Helaas biedt de formatie geen ruimte om haar op de langere termijn een contract aan te bieden.

De personele bezetting is ook in 2023 kwetsbaar gebleken. Rond de herfstvakantie kregen we te maken met uitval. Dit is tot op heden opgelost door externe inzet van invalpool Juf/Meester. We verwachten in 2024 een vacature in de kleuterbouw. Tevens hebben we afscheid genomen van een collega die al langer ziek was en waarbij de re-integratie (na bijzonder uitstel) niet gelukt is. Ook heeft één van onze leerkrachten de school verlaten om een theologische opleiding te gaan volgen.

We zijn God dankbaar voor alle prachtige dingen, die we iedere dag weer van Hem ontvangen en vertrouwen, ook in de genoemde zorgen, op Zijn nabijheid en goedheid!

6.5 Jaarverslag Rehobothschool – Zeist

Identiteit

Rehoboth betekent: De Heere heeft ruimte gemaakt. Dat is in Zeist merkbaar. Op onze school en in de communicatie zijn we duidelijker gaan verwoorden dat we een school zijn waar de Bijbel iedere dag opengaat. Daardoor komen ook ouders naar ons toe uit andere kerkgenootschappen. Die ruimte is ontstaan, omdat we steviger op ons fundament zijn gaan staan. Iedere studiedag beginnen we met een Bijbelstudie. Daarnaast is er rond bid- en dankdag een Bijbelstudie met de collega's. Een studiedag staat in het teken van identiteit. Hierbij worden de LI, maar ook de kerkenraden van de aangesloten gemeenten uitgenodigd. Op die manier blijven we de centrale plek innemen, en het dwingt ons om na te blijven denken wie we vanuit ons fundament zijn. Het is onze dagelijkse opdracht om op onze christelijke school, Christus centraal te laten staan.

Onderwijs

Basisvaardigheden

Door ons leerlingenaantal werken we dit jaar in 4 combinatiegroepen. Alle groepen worden bij de basisvakken op verschillende dagen gesplitst. Zo kunnen we extra aandacht geven aan de leerlingen. Hoewel veel van onze leerlingen een bovengemiddeld niveau hebben, zien we ook leerlingen met een gemiddeld, of beneden gemiddeld niveau binnenkomen. Die kunnen we dan bedienen door ze een verlengde instructie aan te bieden. Dit vraagt van de leerkracht afdalen naar het niveau van alle leerlingen, terwijl we gewend waren om op een bepaald niveau les te geven. Toch zijn we blij met de resultaten die zichtbaar worden. Inspanning loont!

Burgerschapsvorming:

Burgerschap geven we vorm vanuit de SLRO doelen. Deze bespreken we jaarlijks met de collega's om de bewustwording te vergroten. Op verschillende momenten worden er door leerlingen ook activiteiten uitgevoerd om niet alleen na te denken over burgerschap, maar er ook daadwerkelijk mee aan de slag te zijn. Denk hierbij aan een activiteitenmiddag, waarbij we in de buurt aan de slag gaan. Zo laten we zien dat onze school ook een school in de buurt is.

Thematisch werken

Al langere tijd werken we bepaalde periodes in het jaar thematisch. Hier willen we meer vorm en inhoud aan gaan geven. Veel van onze leerlingen hebben het nodig om binnen kaders vrijheid van onderwijs te ervaren. Dat daagt ze uit om creatief aan de slag te gaan. In 2024 gaan we een methode zoeken die bij onze school past om dit vervolgens te implementeren.

De NPO-middelen zijn voornamelijk ingezet op leerhuizen. Hiermee voorkomen we dat leerlingen te veel vrijheid ervaren en binnen de geborgenheid van het leerhuis kan er geleerd worden. Door er 3 te plaatsen in de centrale ruimte kunnen meerdere klassen tegelijkertijd hier gebruik van maken.

Toekomst

Een collega is bezig met de master Leren en innoveren. Binnen deze master zal een onderzoek plaatsvinden op onze school. Dat is gericht op doelgericht leren. In het verleden hebben we hier een start mee gemaakt, maar door teveel actiepunten is dit in de kast komen te liggen. Nu willen we hier een volgende stap in gaan zetten. Het zal het eigenaarschap van de leerlingen vergroten en de leerkrachten meer een coachende rol geven.

Kwaliteitszorg

Kwaliteit is relatief. Het is gebonden aan een leerling, maar ook aan de leerkracht. We hebben dit jaar afscheid genomen van de IB-er en de nieuwe IB-er is met zwangerschapsverlof. Gelukkig hebben we een interim kunnen vinden, waar we erg tevreden mee zijn. Haar brede ervaring is een

Verrijking in de school. We zien dat kwaliteit ook over welbevinden gaat. Daar willen we aan werken. In 2024 zullen we een SOVA methode gaan implementeren waarbij ouders betrokken zullen worden.

We hebben een zeer bekwame IB-er aan het werk, die niet snel tevreden is. Dat is voor dit moment nuttig en nodig. Zo werken we aan de kwaliteit van de toekomst. Niet iedereen kan IB-er zijn. Alle leerkrachten zijn wel de kwaliteitscoördinatoren van hun klas. Door ze daar steeds weer bewust van te maken, kunnen er stappen gezet worden om de kwaliteit van onderwijs voor de toekomst ook te borgen.

Personeel

Personele wisselingen

In het achterliggende jaar zijn verschillende collega's vertrokken. Het laat zien dat onderwijs dynamisch is. Door een lichte daling van het aantal leerlingen hebben we er voor gekozen om groepen te combineren. Gelukkig hebben we ook een ervaren leerkracht kunnen benoemen, waarmee het team weer op sterkte is.

Overige personele zaken

Een collega is in het achterliggende jaar verblijd met de geboorte van een tweeling. Ook hebben we samen het huwelijk van een collega meegemaakt. Reden tot blijdschap!

In Zeist werken we met een gemotiveerd team wat graag leert. Ook van elkaar. En dat willen we graag in de toekomst verder uitwerken. Voor de toekomst verwachten we dat we wat team betreft stabiel zullen blijven.

6.6 Jaarverslag Johannes Calvijnschool – Amersfoort

Identiteit

Dagelijks gaat Gods Woord open in de klassen, de Bijbel vormt de leidraad voor ons gehele onderwijs. Binnen het onderwijs geven we gestalte aan de vorming van leerlingen. Als team bezinnen we ons meerdere keren per jaar op thema's die de identiteit van ons onderwijs raken.

Onderwijskundige ontwikkelingen

Op 1 februari 2023 telde onze school 104 leerlingen, zij kregen les in 5 groepen. In de zomer van 2023 namen we afscheid van 15 leerlingen uit groep 8. Na een grote krimp in 2022 (-14), zijn we in 2023 2 leerlingen in aantal gekrompen. Het is de verwachting dat het leerlingaantal het komende jaar krimpt tot net onder de 100 leerlingen.

Basisvaardigheden

Vanaf 2021 werkten we planmatig aan het verbeteren van de onderwijsresultaten met daarbij de focus op rekenen. De geleerde didactische vaardigheden hebben we ook in 2023 gebruikt binnen onze lessen. De Eindtoets hebben we met een goed resultaat afgerond.

Burgerschapsvorming

In 2023 is de burgerschapsleerlijn verder geïntegreerd en volledig gevuld. Ook is voor de eerste keer gebruik gemaakt van het instrument 'burgerschap meten'. We voldoen hiermee aan de doelen die de inspectie op het gebied van burgerschap heeft gesteld en geven burgerschap vorm vanuit onze christelijke identiteit. Met scholen in de wijk doen we onderzoek om enkele activiteiten in het kader van burgerschap met elkaar te organiseren.

Onderwijskundige vernieuwingen en methoden

In 2023 zijn we gaan werken met een nieuwe methode voor sociale vaardigheden: Kwink. Daarnaast zijn de citotoetsen die we afnemen in groep 3 tot en met 8 vernieuwd, we werken nu voor deze toetsen, als mede ook het sociaal emotionele leerlingvolgsysteem, met Leerling in Beeld.

Doelgericht leren, kindgesprekken en Executieve functies

We werken doelgericht binnen ons onderwijs. We benoemen en evalueren dagelijks de leerdoelen binnen de lessen. Daarnaast hebben leerlingen individuele doelen die tijdens de frequente kindgesprekken worden besproken. In 2023 hebben we als team onze kennis vergroot over de ontwikkeling van de executieve functies en welke vaardigheden teamleden nodig hebben om de executieve functies van kinderen te versterken. Hiervoor hebben we de boot-metafoor ingevoerd binnen de school. Naast het bespreken in de klas (klassentaal) krijgt de ontwikkeling van de executieve functies ook een plaats binnen de kindgesprekken.

NPO-gelden

De overheid stelt geld beschikbaar om achterstanden die in de corona-periode zijn ontstaan aan te pakken. In 2023 is er weinig gebruik gemaakt van de NPO-gelden die nog beschikbaar zijn. Deze zullen we vooral in 2024 en 2025 worden ingezet om extra ondersteuning (die door krimp zou wegvallen) 1,5 jaar langer in te kunnen zetten. Wel is er een stukje budget opgemaakt voor materiaalkosten: materiaal voor bewegend leren en materiaal voor spelen en leren in de kleutergroep. Ook is er budget gebruikt voor extra materiaal voor het gymlokaal van de kleuters. Er blijft na 2023 nog een gedeelte van het geld over wat in de periode tot en met zomer 2025 ingezet wordt. Dan zal het voornamelijk ingezet worden voor meer handen in de combinatiegroepen.

Aandacht voor (hoog)begaafdheid

In 2023 hebben ongeveer 20 leerlingen individuele begeleiding rondom verrijkte lessen en doelen gekregen. Ook hebben kinderen extra uitdaging gekregen door het samenwerken in plusgroepies onder leiding van ouders en leerkrachten. Een aantal leerlingen van onze school maakt gebruik van de HB-voorziening (1 dag per week) binnen ons eigen schoolgebouw, waar onderwijs wordt gegeven wat speciaal afgestemd is op hoogbegaafde kinderen.

Kwaliteitszorg

Kindgesprekken

We voeren meerdere keren per jaar met alle kinderen individuele gesprekken over hun welbevinden, persoonlijke leerdoelen en hun resultaten.

Monitoren veiliaheid

Vanuit de vragenlijsten van ouders, leerkrachten en leerlingen blijkt dat er een positief, pedagogisch schoolklimaat in de school is waarin er duidelijk zicht is op de leerlingen en hun welbevinden. We zijn in 2023 gestart met een nieuw pedagogisch leerlingvolgsysteem 'Leerling in Beeld', van CITO.

Eindopbrengsten

De resultaten van de Route 8 eindtoets lagen dit jaar duidelijk boven de norm die voor onze school geldt. We zijn blij dat de interventies, die we de afgelopen 2 jaar hebben gedaan om de onderwijsresultaten te verbeteren, een duidelijk resultaat laten zien.

Schoolplan 2023/2027

In 2023 is ons nieuwe schoolplan geschreven. Teamleden, leerlingen, ouders, de medezeggenschapsraad en de lokale identiteitscommissie zijn hierbij betrokken geweest. Naast de hierboven genoemde onderwijskundige thema's komen in het schoolplan thema's als identiteit (vorming van leerlingen en leerkrachten), brede talentontwikkeling en doelgericht leren aan bod.

Personeel

Personele wisselingen

In 2023 hadden we niet te maken met personeel wat afscheid nam. Per 1 januari 2023 is er een nieuwe managementassistente in dienst gekomen. Ook hebben we in bestaande vacatures 2 nieuwe personeelsleden aangenomen; een leerkracht en een onderwijsassistent. Twee leerkrachten hadden te maken met langdurige ziekte, een leerkracht is met zwangerschaps- en ouderschapsverlof gegaan. Daarnaast hadden we een heel stabiel jaar waarin er weinig tot geen verzuim was. Voor 2024 verwachten we geen grote personele ontwikkelingen.

Scholina

De onderbouwcollega's hebben een scholing gevolgd rondom het observeren met de vernieuwde leerlijnen. Een collega heeft zijn opleiding muziekspecialist afgerond. Twee collega's zijn gestart met de 2-jarige studie Master Passend Meesterschap. Een drietal collega's volgden de cursus traumasensitief lesgeven, ook zijn er diverse individuele scholingen gedaan, waaronder uit het aanbod van Educatis. Als team hadden we een scholing - en coachingstraject rondom kindgesprekken en het versterken van de executieve functies van kinderen. Een van de onderwijsassistentes is gestart met de (duale) Pabo. De directeur en de intern begeleiders volgen een scholing- en coachingtraject over handelingsgericht arrangeren.

Toekomstbestendigheid van de school

Op basis van de verwachte leerlingaantallen van de komende jaren zien we duidelijk dat het een uitdaging is om het christelijk, reformatorisch onderwijs in Amersfoort toekomstbestendig te maken. Er zijn in 2023 diverse interne en externe gesprekken gevoerd, bijv. met kerkenraden en directeuren van christelijke / reformatorische scholen met vergelijkbare vragen. Deze gesprekken hebben geleid tot de oprichting van een adviesraad voor de toekomstbestendigheid van de Johannes Calvijnschool, bestaande uit ouders en leerkrachten uit de breedte van de achterban van de school. Deze zal in 2024 de school adviseren wat zij nodig achten om de school toekomstbestendig te houden. Daarnaast is er vanuit diverse kerken en scholen (p.o. en v.o.) een commissie opgericht om vraag en aanbod wat betreft het wonen in de stad bij elkaar te brengen, ook dit zal in 2024 verder worden uitgebouwd. We realiseren ons dat we een belangrijke opdracht hebben, om in afhankelijkheid van God, het christelijk onderwijs op reformatorische grondslag te bewaren voor de toekomst.

6.7 Jaarverslag Verhoeff-Rollmanschool – Bodegraven

Identiteit

ledere schoolweek wordt begonnen met een weekopening met alle personeelsleden. Door een van de leerkrachten wordt een Bijbelgedeelte gelezen, er wordt jets over gezegd of erbij gelezen. we bidden en danken en zingen een psalm. Hierna gaan we in afhankelijkheid van de Heere de klas in om ook met de leerlingen te beginnen met zingen, bidden en danken. Aan het einde van de week is er een weeksluiting waarin we de Heere danken en bidden.

Drie keer in de week wordt een Bijbelverhaal verteld. Op maandag wordt een psalm aangeleerd en op vrijdag is er een verwerking. Ook op andere momenten staat de Bijbelse boodschap centraal. In gesprekken met de klas of met individuele leerlingen, tijdens de gewone lessen en bij momenten als er iets fout ging of als er juist iets fijns was.

Samen proberen we de Heere te betrekken in ons hele leven en te leven zoals Hij dit van ons vraagt in de Bijbel. Vanuit de Kanjertraining leren we veel over hoe we omgaan met elkaar en met de mensen om ons heen. Ook letten we op wat God ons geeft in de natuur en hoe we daarmee omgaan.

Onderwijs

Kernvakken

Voor het vak rekenen zijn we aan de slag gegaan met de nieuwe methode "De Wereld in Getallen" (WIG). Deze methode hebben we in een keer in de hele school ingevoerd. We hebben veel aandacht besteed aan de hiaten die er waren. Ook hebben we extra aandacht besteed aan het automatiseren en voor de komende tijd staat de doorontwikkeling van differentiatie op de planning.

De basisvaardigheden voor Begrijpend Lezen zijn aanwezig maar hebben aandacht nodig voor verdere ontwikkeling. We zien hierin een link met de ontwikkeling van de executieve vaardigheden. Omdat het begrijpend lezen bij alle vakken een rol speelt, is stimulering van de executieve vaardigheden een terugkerend onderwerp. Bij de groepsbesprekingen wordt dit opgepakt, met input van de observatie van de leerkracht. De leerkracht maakt gebruik van een format voor de groepsscreening. De doelenkaarten, die bij de leerlijn executieve vaardigheden horen, worden vervolgens gebruikt om met de groep bewust een onderdeel te oefenen.

Nog altijd zien we de gevolgen van de coronatijd. Vooral in de hogere groepen is er extra hulp nodig voor de ontwikkeling op cognitief gebied, maar ook wat betreft de executieve vaardigheden (concentratie, taakaanpak etc.). Vanuit de NPO-gelden konden we in 2023 een paar kleinere groepen vormen en extra onderwijsassistentie inzetten in de grotere groepen.

Burgerschap

De Burgerschapsboom van de SLRO die we gebruiken is helemaal gevuld en we hebben een dekkend aanbod voor alle Burgerschapsdoelen.

Uit de meting van Burgerschap in groep 7 en 8 kwamen de volgende gegevens:

- De kennis van de leerlingen is goed. De attitude van de leerlingen vraagt meer aandacht. Vooral als het gaat om maatschappelijk verantwoord handelen en omgaan met verschillen.
- Het schoolklimaat is goed. Omgaan met verschillen en verantwoordelijkheid nemen voor de eigen leefgemeenschap waartoe men behoort zijn aandachtspunten.
- In de praktijk blijkt dat leerlingen vaak zwart-wit standpunten verwoorden. Er is begeleiding nodig om op een goede en Bijbelse manier standpunten te verwoorden.

Doelgericht werken

De leerkuil is bekend bij leerkrachten en leerlingen. De sleutels om tot leren te komen vragen nog meer aandacht. In de lessen wordt met regelmaat bewust aandacht gegeven aan de voorwaarden om tot leren te komen en het leerproces zelf. In de lessen is structureel aandacht voor de doelen die per les/blok aandacht krijgen. Bij de kernvakken zijn deze ook bij de kinderen bekend. De sturing in het bereiken van de doelen en in het ontwikkelen van executieve vaardigheden ligt nu nog grotendeels bij de leerkracht. De leerling is vaak wel op de hoogte, maar heeft nog weinig verantwoordelijkheid hierin en ziet dus ook nog niet helemaal de waarde van eigen inzet hierbij. Aan leerlingen wordt feedback gegeven, maar dit kan verbeteren en bewuster worden ingezet.

Kanjertraining

Sociaal gedrag moet worden aangeleerd en geoefend. We maken daarin gebruik van een methode: de Kanjertraining. De Kanjertraining gaat over het bevorderen van onderling vertrouwen. Vertrouwen is de basis voor het creëren van rust in de klas, het stimuleren van sociale veiligheid en een prettig schoolklimaat. De Kanjertraining bestaat uit een serie lessen met bijbehorende oefeningen om de sfeer in de klas goed te houden (preventief) of te verbeteren (curatief). In het aanbod bij de Kanjertraining zien we vaak normen en waarden terug die ook vanuit de Bijbel aangegeven worden. Op sommige onderdelen zijn ze minder zichtbaar. In het team is besproken hoe we hierin de koppeling kunnen maken met de manier waarop God wil dat we leven. Dit heeft geresulteerd in het aanvullen van de poster die kinderen stapsgewijs leert nadenken over hun gedrag. Ook hebben we er voor gekozen de christelijke variant van de afsprakenposter te

Zichtbaar in de school en in de groep hangen de zeven afspraken van de Kanjertraining:

gebruiken. Zo hebben we de inhoud afgestemd op de identiteit van onze school.

- 1. We hebben respect voor God, onszelf en anderen
- 2. We helpen elkaar
- 3. We vertrouwen elkaar
- 4. Niemand lacht uit / We hebben plezier
- 5. Niemand speelt de baas / We werken samen
- 6. Niemand blijft zielig / We doen mee
- 7. We zorgen voor onze omgeving

Kwaliteitszorg

Schoolresultaten

Vanuit de trendanalyses en de eindtoets komt het beeld naar voren dat de schoolresultaten er in algemene zin goed uitzien. Bij de eindtoets scoren we op alle gebieden boven het landelijk gemiddelde.

Leerlingenraad

Voor de derde keer is een leerlingenraad gekozen. Zes jongens en zes meisjes uit groep 5-8 vergaderen iedere zes weken met de directeur over ontwikkelingen op school. Voor de leerlingen is het een goede ervaring in vergaderen, discussiëren en hun mening verwoorden. Voor de directie is het goed om te weten hoe leerlingen het onderwijs beleven en hoe zij denken over de begeleiding daarbij. Leerlingen kunnen uitstekend tops en tips geven! Zij helpen ons in het verbeteren van de kwaliteit van onderwijs en in het nadenken over de sociale veiligheid.

SAM-school

Als school zijn we gecertificeerd als SAM-school. Samen met de Driestar hogeschool in Gouda zijn wij verantwoordelijk voor het opleiden van de studenten tot basisbekwame en uiteindelijk excellente leerkrachten.

Afspraken afname CITO toetsen

Met elkaar hebben we de nieuwe werkwijze bij het afnemen van de CITO toetsen doorgenomen. De leerlingen moeten nog wennen aan het digitaal afnemen. Om die reden is ervoor gekozen om spelling in de middenbouw op papier af te nemen.

Schoolplan 2023-2027

Het schoolplan voor 2023-2027 is gemaakt en vastgesteld. Ook zijn er diverse commissies benoemd die verantwoordelijk zijn voor de actiepunten en er mee aan de slag gaan.

Personele ontwikkelingen

Er was in 2023 een hoog ziekteverzuim onder de personeelsleden. Gelukkig kon het onderwijs zijn voortgang hebben hoewel het lastig blijft om zieke leerkrachten te vervangen. Het is de Heere die ons steeds de kracht en gezondheid geeft ons werk te doen. Dank aan Hem!

6.8 Jaarverslag De Akker – Amstelveen

Identiteit

Waar liefde woont, gebiedt de HEER' de zegen. Het is opmerkelijk om te zien dat dit op de Akker in Amstelveen centraal staat. Onze school is letterlijk een akker waar het Woord van God gezaaid wordt. En het draagt vrucht! Dat is merkbaar bij collega's en kinderen. Al jaren beginnen en eindigen we de week als collega's met elkaar. Hierbij staat Gods Woord centraal. Hoewel het een (goede) gewoonte is, is het zeker geen sleur. We zouden het missen. Dagelijks wordt het Evangelie doorgegeven aan de leerlingen. Vacatures zijn in ruime mate vervuld. Bij iedereen is verwondering en het maakt ons meer afhankelijk van onze Meester.

Onderwijs

Basisvaardigheden:

Door het ontvangen van de subsidie om de basisvaardigheden te versterken hebben we de mogelijkheid gekregen om in te zetten op extra personeel. We hebben hierdoor in de onderbouw klassen gesplitst, waardoor de leerlingen in kleinere groepen extra aandacht krijgen. Als we nu extra aandacht schenken aan de basisvaardigheden, zal dit voor de toekomst vruchten afwerpen.

Burgerschapsvorming

Burgerschap geven we vorm vanuit de SLRO doelen. Deze bespreken we jaarlijks met de collega's om de bewustwording te vergroten. Op verschillende momenten worden er door leerlingen ook activiteiten uitgevoerd om niet alleen na te denken over burgerschap, maar er ook daadwerkelijk mee aan de slag te zijn.

Rekenen

Dit jaar zijn we gestart met een nieuwe rekenmethode. Nadat we het vorige schooljaar onze visie hierop in kaart hebben gebracht, zijn we dit jaar daadwerkelijk aan de slag gegaan met de methode. Voor de leerlingen, en uiteraard ook voor de leerkrachten, was dit een forse omschakeling. Aangeleerde strategieën werden vanaf nu op een andere manier aangeboden. Dat vraagt om rust en ruimte. Rust om te accepteren dat we iets opnieuw gaan leren. Ruimte om dit lastig te vinden. Maar ook begeleiding. Daarom hebben we Driestar Educatief niet alleen aan de voorkant betrokken, maar ook in het implementatietraject. Leerkrachten krijgen de mogelijkheid om vragen te stellen en er worden lesbezoeken afgelegd. Deze worden altijd nabesproken met de leerkracht. Inzet is om de leerkrachten mee te nemen in het proces, maar ook te ontdekken waar iedereen persoonlijk tegenaan loopt en daar op sturen.

PCM

Het bereiken van iedere leerling is voor onze school een dagelijkse worsteling. Hier wordt veel aandacht aan besteed. Om dit meer te kaderen hebben we Peter van Vuuren betrokken als PCM Coach. Hij neemt ons de komende jaren mee in de communicatiestijlen van PCM. De eerste bijeenkomsten zijn erg waardevol gebleken. Niet alleen voor de leerlingen, maar ook voor de leerkrachten. Zo ontstaat er nog meer oog en hart voor ieder kind.

Herbergzaam onderwijs

De grote diversiteit in achtergronden en cognitie van leerlingen, zorgt ervoor dat de werkdruk op onze school hoog is. Ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband wordt als te weinig ervaren. Daarom is Driestar Educatief vanuit het lectoraat herbergzaam onderwijs betrokken geraakt. In 2024 gaan we met elkaar breder nadenken of de huidige vorm van onderwijs de juiste is voor onze school.

NPO

De NPO middelen zijn voornamelijk ingezet op personele uitbreiding in de ondersteuning. We vinden het belangrijk dat leerlingen in de groep geholpen worden, maar soms is er geen andere mogelijkheid om het toch buiten de groep vorm te geven. Door het aantrekken van extra ondersteuners kunnen we ook aan die mogelijkheid voldoen.

Toekomst

Voor de toekomst verwachten we dat er enige vorm van wijziging gaat optreden in het systeem van ons onderwijs. Dat hoeft niet perse een grote verandering te zijn. Het moet vooral functioneel zijn. Helpend voor de leerkracht en de leerlingen. Er gebeuren mooie dingen op onze school. Die willen we zeker niet weggooien. Het belangrijkst is dat we in Amstelveen een school blijven waar de Bijbel iedere dag opengaat en centraal staat. We merken dat door aan te sluiten bij de leerlingen er veel meer rust in de school en op het plein is gekomen.

Kwaliteitszorg

Kwaliteit is relatief. Het is gebonden aan een leerling, maar ook aan de leerkracht. De huidige relatie tussen IB en leerkrachten is heel sterk. Er zijn korte lijnen, waarbij de leerkrachten de ruimte krijgen om initiatief te tonen. Als het nodig is om vanuit de IB te sturen of bij te sturen, wordt dat gedaan. Ook voor leerkrachten wordt op die manier maatwerk geleverd. We realiseren ons dat er hard gewerkt moet worden. Verschillende collega's zijn duale studenten. Wat mag je verwachten en hoe kunnen zij het niveau aanbieden wat een ervaren leerkracht doet. We zijn ons bewust van dat spanningsveld en daar gaan ook vaak de gesprekken over. Iedere dag een beetje beter is ons streven. We hebben in 2024 een interne audit en een externe audit op de agenda staan. Wat we goed doen is het analyseren van de cijfers. We doen ons best het verhaal achter het cijfer te begrijpen. Dat zal alleen maar meer worden.

We hebben een zeer bekwame IB-er aan het werk, die niet snel tevreden is. Dat is voor dit moment nuttig en nodig. Zo werken we aan de kwaliteit van de toekomst. Niet iedereen kan IB-er zijn. Alle leerkrachten zijn wel de kwaliteit coördinatoren van hun klas. Door ze daar steeds weer bewust van te maken, kunnen er stappen gezet worden om de kwaliteit van onderwijs voor de toekomst ook te borgen.

Personeel

Personele ontwikkelingen

In het achterliggende jaar hebben we afscheid genomen van twee collega's. Ze werkten langere tijd bij ons. De vacatures zijn weer opgevuld. Wel vindt er een verschuiving plaats. Er vertrekt kennis. Het vraagt tijd om die kennis weer op te bouwen. Gelukkig is de ervaring van het laatste halfjaar dat we samen weer stappen vooruit kunnen zetten. Er is een open sfeer. Collega's benaderen elkaar en bieden elkaar een helpende hand. Die open sfeer is helpend om op een goede manier met de werkdruk om te gaan. Door de subsidie basisvaardigheden, hebben we de mogelijkheid gehad om extra personeel tρ benoemen.

Begeleiden nieuwe collega's

Nieuwe collega's brengen iets moois de school in. Ze hebben op andere scholen ervaring opgedaan wat ze mee kunnen nemen. Ook hebben we duale studenten, die vanuit de opleiding weer nieuwe dingen de school inbrengen. Daarin krijgen ze de ruimte om die te delen. Het heeft ook een andere kant. Die van kwetsbaarheid. Er is veel motivatie, maar soms ontbreekt kennis. Door ervaren collega's te koppelen aan onervaren collega's, doen we ons best om dit voor een belangrijk deel op te vangen. Er wordt hard gewerkt door iedereen. Dat is soms zichtbaar zwaar. We roeien met de riemen die we hebben. En we gaan voor goud!

Zorg voor elkaar

Als collega's maken we mooie dingen (huwelijk en geboorte), maar ook minder mooie dingen (ziekte in de familie) met elkaar mee. Hiervan geldt dat we elkaars lasten dragen. Dat geeft vanuit de privé situatie weer lucht om te werken. Met het aantrekken van verschillende jongere collega's, is de verwachting dat het personeelsbestand op orde blijft. Ontwikkelingen zijn echter nooit helemaal uit te sluiten.

6.9 Jaarverslag Willem Farelschool - Hoevelaken

Identiteit

Team

Elke studiedag beginnen we met een Bijbelstudie, waarin we met elkaar nadenken over christelijk leraarschap. We gebruiken hiervoor het boek: werk maken van christelijk leraarschap. Dit is echt verrijkend!

De leerlingen

De kinderen leren iedere week een psalm. Deze wordt uitgebreid besproken en uitgelegd. Op 3 andere dagen worden er Bijbelverhalen verteld. Op de vrijdag leren de kinderen uit Hoor het Woord. In groep 8 wordt er op vrijdag aandacht besteedt aan kerkgeschiedenis.

Ouders

Afgelopen jaar hebben we een identiteitsavond gehad voor ouders met spreker Henk Vermeulen. Als ouders en collega's gingen we met elkaar in gesprek over de identiteit van de school. Wat is de identiteit en hoe houden we die met elkaar vast. Het was een hele waardevolle avond!

Onderwijs

Schoolplan

Dit jaar zijn we vooral druk bezig met het werken aan het schoolplan voor de komende jaren. Verschillende studiedagen hebben we hiermee ingevuld. Ook zijn we bezig met een doorgaande lijn voor de verschillende vakken. Het gevaar is er om langs elkaar heen te werken en ieder jaar opnieuw het wiel uit te vinden. Als team zijn we met elkaar in gesprek welke zaken we vastleggen als het gaat om een doorgaande lijn, zodat we de dingen borgen.

Basisvaardigheden

We hebben sinds dit jaar een rekencoördinator. Samen met de werkgroep rekenen werkt zij aan een verbeterplan voor de school. Het verbeterplan is erop gericht om de resultaten te verbeteren. Het is prachtig om te zien hoe zij de collega's enthousiasmeert. Dit jaar is Bareka geïntroduceerd bij collega's en ingezet in de groepen naast onze digitale rekenmethode. De rekencoördinator geeft de collega's ook theorie over het drieslagmodel en vertaalcirkel. Vervolgens gaan de collega's hiermee aan de slag. De rekencoördinator doet vervolgens klassenbezoeken om met de collega's mee te kijken in de les en mee te denken.

We hebben dit jaar ook weer verschillende leesbevorderingsactiviteiten gedaan. Hierbij kun je denken aan een kinderboekenweek met verschillende activiteiten, voorleeswedstrijd etc.

Als het gaat over burgerschap zijn we ook mooie stappen aan het zetten. We hebben een goed gevuld integraal aanbod vanuit de methodes. De verschillende hiaten die er nog zijn, worden momenteel door de collega's ingevuld. Naar aanleiding van de toets burgerschap komen we erachter dat de kinderen van onze school wel kennis hebben, maar de attitude en vaardigheden van de kinderen nog verder kunnen worden ontwikkeld. We zijn daarom bezig met een

burgerschapsweek waarin we bijvoorbeeld aandacht willen besteden aan het 'in aanraking komen met andere culturen'.

Leerlingenraad

Daarnaast zijn we ook bezig met de voorbereidingen van een leerlingraad. In het schooljaar 2024-2025 willen we formeel met de leerlingenraad starten.

Methode Topontdekkers

Ook zijn we dit jaar overgegaan naar de methode Topontdekkers. Deze komt in de plaats van de methode Topondernemers (wereldoriëntatie). We hebben ons weer een studiemiddag laten bijscholen over deze methode en hoe we hier het beste mee kunnen werken.

NPO gelden

De NPO gelden hebben we dit jaar besteed aan de volgende doeleinden:

- Sociaal-emotioneel
 - Het voeren van kindgesprekken met de kinderen. Leerkrachten krijgen hiervoor ambulante tiid.
 - Het oefenen in vaardigheden die nodig zijn voor het oplossen van ruzies, omgaan met conflicten en winnen en verliezen.
- Technisch lezen
 - Leespromotie schoolbreed, kinderboekenweek.
 - o Groepsdoorbrekende leesbevorderingsactiviteiten.
- Rekenen
 - o Inzet van reken coördinator
- Culturele vormina
 - Minimaal 1 keer per jaar op excursie in het kader van burgerschap en culturele ontwikkeling.

Kwaliteitszorg

Vastleggen afspraken en doorgaande lijnen

We zijn dit jaar druk bezig met het vastleggen van de zorgstructuur. Bij collega's is het niet altijd duidelijk bij wie ze moeten zijn met welke vraag. En doen we de dingen goed zoals we het doen of kan het ook makkelijker en effectiever? Dit zijn we met elkaar aan het vastleggen en borgen. Ook als het gaat over een doorgaande lijn zijn we afspraken met elkaar aan het vastleggen. De collega's doen heel veel dingen goed en het zou mooi zijn als bepaalde afspraken over vakken worden vastgelegd, zodat de volgende leerkracht daar weer op kan teruggrijpen. Dat komt de kwaliteit ook ten goede.

Rekenen

Ook rekenen is een belangrijk onderwerp waarmee we aan de slag zijn gegaan dit jaar. We hebben Bareka geïmplementeerd naast de huidige methode. De rekencoördinator neemt hier het voortouw in.

PCM

Verder zijn we ook druk bezig geweest met PCM. Hoe communiceren wij als collega's met elkaar, maar ook hoe zien we de kinderen.

Toekomstige ontwikkelingen

Als we naar 2024 kijken dan gaan we verder met het borgen van belangrijke afspraken en regels. Zodat we met elkaar de kwaliteit kunnen waarborgen. We gaan aan de slag met 3 belangrijke thema's: Verantwoordelijkheid, Respect en gezag en Basisvaardigheden. We zijn die thema's momenteel aan het uitwerken met doelen en acties. Ook bezinnen we ons op de leerlingkrimp.

Personeel

Personele ontwikkelingen

Dit jaar is er een nieuwe collega fulltime gestart. Het is een ervaren collega, waar we ontzettend blij mee zijn. Ze neemt veel kennis mee en probeert daar ook dingen van te delen in het team. Prachtig om te zien! Eén collega is inmiddels ver in haar integratieproces. Een duale collega hoopt in 2024 af te studeren. Vergeleken met vorig schooljaar is het qua personeel heel stabiel. Daar zijn we erg dankbaar voor!

6.10 Jaarverslag Daniëlschool te Soest

Identiteit

Onze school bestaat inmiddels 33 jaar. We hopen en bidden dat we als Daniëlschool nog lang mogen blijven bestaan. Ons leerlingenaantal is al jaren consistent, waardoor we als stabiele school aangemerkt mogen worden. Elke maandagmorgen beginnen we met alle kinderen in het speellokaal. We zingen een aantal psalmen en behandelen een thema. Aan het begin van het nieuwe schooljaar zijn we begonnen met het leven van Mozes. We leren teksten, luisteren naar kinderen die iets voordragen of een uitleg van een leerkracht.

Elke vrijdagmiddag zitten we weer met alle kinderen in het speellokaal om de week gezamenlijk af te sluiten. Nadat we naar een gedeelte van een vervolgverhaal hebben geluisterd, zingen we een psalm en sluiten we de week af met gebed. Uiteraard worden er bijbelverhalen verteld, psalmen en Kort Begrip geleerd en in de bovenbouw aandacht gegeven aan de kerkgeschiedenis.

Onderwijskundige ontwikkeling

Rekenmethode

In het schooljaar 2023-2024 zijn we begonnen met een nieuwe rekenmethode voor de groepen 3 tot en met 6. We hopen de volgende jaren de methode in groep 7 en 8 gefaseerd in te voeren. We hebben opnieuw gekozen voor de methode Pluspunt, maar dan de vierde versie. Bewust hebben we gekozen voor de papieren versie en niet de digitale versie.

Gymonderwijs

In het kader van nieuwe wetgeving rond gymonderwijs hadden we een uitdaging. De overheid stelde twee lesuren gym verplicht. Dat is een mooi streven, maar daar moet wel capaciteit voor zijn. In overleg met de Soester scholen en de gemeente is het gelukt om in ieder geval de uren te faciliteren. Daarnaast moet gym gegeven worden door gekwalificeerde leraren. Het is al jaren niet meer zo dat een Pabo-diploma garant staat voor het geven van alle vakken op een basisschool. Binnen Educatis hebben we een vakleerkracht aan kunnen trekken die bij ons op school een middag gym geeft aan de groepen 3 tot en met 8.

DaVinci

Eén van de grootste uitdaging in het jaar 2022-2023 was het beginnen met de methode DaVinci. DaVinci is een methode voor zaakvak doorbrekend onderwijs. Onder leiding van een DaVincispecialist hebben we het eerste jaar hard moeten werken om dit voor elkaar te krijgen. Alleen de planning van de lessen, vroeg klassen doorbrekende voorbereiding. Om nu te zeggen dat we de methode kennen aan het einde van het eerste jaar, is teveel gezegd. In het cursusjaar 2023-2024 laten we ons nog steeds begeleiden door de uitgever en door bijvoorbeeld een studiedag te volgen.

Executieve functies

Naast het Ieren en maken van schoolwerk, wordt er ook aandacht gegeven aan de executieve functies. Dat is al jaren de praktijk van alle dag, maar dan niet in gestructureerde vorm. De ene leerkracht gaf daar meer aandacht aan dan de andere. Aan het einde van het schooljaar 2022-2023 zijn we begonnen om dat gestructureerd in de hele school te doen. We spreken nu allemaal dezelfde taal, daar waar het gaat om dit onderwerp.

Parro

Een goede communicatie tussen ouders en leerkrachten is een belangrijke vereiste op een basisschool. Naast mail, een gesprek aan het hek of onder vier ogen, zijn er altijd kleine zaken die even gedeeld moeten worden. Daar hebben we afgelopen jaar Parro voor ingezet. Parro is een soort Whatsapp, maar dan binnen de muren van onze school.

De leerlingenraad

In het cursusjaar 2022-2023 zijn we gestart met het nadenken over het instellen van een leerlingenraad. Aan het begin van dit jaar hebben we een leerlingenraad kunnen formeren bestaande uit twee kinderen uit de groepen 6,7 en 8. We hebben intussen al een aantal vergaderingen achter de rug en ze zijn hard op weg om voorstellen te gaan doen aan het team van de school.

Kwaliteitszorg

Inspectiebezoeken

In het jaar 2023 zijn we twee maal door de inspectie bezocht. De eerste was een bestuursbezoek en de tweede een regulier bezoek. Het eerste bezoek stond in het teken van het bestuur en wel de heer Arjan van Hell. Als bestuurder van de Educatis-scholen moet hij zicht hebben op het reilen en zeilen op school. In dat kader kwam de inspectie op een aantal Educatis-scholen kijken en luisteren of het verhaal van de bestuurder betreffende zijn scholen met de praktijk overeen kwam. Het bezoek bestond uit een aantal onderdelen: een aantal gesprekken met de directeur en het zorgteam, een gesprek met de leerlingenraad van de school, een gesprek met ouders, een gesprek met de leerkrachten en diverse lesbezoeken. Als Daniëlschool kregen we geen beoordeling. Het bestuur kreeg op elk onderzocht onderdeel een voldoende.

Het tweede bezoek bestond uit dezelfde onderdelen die hierboven al benoemd zijn. De inspectie heeft een aantal kaders opgesteld waarmee ze als een kijkwijzer door de school gaan. Daar juist in dit jaar het onderzoekskader veranderd was ten aanzien van de basisvakken, gaf dat wel gezonde spanning ten aanzien van het vak Burgerschap. Elke basisschool in Nederland moet aan de eisen voldoen. En dan komen de voordelen van Educatis om de hoek kijken. Een groot aantal zaken pakken we Educatisbreed op en dat heeft nu ook zijn vruchten afgeworpen. Een bovenschoolse werkgroep heeft vorig jaar de kaders rond Burgerschap opgesteld die we als plaatselijk scholen konden invullen. Ook hebben we gezamenlijk gezocht naar een geaccrediteerd toetsingssysteem wat ook verplicht is gesteld door de overheid. De inspectie heeft het beleidsplan rond Burgerschap kritisch doorgelezen en we hebben daarnaast gekeken naar de uitslagen van het toetsingssysteem. De uitslagen gaven aan dat we als school voldoende tot goed bezig zijn rond Burgerschap. In den lande krijgen veel scholen een herstelopdracht daar waar het gaat over Burgerschap. Nogmaals, daar ligt de kracht van Educatis. De inspectie gaf ons als Daniëlschool op alle gebieden een voldoende. Daar zijn we blij mee.

Leerling in Beeld

Naast de methodetoetsen maken de kinderen vanaf groep drie tot en met acht ook de Citotoetsen (Leerling in Beeld). Waren de toetsen vroeger allemaal op papier, dat is in de loop der jaren veranderd naar digitaal. Op dit moment wordt de toets door de groepen 5 tot en met 8 digitaal gemaakt en door de groepen 3 en 4 op papier. We moesten overstappen op een nieuw systeem, daar we ook moesten kiezen voor een nieuw (verplicht) platform voor het afnemen van de verplichte vragenlijsten met betrekking tot de sociale veiligheid van de kinderen. Aan het einde van het cursusjaar 2023 hebben we een nieuw platform geïmplementeerd en werken we er al weer een half jaar mee.

Personele ontwikkelingen

Aan het einde van het cursusjaar 2022-2023 ontstond er een vacature door het vertrek van een collega. Helaas konden we de vacature niet vervullen. Daarnaast hebben we helaas te maken met langdurige ziekte. We zijn het cursusjaar 2023-2024 dan ook met vier in plaats van vijf groepen begonnen.

Gelukkig konden we in goed overleg de contracten van twee juffen verlengen, die de afgelopen twee jaar op onze school werkten. Dat kon door het geld wat de overheid beschikbaar had gesteld naar aanleiding van de coronacrisis. Deze juffen waren al met pensioen, maar wilden de school ook dit jaar nog ondersteunen. Hartelijk dank daarvoor.

Bijlage 1: Verslag intern toezicht

Educatis is bestuurlijk ingericht volgens het two-tier model. Binnen dit model ligt het bestuur van de vereniging en de scholen volledig in handen van de raad van bestuur (rvb). De raad van toezicht (rvt) heeft als functie het toezicht houden op het beleid van de rvb en de gang van zaken binnen de vereniging. De rvt heeft hierbij het belang van de vereniging, het belang van de scholen en het belang van de maatschappelijke omgeving van Educatis op het oog. Beide handelen vanuit de vastgestelde missie: 'Leren voor het leven'. De ryt vervult ook de werkgeversrol naar de ryb, gaat na of de ryb zich houdt aan de wettelijke voorschriften en fungeert als klankbord ten behoeve van de rvb.

Zowel de bestuurder als de toezichthouders weten zich gebonden aan en geïnspireerd door het christen-zijn, toegepast op het Bijbels leven en handelen in de 21e eeuw. In ons handelen komt dit tot uitdrukking door: oprechtheid, onderlinge verbondenheid, naastenliefde en dienstbaarheid. In afhankelijkheid van Gods zegen wensen bestuurder en toezichthouders zich in te zetten voor de gezamenlijke opdracht: erop toezien dat de kinderen op de scholen goed en genormeerd onderwijs ontvangen. Dat betekent dat de raad van toezicht in al zijn handelen voortdurend het belang van de leerlingen naar voren brengt.

De raad van toezicht ziet toe op naleving van de 'Code Goed Bestuur' van de PO-raad. In 2023 is deze code volledig gevolgd.

Werkwijze toezicht

De raad van toezicht heeft in 2023 zes keer vergaderd in aanwezigheid van de raad van bestuur. Voorafgaand aan elke vergadering heeft de rvt steeds een eigen vooroverleg gehad. De rvt ontvangt informatie van de raad van bestuur en heeft daarnaast op diverse manieren zelf informatie ingewonnen ten behoeve van zijn taakvervulling. De ryt-leden bezoeken jaarlijks de scholen van Educatis en er is jaarlijks overleg met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. Verder heeft de voorzitter van de rvt regelmatig op wat meer informele wijze gesprekken met de rvb over actuele zaken binnen de vereniging. In 2023 is er ook een rondetafelgesprek geweest met een afvaardiging van de rvt, gmr, lokale identiteitscommissie en Berséba over het thema samenwerken en verbinden waarvan het verslag in de najaarseditie van Invisio is terug te lezen. Al deze contacten zijn goed verlopen en van dienst geweest bij de taakuitvoering van de raad van toezicht. Vanwege verschillende wisselingen binnen de GMR is een gezamenlijk overleg met de rvt vooruitgeschoven naar begin 2024 waarin we met elkaar spreken over het thema 'strategisch personeelsbeleid'.

De ryt heeft vastgesteld dat de ryb de afgesproken doelstellingen naar tevredenheid heeft gerealiseerd en in het algemeen voldoende oog heeft voor de continuïteit van de vereniging. Een aantal onderwerpen had dit jaar specifiek de aandacht:

Burgerschap

De rvt heeft samen met de rvb van gedachten gewisseld over dit actuele en belangrijke thema. In de gesprekken kreeg de invulling van het burgerschapsonderwijs de aandacht, maar ook de monitoring hiervan. Voor de monitoring wordt een professionele tool in gebruik genomen. In 2024 krijgt dit thema een verder vervolg in de gesprekken met de rvb.

Bijbelvertaling

De rvt heeft met de rvb van gedachten gewisseld over het gebruik van Bijbelvertalingen binnen Educatis (concreet betreft dit de SV en HSV). Dit is een onderwerp dat vraagt om voorzichtigheid, mildheid en nuchterheid. Ook is de lokale context per school hierbij van belang. De rvb stelt een notitie op over dit onderwerp en stemt deze af met de rvt.

Financiën

De rvt heeft in 2023 de jaarrekening 2022, het bestuursverslag 2022, de begroting 2024 en de meerjarenbegroting 2024-2027 goedgekeurd. Ook zijn de bevindingen van de externe accountant besproken binnen de rvt. De rvt heeft verder stilgestaan bij de actuele risico's en hierbij genomen maatregelen, zoals dat in kaart is gebracht door de rvb. Met betrekking tot het verslagjaar 2022 en de begroting 2024 is de rvt van mening dat de middelen doelmatig en rechtmatig worden (2024: zullen worden) verworven en besteed. Hierbij richt de rvt zich op de hoofdlijnen en aanvullende toelichtingen wanneer de situatie daar aanleiding toe geeft. Daarnaast steunt de ryt op de bevindingen vanuit de accountantscontrole, waarin de aspecten van rechtmatige besteding onderdeel van onderzoek zijn.

Onderwijskwaliteit

De onderwijskwaliteit neemt een vaste plaats in op de jaaragenda van de rvt. De onderwijscommissie is sparring partner en klankbord voor de rvb wat betreft onderwijsinhoudelijke zaken. De hoofdzaken worden vervolgens besproken in de voltallige rvt. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de rapportages over de onderwijskwaliteit, waarbij de inhoud van het jaarplan met evaluatie en het jaarverslag diende als onderbouwing van de rapportage.

Bezoek Onderwijsinspectie en bestuurlijke visitatie PO-raad

In 2023 heeft de Inspectie een bezoek gebracht aan Educatis en een rapport uitgebracht. In het kader van het onderzoek heeft ook de rvt een gesprek met de Inspectie gevoerd. In het eindrapport geeft de Inspectie aan de ryt het advies om nadrukkelijker en zichtbaarder invulling te geven aan het toezicht houden op de rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen. De ryt zal dit met ingang van 2024 oppakken en heeft hierover afspraken gemaakt met de rvb. Ook zal dit onderwerp terugkomen in de herijking van de toezichtvisie die in het eerste halfjaar van 2024 gepland staat.

De PO-raad heeft een bestuurlijke visitatie aan Educatis gebracht in 2023. Tijdens de visitatie heeft een afvaardiging van de rvt ook een gesprek gevoerd met de PO-raad. De rvt heeft de eindrapportage besproken met de rvb en met instemming kennisgenomen van de voorgestelde opvolging door de rvb

Actualisering statuten

Diverse bepalingen in de statuten dienen te worden geactualiseerd, o.a. op basis van de WBTR en de Governancecode. In het jaar 2023 is begonnen met de voorbereiding van de wijzigingen. In 2024 zal een voorstel tot wijziging van de statuten aan de Algemene Ledenvergadering worden voorgelegd.

Commissies

De raad van toezicht werkt met drie commissies: een onderwijscommissie, een auditcommissie en een remuneratiecommissie. Eind 2023 waren de commissies als volgt bezet:

Onderwijscommissie	Auditcommissie	Remuneratiecommissie
Mw. Th. van den Berg Dhr. J.C. van der Net B.ed. M.ed.	Dhr. Mr. T. van de Bospoort AA Dhr. Drs. P.G. Willemsen RE RA	Dhr. J. Weeda Dhr. T. van de Bospoort AA

Onderwijscommissie

De onderwijscommissie is in het najaar van 2022 ingesteld en heeft in het verslagjaar twee keer vergaderd. Onderwerpen die besproken zijn: onderwijskundige rapportage, de uitslagen van de tevredenheidspeilingen, de tussenevaluatie van het jaarplan en de conceptnotitie over de doelstellingen en met name over het beoordelen van de resultaten. Verder is het inspectierapport besproken en heeft de commissie als sparring partner meegedacht over keuzes op strategisch niveau en actiepunten n.a.v. de diverse rapportages.

Auditcommissie

De auditcommissie is in 2023 vier keer bijeengekomen. In deze vergaderingen kwamen, als voorbereiding op besluitvorming in de volledige rvt, onder andere aan de orde:

- managementrapportages;
- jaarrekening en bestuursverslag 2022;
- · bevindingen externe accountant;
- kaderbrief en begroting 2024;
- diverse voorgenomen besluiten van de rvb met een financiële component.

De auditcommissie bereidt ook de benoeming van de externe accountant door de rvt voor. In 2023 was er geen sprake van wisseling van de externe accountant.

Remuneratiecommissie

Vanuit de werkgeversrol van de rvt heeft de remuneratiecommissie de jaarlijkse functioneringsen beoordelingsgesprekken met de bestuurder gevoerd. Dat is gebeurd op basis van voorafgaande zelfevaluatie en eigen waarneming van de rvt. Voor de bezoldiging van de rvb is de CAO Bestuurders PO leidend, in combinatie met de Wet normering topinkomens (WNT).

Professionalisering

De rvt evalueert zijn functioneren jaarlijks. Eens per drie jaar gebeurt dit onder begeleiding van een externe deskundige. Dit was voor het laatst in 2021. In 2022 heeft de ryt besloten de interne zelfevaluatie, die normaal gesproken in het najaar plaatsvindt, een halfjaar vooruit te schuiven. Hierdoor hebben nieuwe rvt-leden voldoende ervaring opgedaan om volledig bij te dragen aan de evaluatie. Ook wil de rvt in de eerste helft van 2024 komen tot een update van de toezichtvisie. Dat past inhoudelijk goed bij een evaluatie van de wijze van toezichthouden en willen we daarom daarmee combineren. Dit zal gebeuren onder begeleiding van een externe deskundige.

De rvt streeft naar een open cultuur waarbij, zowel binnen de rvt als in relatie met de rvb, sprake is van transparantie, er aandacht is voor ieders standpunten en waar ruimte is voor feedback. In 2023 hebben de rvt-leden individueel trainingen gevolgd gericht op hun eigen portefeuille en ontwikkelingsbehoefte. In 2023 hebben zich geen zaken voorgedaan met tegenstrijdige belangen.

Samenstelling

De samenstelling van de raad van toezicht was per eind 2023 als volgt:

Naam	Kerkelijke achtergrond	Termijn	Functie	Nevenfuncties	Portefeuille
Dhr. J. Weeda Voorzitter	GG	2024 aftredend	Salesmanager onderwijs bij AFAS	n.v.t.	Bedrijfsvoering en ICT
Dhr. Mr. T. van de Bospoort AA Vice-voorzitter	GGiN	2027 herkiesbaar	Geen	Lid rvt bij Stichting Rehoboth Onderwijs en Zorg te Barneveld Lid rvt bij Stichting Kinderboerderij De Schoutenhoeve te Barneveld	Juridisch, HR en financiën

				Lid Commissie voor de Bezwaarschriften bij de NBA te Amsterdam Lid bestuur Stichting Administratiekantoor Alfa te Wageningen Rechter plaatsvervanger bij Rechtbank Noord- Nederland	
Mw. M. van den Berg- Molenaar	PKN	2026 herkiesbaar	Intern begeleider bij CBS De Wegwijzer	Auditor bij SWV Berséba	Onderwijs en identiteit
Dhr. J.C. van der Net B.ed M.ed	GG	2025 aftredend	Docent VO en LVO, beleidsmedewerker VO	n.v.t.	Onderwijs
Dhr. Drs. P.G. Willemsen RE RA	ННК	2025 aftredend	Manager toezicht banken bij De Nederlandsche Bank N.V.	Lid rvt De Rozelaar te Barneveld Lid bestuur Stichting Financieringsfonds HHK	Financiën

Bijlage 2: Verslag GMR

Voor u ligt het Jaarverslag 2023 van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad, hierna te noemen GMR, van Educatis. Veel onderwerpen zijn besproken met de Raad van Bestuur, hierna te noemen RvB. Naast het constructieve overleg en informatie over de financiën, huisvesting en identiteit lichten we in het bijzonder de volgende onderwerpen uit:

- Inspectiebezoek op 27 maart j.l. en inspectierapport. Dit rapport is besproken in de GMR en terug te vinden op de website van Inspectie van het Onderwijs.
- Bestuurlijke visitatie op 2 oktober j.l. en rapportage Een aantal leden van de GMR heeft gesproken met de visitatoren en hebben dit gesprek als prettig ervaren. Het rapport was positief met een aantal aanbevelingen, deze zijn terug te vinden in het rapport en op te vragen bij de RvB.
- Gebruik Bijbelvertaling

Afgelopen jaar was tijdens de vergaderingen het gebruik van de Bijbelvertaling binnen Educatis een onderwerp van gesprek. We hebben meerdere keren hierover gesproken en van gedachten hierover gewisseld. We werden geïnformeerd over de ontwikkelingen en gesprekken die hierover gevoerd werden binnen de verschillende geledingen (RvT, MT, Li's) en konden meedenken met de notitie. Komend jaar zal hierover een weloverwogen besluit worden genomen.

- Burgerschapsvormgeving
 - Er heeft een meting plaats gevonden op alle Educatis-scholen in groep 7 en 8 waaruit blijkt dat de kennis goed is en attitude en vaardigheden gemiddeld zijn of net onder gemiddeld.
- HB voorzieningen
 - Op verschillende Educatis-scholen hebben er wisselingen plaats gevonden wat betreft de HB voorzieningen. We hebben hierover met elkaar van gedachten gewisseld en gesproken.
- Meerjarenbegroting 2024-2027
 - Tekorten worden momenteel opgevangen door NPO gelden. Dit zorgt in de toekomst voor onzekerheid vanwege de afschaffing van de NPO subsidies. Personeel had instemmingsrecht op het bestuursformatieplan (opgenomen binnen de meerjarenbegroting) en heeft unaniem hiermee ingestemd.
- Tevredenheidspeilingen onder leerlingen, leerkrachten en ouders Er is een grote respons geweest op het invullen van de tevredenheidspeilingen die een goed inzicht geven per individuele school en voor Educatis in het geheel. Over het algemeen zijn de respondenten (zeer) tevreden, waarvoor we dankbaar zijn.
- Het Plan van Aanpak met betrekking tot uitbreiding van Educatis Er zijn op dit moment een aantal scholen geïnteresseerd om aan te sluiten bij Educatis. Hierover zijn gesprekken gaande met betreffende scholen, maar er is nog geen besluit tot toelating van een van deze scholen genomen.

- Meer samenwerken met Raad van Toezicht Jaarlijks vindt er een overleg plaats met de RvT. Als GMR streven we ernaar om meer samen te werken met de RvT zodat we niet alleen op onze eigen 'eilandjes' vergaderen maar juist elkaar kunnen vinden.
- Themagericht vergaderen GMR Met ingang van het nieuwe schooljaar 2023/2024 heeft er een wisseling plaats gevonden binnen de GMR. Als GMR willen we elke vergadering met elkaar onderwerpen bespreken die aangedragen worden door leden van de GMR. Voorbeelden van onderwerpen die aangedragen zijn, zijn Bijbelvertaling, scholing van GMR leden en personeelsbeleid.
- Er heeft een wisseling plaatsgevonden van een aantal GMR leden en er zijn een aantal taken herverdeeld. De scholen van Educatis waren in de GMR vertegenwoordigd door een ouder (o) of leerkracht (lk):
 - de Akker, Amstelveen: Betty Hoogendoorn (lk)
 - Johannes Calvijnschool, Amersfoort: Michiel Clements (o)
 - Danielschool, Soest: Ineke Mollenhorst (o)
 - Eben-Haëzerschool, Utrecht: Maaike Tijssen (o)
 - School met de Bijbel, Nieuwer ter Aa: Marjet den Boer (o)
 - Willem Farelschool, Hoevelaken: Francien den Oudsten (o)
 - Rehobothschool, Zeist: Lida Heikoop (lk)
 - Johannes Bogermanschool, Houten: Françoise van der Maas (o, voorzitter)
 - Verhoeff-Rollmanschool, Bodegraven: Annemarie van Wensveen (lk, 2e voorzitter)
 - de Lelie, Driebruggen: Annelieke ten Hove (lk, secretaris)
- De GMR heeft in 2023 viermaal vergaderd namelijk op:
 - 27 maart
 - 13 juni
 - 10 oktober
 - 4 december

We zijn dankbaar voor de goede contacten met bestuurder Arjan van Hell en wensen allen Gods zegen toe.

Namens de GMR, Françoise van der Maas, voorzitter

Vereniging Educatis

Jaarrekening 2023

Inhoudsopgave

	Pagina
Jaarrekening	
Grondslagen	3
Model A: Balans per 31 december	7
Model B: Staat van baten en lasten	8
Model C: Kasstroomoverzicht	9
Model VA: Vaste activa	10 11
Model VV: Voorraden en vorderingen Model EL: Effecten en liguide middelen	12
Model EV: Eigen vermogen	13
Model VL: Voorzieningen	14
Model KS: Kortlopende schulden	15
Model G: Verantwoording subsidies	16
Model OB: Opgave overheidsbijdragen	17
Model AB: Opgave andere baten	18
Model LA: Opgave van de lasten	19
Model FB: Financiele baten en lasten	22
Model E: Overzicht verbonden partijen	23
WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector	24
Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen	26
Overige gegevens	
Bestemming van het resultaat	27
Gebeurtenissen na balansdatum	28
Ordertekening door bestuurders en toezichthouders	29
Bijlagen	
Gegevens over de rechtspersoon	30

A1 Grondslagen

1 Algemeen

Activiteiten van het bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van de Vereniging Educatis en van de onder deze rechtspersoon vallende scholen (zie gegevens rechtspersoon) verantwoord.

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Tenzij voor een specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar. De vergelijkende cijfers zijn voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Eigendom

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de vereniging en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen. Eventuele bruikleenscholen zijn eveneens niet verwerkt.

De kosten van groot onderhoud alsmede het schilderwerk van de schoolgebouwen worden ten laste gebracht van de voorziening groot onderhoud.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden opgenomen tegen de nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder vorderingen.

Algemene reserve

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de Vereniging Educatis en wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting van de jaarrekening.

Bestemmingsreserve privaat

De bestemmingsreserve privaat is gevormd voor nog niet bestede middelen waaraan een beperkte bestedingsmogelijkheid is toegekend en waarbij die beperking is opgelegd door het bestuur. De gedachte achter deze reserve is dat de private gelden, waaronder vrijwillige ouderbijdragen, beschikbaar moeten blijven voor uitgaven ten aanzien van zaken die vanuit deze bijdragen betaald worden. Het doel van deze reserve is het doen van investeringen die niet ten laste van gemeenten en andere overheden mogen komen.

Bestemmingsreserve Nationaal Programma Onderwijs

De bestemmingsreserve Nationaal Programma Onderwijs is gevormd om aan te geven welk deel van de ontvangen gelden uit hoofde van het NPO per jaareinde nog beschikbaar is voor besteding in het kader van de vanuit het NPO geformuleerde doelstellingen.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op de activa in mindering zijn gebracht.

Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud beoogt kostenegalisatie voor de uitgaven van groot planmatig onderhoud aan onroerende zaken die door de jaren heen een onregelmatig verloop hebben. De dotaties aan de voorziening zijn gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan.

De omvang van de voorziening onderhoud is bepaald door voor iedere onderhoudscomponent rekening te houden met de duur van de onderhoudscyclus en op basis daarvan voor elke onderhoudscomponent een bedrag naar tijdsgelang te reserveren.

Begin 2023 zijn nieuwe meerjarenonderhoudsplannen opgesteld voor alle locaties.

Op basis hiervan is per eind 2023 de voorziening groot onderhoud gevormd, met toepassing van RJ212. Daarbij is per onderhoudscomponent bezien hoe hoog de voorziening per ultimo 2023 moet zijn.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening is opgenomen tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De werkelijke jubileum-uitkeringen worden ten laste gebracht van deze voorziening.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden en overlopende passiva hebben een verwachte looptijd van maximaal 1 jaar en zijn opgenomen tegen nominale waarde.

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Alaemeen

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW worden de door het ministerie van OCW verstrekte vergoedingen voor de exploitatie opgenomen. Tevens worden hier verantwoord de van het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdragen.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva. Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen.

Niet bestede middelen worden onder de kortlopende schulden verantwoord, zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige exploitatiesubsidies

Overige exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen en/of waarin de opbrengsten zijn gederfd en/of waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het ministerie van OCW, samenwerkingsverbanden, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

De vereniging Educatis heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling.

Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Aan het ABP worden premies betaald waarvan een deel door de werkgever wordt betaald.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiele verplichtingen) dit toelaat. Naar de stand van januari 2024 is de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds 113,90%. Naar Naar de stand van 31 december 2023 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 110,5% (bron: website www.abp.nl).

De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder -benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van de hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende materiële activa. Er wordt afgeschreven vanaf de 1e dag van de maand na aanschaf.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financieel resultaat

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

4 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden gezien als liquide indien deze als vlottend actief worden verantwoord.

Ontvangen interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van leasetermijnen is (indien aan de orde) opgenomen onder de operationele activiteiten.

1.	Activa	31 decemb	er 2023	31 decemb	er 2022
1.2	<u>Vaste activa</u> Materiële vaste activa	2.768.273		2.721.075	
	Totaal Vaste activa		2.768.273		2.721.075
	<u>Vlottende activa</u>				
1.5	Vorderingen	341.201		183.587	
1.7	Liquide middelen	2.827.144		2.835.128	
	Totaal Vlottende activa		3.168.345		3.018.715
	Totaal Activa		5.936.618		5.739.790
2.	Passiva	31 decemb	er 2023	31 decemb	er 2022
2.1	Eigen vermogen	3.046.205		3.151.802	
2.2	Voorzieningen	1.760.547		1.646.545	
2.4	Kortlopende schulden	1.129.867		941.443	
	Totaal passiva		5.936.618		5.739.790

Staat van baten en lasten

		Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
3. 3.1 3.2 3.5	Baten Rijksbijdragen Overige overheidsbijdragen en -subsidies Overige baten Totaal baten	12.069.037 13.256 338.776 12.421.069	11.556.579 7.250 203.346 11.767.175	11.598.080 8.872 310.089
4. 4.1 4.2 4.3 4.4	Lasten Personeelslasten Afschrijvingen Huisvestingslasten Overige lasten	10.106.399 476.628 767.116 1.195.637	9.584.427 452.866 667.695 989.275	9.447.841 467.380 746.481 1.000.858
	Totaal lasten	12.545.780	11.694.263	11.662.560
	Saldo baten en lasten	-124.710	72.912	254.481
5.	Financiële baten en lasten	19.113	-	-5.121
	Resultaat	-105.598	72.912	249.360
	Resultaat na belastingen	-105.598	72.912	249.360
	Netto Resultaat	-105.598	72.912	249.360

Kasstroomoverzicht

		2023		2022
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten	-124.710		258.334	
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	476.628		467.380	
Afschrijvingen op desinvesteringen	-		-2.017.115	
Mutaties voorzieningen	114.002		156.556	
Veranderingen in vlottende middelen				
Vorderingen	-157.614		341.373	
Schulden	188.423	400 700	82.293	744 470
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties		496.728		-711.179
Mutaties interest				
Ontvangen interest	19.113		-	
Betaalde interest			-8.974	
		19.113		-8.974
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		515.841		-720.153
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investering in materiële vaste activa		-523.826		-271.808
Desinvesteringen in materiële vaste activa		-		2.017.115
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-523.826		1.745.307
Mutatie liquide middelen		-7.984		1.025.154
Beginstand liquide middelen		2.835.128		1.809.975
Mutatie liquide middelen		-7.984		1.025.154
Eindstand liquide middelen		2.827.144		2.835.128
Balans per 31-12		2.827.144		2.835.128

Vaste Activa

1. Activa

1.2	Materiële vaste activa	1.2.1 Gebouwen en	1.2.2	1.2.3	
		terreinen (incl.	Inventaris en	Andere vaste	
		verduurzaming)	apparatuur	bedrijfsmiddelen	Totaal
	Cum. Aanschafwaarde per 1-1-2023	1.553.918	2.593.489	812.391	4.959.798
	Cum. Afschrijvingen per 1-1-2023	477.002	1.382.090	379.631	2.238.723
	Boekwaarde per 1-1-2023	1.076.915	1.211.399	432.760	2.721.075
	Investeringen 2023	40.719	381.238	101.869	523.826
	Afschrijvingen 2023	-93.293	-314.363	-68.971	-476.628
	Desinvesteringen 2023	-	-	-	-
	Afschrijvingen op desinvesteringen 2023	-	-	-	_
	Mutaties 2023	-52.575	66.875	32.898	47.198
	Cum. Aanschafwaarde per 31-12-2023	1.594.636	2.974.727	914.260	5.483.624
	Cum. Afschrijvingen per 31-12-2023	570.296	1.696.453	448.602	2.715.351
	Boekwaarde per 31-12-2023	1.024.341	1.278.275	465.658	2.768.273

40 jaar
25 jaar
15 jaar
15 jaar
10 jaar
10 jaar
15 jaar
4 jaar
5 jaar
8 jaar

Van de investeringen in gebouwen en terreinen heeft een bedrag van € 115.766 betrekking op investeringen die in 2019 zijn gedaan met private middelen. De afschrijvingslast op deze investeringen wordt via de resultaatverdeling ten laste van de private reserves gebracht.

Voorraden en vorderingen

1.5	Vorderingen	31-dec-23	31-dec-22
1.5.1 1.5.2 1.5.6 1.5.7 1.5.8 1.5.10	Debiteuren OCW / EZ Overige overheden Overige vorderingen Overlopende activa en vooruitbetaalde kosten Waarborgsommen	300 2.454 - 224.490 99.257 14.700 341.201	1.908 14.323 - 119.418 32.937 15.000 183.587
1.5.7	Specificatie overige vorderingen Nog te ontvangen bedragen Nog te vorderen rente	205.377 19.113 224.490	119.206 - 119.418
	Specificatie nog te ontvangen bedragen Nog te ontvangen restituties BWGS Nog te ontvangen uitkeringen VFGS Nog te ontvangen restitutie transitievergoeding UWV Nog te ontvangen zwangerschapsuitkeringen UWV Te ontvangen vergoeding start Plusklas Veenendaal Berseba Nog te ontvangen verhuuropbrengst Nog te ontvangen afdrekeningen energie Overige	4.279 133.374 - 26.728 - 26.277 7.855 6.864 205.377	29.689 23.128 30.693 5.095 29.500 - 1.312 119.418

Effecten en liquide middelen

1.7	Liquide middelen	31-dec-23	31-dec-22
1.7.1 1.7.2	Kasmiddelen Tegoeden op bank- en girorekeningen	1.120 2.826.024 2.827.144	513 2.834.616 2.835.128
	Specificatie van tegoeden op bank- en girorekeningen		
	RABO bestuursrekening	93.366	1.053.755
	RABO vermogensspaarrekening	728.467	730.133
	RABO spaarrekening	1.948.452	998.900
	Schoolbankrekeningen	55.739	51.828
		2.826.024	2.834.616

Eigen vermogen

2.1	Algemene reserve	Stand per 1-1-2023	Resultaat 2023	Overige mutaties	Stand per 31-12-2023
2.1.1 2.1.2 2.1.3	Algemene Reserve Bestemmingsreserve NPO Bestemmingsreserve (privaat)	1.645.523 530.563 975.716 3.151.802	-168.848 37.513 25.737 - 105.598	- - -	1.476.676 568.076 1.001.453 3.046.205
2.1.1 2.1.2 2.1.3	Algemene Reserve Bestemmingsreserve NPO Bestemmingsreserve (privaat)	Stand per 1-1-2022 1.769.391 169.882 963.168 2.902.441	Resultaat 2022 -123.868 360.681 12.548 249.361	Overige mutaties - - - -	Stand per 31-12-2022 1.645.523 530.563 975.716 3.151.802
2.1.2	Toelichting mutatie bestemmingsreserv Ontvangen Rijksbijdragen Bestedingen loonkosten medewerkers Overige bestedingen	<u>ve NPO</u>	433.087 -371.397 -24.177 37.513		
2.1.3	Toelichting mutatie bestemmingsreserv Private baten: Ouderbijdragen Giften/zendingsgeld/acties Collecten Tussenschoolse opvang Diverse overige baten	<u>re privaat</u> _	86.693 50.575 12.315 35.885 34.929 220.396		
	Private lasten: Activiteiten ouderbijdragen Zending en acties Tussenschoolse opvang Afschrijving lokaal PSZ Verhoeff-Rollman	anschool _ _	126.039 54.248 11.478 2.894 194.659		

Voorzieningen

2.2 Voorzieningen

	2.2.1 Personeelsvoorziening	2.2.3 Onderhoudsvoorziening	Totaal
Stand per 1-1-2023	99.465	1.547.080	1.646.545
Dotaties	15.563	220.000	235.563
Onttrekkingen	-4.564	-116.997	-121.561
Vrijval	-	-	-
Stand per 31-12-2023	110.464	1.650.083	1.760.547
Kortlopend deel < 1 jaar	13.830	194.985	208.815
Langlopend deel > 1 jaar	96.634	1.455.098	1.551.732

Kortlopende schulden

2.4	Kortlopende schulden	31-dec-23	31-dec-22
2.4.3 2.4.7 2.4.8 2.4.9 2.4.10	Crediteuren Belastingen en premies sociale verzekeringen Schulden terzake van pensioenen Overige kortlopende schulden Overlopende passiva	133.795 444.298 82.923 19.409 449.441 1.129.867	124.604 347.870 114.363 11.473 343.133 941.443
2.4.7	Specificatie belastingen en premies sociale verze Nog te betalen loonheffing Nog te betalen BTW Af te dragen premie Vervangingsfonds Af te dragen premie Participatiefonds Af te dragen premie BWGS Af te dragen premie VFGS	keringen 384.164 23.931 - 615 6.875 28.713 444.298	343.266 - 254 - 4.350 - 347.870
2.4.9	Specificatie overige kortlopende schulden Nog te betalen lonen en salarissen Nog te betalen levensloop	19.409 - 19.409	11.473 - 11.473
2.4.10 2.4.10.2 2.4.10.5 2.4.10.8	Specificatie overlopende passiva Vooruitontvangen subsidies Nog te betalen vakantiegeld Overige	75.303 358.951 15.186 449.441	3.235 317.060 22.839 343.133

Model G: Verantwoording subsidies
G1: VERANTWOORDING VAN SUBSIDIES ZONDER VERREKENING

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	bedrag toewijzing	ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond ja/nee
Subsidie Zij-instroom	1355985	14-9-2023	25.000	25.000	ONDERHANDEN
Subsidie Zij-instroom	1348008	8-6-2023	25.000	25.000	ONDERHANDEN
Lerarenbeurs	138273	20-6-2023	12.746	12,746	ONDERHANDEN
Lerarenbeurs	138280	20-6-2023	11.869	11.869	ONDERHANDEN
Lerarenbeurs	138814	20-6-2023	12.427	12.427	ONDERHANDEN
Subsidie Opleiding Onderwijsassistent naar leraar	SOOL22782	10-11-2022	10.000	10.000	ONDERHANDEN
Subsidie Opleiding Onderwijsassistent naar Ieraar	SOOL23534	13-12-2023	15.000	5.000	ONDERHANDEN
Subsidie Opleiding Onderwijsassistent naar leraar	SOOL23535	13-12-2023	15.000	5.000	ONDERHANDEN
Subsidie Opleiding Onderwijsassistent naar leraar	SOOL23575	13-12-2023	15.000	5.000	ONDERHANDEN
Subsidie Opleiding Onderwijsassistent naar leraar	SOOL23536	13-12-2023	20.000	5.000	ONDERHANDEN
Subsidie verbetering basisvaardigheden	VBV23-PO-1107	31-5-2023	88.000	44.000	ONDERHANDEN
Subsidie Impuls en innovatie bewegingsonderwijs	IIB210216	13-12-2021	43.740	43.740	JA
Totaal			293.782	204.782	_

Overheidsbijdragen

3.1	Rijksbijdragen	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
3.1.1	Rijksbijdragen OCW/LNV	10.652.260	10.264.915	9.678.973
3.1.2	Overige subsidies OCW	733.248	622.050	1.214.354
3.1.3	Bijdragen vanuit samenwerkingsverbanden	683.529	669.614	704.753
		12.069.037	11.556.579	11.598.080
3.1.1	Specificatie Rijksbijdragen OCW/LNV			
	Lumpsum regulier Lumpsum overgangsbekostiging	10.743.534 -105.469	9.854.318	6.371.453
	Bestrijding Onderwijsachterstanden	14.194	_	4.120
	Materiële instandhouding	- -	_	1.331.951
	Personeels- en arbeidsmarktbeleid	_	410.597	1.971.450
	1 dischasion of arboidsmarkboloid	10.652.260	10.264.915	9.678.973
3.1.2	Specificatie Overige subsidies OCW Bijz. bekostiging starters schoolleiders Niet geoormerkte subsidies ministerie Subsidie Schoolkracht	150.845 - -	143.708 2.800 -	145.959 - 8.000
	Subsidie Extra handen in de klas	406 40E	- 426.125	1.117
	Nationaal Programma Onderwijs	426.125 3.495	426.125	919.935 2.497
	Nationaal Programma Onderwijs risicoleerlingen	58.126	30.500	2.497 107.955
	Subsidie Vreemdelingen en asielzoekers Subsidie Verbeteren basisvaardigheden	15.304	30.500	107.955
			5.000	5.000
	Subsidie Opleiding onderwijsassistent tot leraaar	25.000	5.000	5.000
	Lerarenbeurs	15.434	-	-
	Zij-instroom	25.000	40.047	-
	Subsidie Impuls en innovatie bewegingsonderwijs Overige	13.917	13.917	23.858 33
	Overige	733.248	622.050	1.214.354
3.1.3	Specificatie bijdragen uit samenwerkingsverbanden Ondersteuningsmiddelen Voorzieningen Hoogbegaafden Arrangementen	522.048 63.553 97.929 683.529	573.014 33.500 63.100 669.614	514.858 33.235 156.660 704.753
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
3.2.1 3.2.2	Gemeentelijke bijdragen en subsidies Overige overheidsbijdragen	13.256 <u>-</u>	7.250 -	8.372 500
	, ,	13.256	7.250	8.872
	Specificatie Gemeentelijke bijdragen en subsidies Gemeente Bodegraven Reeuwijk Gemeente Houten	4.844 2.245	5.000 2.250	4.860 3.366
	Gemeente Utrecht	2.586	2.200	5.500
	Gemeente Stichtse Vecht	2.566 3.467	-	-
	Gemeente Zeist	3.407	-	- 94
	Gemeente Zeist Gemeente Nijkerk	<u>-</u> 115	<u>-</u>	9 4 51
	Comeente Nijkerk	13.256	7.250	8.372
		10.200	7.200	0.012

Overige baten

3.5	Overige baten	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
3.5.1	Verhuur	52.862	44.300	53.207
3.5.5	Ouderbijdragen	86.693	71.225	87.980
3.5.6	Overige (overige baten)	199.222	87.821	168.903
		338.776	203.346	310.089
3.5.6	Specificatie overige baten			
	Giften/zendingsgeld/acties	50.575	21.200	56.690
	Collecten	12.315	11.750	15.682
	Vergoedingen voor inzet van personeel	45.070	6.500	21.331
	Subsidie verduurzaming	-3.172	3.171	1.371
	Tussenschoolse opvang	35.885	23.500	32.293
	Subsidie gezonde school	21.200	10.000	9.992
	Subsidie Participatiefonds sluitende aanpak	2.420	-	-
	Opbrengst leermiddelen	-	-	-
	Diverse overige baten	34.929	11.700	31.544
		199.222	87.821	168.903

Lasten

4	Lasten			
4.1	Personele lasten	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
4.1.1 4.1.2 4.1.3	Lonen en Salarissen Overige Personele lasten Af: Uitkeringen	10.045.911 751.089 -690.601 10.106.399	9.059.227 525.200 - 9.584.427	9.255.040 728.439 -535.639 9.447.841
4.1.1 4.1.1.1 4.1.1.2 4.1.1.3	Specificatie lonen en salarissen Bruto lonen en salarissen Sociale lasten Pensioenpremies	7.490.261 1.457.898 1.097.752 10.045.911	9.059.227 - - 9.059.227	6.902.178 1.354.600 998.262 9.255.040
4.1.2 4.1.2.1 4.1.2.2 4.1.2.3	Specificatie Overige Personele lasten Dotaties voorzieningen Personeel niet in loondienst Overige personeelslasten	15.563 177.738 557.789 751.089	119.550 405.650 525.200	14.922 180.659 532.858 728.439
4.1.2.3	Nadere specificatie Overige Personeelslasten Scholing en opleiding Inzet passend onderwijs Werving personeel Bedrijfsgezondheidszorg Personeelskantine Reis en verblijfkosten GO-Vak (vakbondsactiviteiten) Kosten vrijwilligers Werkkosten Overige personele lasten	242.132 77.546 35.471 39.965 27.173 893 8.518 18.991 69.386 37.713	171.000 68.000 30.000 40.000 17.950 100 8.000 18.450 49.700 2.450	230.622 88.851 44.642 42.361 23.472 691 7.656 14.412 65.888 14.263 532.858
4.1.3	Specificatie uitkeringen UWV Vervangingfonds BWGS Loonkortingen belastingdienst	-210.861 -377.014 -96.724 -6.002 -690.601	:	-198.943 -178.920 -152.620 -5.156 -535.639
	Specificatie loonkosten Lonen en Salarissen Ontvangen uitkeringen	10.045.911 -690.601 9.355.310	9.059.227 9.059.227	9.255.040 -535.639 8.719.402
	Gemiddelde FTE-bezetting (inclusief vervangers) Directie Onderwijzend personeel Onderwijs Ondersteunend personeel	Werkelijk 2023 9,12 85,60 25,90 120,62	Begroting 2023 8,99 79,25 23,21 111,45	Werkelijk 2022 8,72 88,46 24,30 121,48

4.2	Afschrijvingslasten	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
4.2.2	Afchrijvingen op materiele vaste activa	476.628	452.866	467.380
	. · · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	476.628	452.866	467.380
	Specificatie afschrijvingen op materiele vaste activa			
	Afschrijvingslasten gebouwen/terreinen	49.345	32.470	56.955
	Afschrijvingslasten verbouwingen	6.370	21.863	6.370
	Afschrijvingslasten groot onderhoud	4.289	4.289	4.289
	Afschrijvingslasten zonnepanelen-verduurzaming	33.290	33.290	33.290
	Afschrijvingslasten inventaris en apparatuur	29.697	20.525	27.105
	Afschrijvingslasten machines en installaties	18.262	17.650	17.358
	Afschrijvingslasten meubilair	82.282	80.871	81.111
	Afschrijvingslasten ICT	181.737	171.364	175.438
	Afschrijvingslasten software	2.385	2.615	2.609
	Afschrijvingslasten leermethoden	68.865	66.298	62.749
	Afschrijvingslasten overige mva	106	1.631	106
	_	476.628	452.866	467.380
4.3	Huisvestingslasten	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
	•	2020	2020	2022
4.3.1	Huur	_	_	734
4.3.3	Onderhoud	92.554	65.000	73.355
4.3.4	Energie en water	168.630	133.850	100.657
4.3.5	Schoonmaakkosten	218.334	192.070	199.420
4.3.6	Heffingen	18.826	23.850	25.835
4.3.7	Dotatie voorziening groot onderhoud	220.000	220.000	291.152
4.3.8	Overige huisvestingslasten	48.773	32.925	55.327
		767.116	667.695	746.481
4.3.8	Specificatie Overige huisvestingslasten			
	Beveiliging	24.892	19.750	24.908
	Tuinonderhoud	15.022	6.525	11.949
	Occasional business of the contraction	0.050	0.050	10 170
	Overige huisvestingslasten	8.859	6.650	18.470

4.4	Overige lasten	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
4.4.1	Administratie- en beheerslasten	262.118	224,050	188.776
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	642,863	521.500	542.397
4.4.4	Overige lasten	290.655	243.725	269.685
4.4.4	Overige lasteri	1.195.637	989.275	1.000.858
4.4.1	Specificatio Administratio on haboardaston			
4.4.1	<u>Specificatie Administratie- en beheerslasten</u> Administratiekantoor	87.600	80.000	78.195
	Accountant	21.417	20.000	20.510
	Kosten Raad van Toezicht	34.417	25.000	24.875
	Deskundigenadvies	41.898	20.500	18.155
	Telefoon/fax	4.685	7.050	7.877
	PR & Communicatie	55.297	63.750	26.942
	Overige administratielasten	16.803 262.118	7.750 224.050	12.221 188.776
4.4.2	Specificatie Inventaris, apparatuur en leermiddelen			
	Leermiddelen	152.595	138.000	153.086
	Leermethoden licenties	124.412	109.500	126.638
	Klein inventaris	5.541	6.350	6.453
	ICT	233.011	148.000	128.584
	Mediatheek en bibliotheek	12.696	13.250	13.589
	Reproductie	114.608	106.400	114.048
		642.863	521.500	542.397
4.4.4	Specificatie overige lasten			
	Plusklassen	=	19.000	-
	Kabeltelevisie en overige rechten	2.570	1.750	1.549
	Abonnementen	7.555	7.500	6.402
	Contributies	44.162	34.300	39.974
	Representatie	11.807	11.000	11.300
	Medezeggenschap- en ouderraad	2.609	8.100	2.950
	Overige verzekeringen	7.030	5.500	6.983
	Culturele vorming	4.888	7.900	5.283
	Testen en toetsen	4.976	10.000	11.642
	Activiteiten ouderbijdragen	126.039	98.925	108.496
	Zending en acties	54.248	21.200	56.554
	Tussenschoolse opvang/overblijven	11.478	9.500	12.154
	Bankkosten	4.899	3.450	3.853
	Overige lasten	8.394	5.600	2.544
		290.655	243.725	269.685
		-		
	Specificatie honorarium accountant			
4.4.1.1	Onderzoek jaarrekening	21.417	20.000	20.510
4.4.1.2	Andere controle-opdracht	=	_	-
4.4.1.3	Fiscale adviezen	-	-	-
4.4.1.4	Andere niet-controle diensten	- 04 447	-	- 00 540
		21.417	20.000	20.510

Financiële baten en lasten

5	Financiële baten en lasten	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
5.1	Rentebaten	19.113	-	-
5.5	Rentelasten (-/-)	=	-	5.121
		19.113	-	-5.121

Overzicht verbonden partijen

Educatis is door aansluiting een verbonden partij met het Samenwerkingsverband Berseba (code activiteiten 4)

Educatis is aangesloten bij Samenfoort PO Huisvestingscoöperatie Amersfoort U.A. (code activiteiten 4)

Voor het overige zijn er geen verbonden partijen.

Code activiteiten:

- 1. Contractonderwijs
- 2. Contractonderzoek
- 3. Onroerende zaken
- 4. Overige

WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan.

Per 1 januari 2016 is de maximale beloning afhankelijk van het aantal complexiteitspunten van de organisatie. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de op de Vereniging Educatis van toepassing zijnde regelgeving en het WNT maximum voor het onderwijs.

Het bezoldigingsmaximum in het boekjaar 2023 bedraagt € 148.000 (klasse B).

Deze klasseindeling is gebaseerd op ondertaande berekening van het aantal complexiteitspunten:

Gemiddelde totale baten:

Gemiddeld aantal leerlingen:

Gewogen aantal onderwijssoorten:

Totaal aantal complexiteitspunten:

Het WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen Naam Functie Aanvang en einde functievervulling	2023 Dhr. J.A. van He ll Voorzitter Raad van Bestuur 1-1-2023 31-12-2023
Bezoldiging Beloning inclusief onkosten	103.314
Beloningen betaalbaar op termijn	9.492
Totaal bezoldiging	112.805
Individueel bezoldigingsmaximum Overschrijding Onverschuldigde betaling	148.000 n.v.t. n.v.t.
Naam Functie Aanvang en einde functievervu ll ing	<u>2022</u> Dhr. J.A. van He ll Voorzitter Raad van Bestuur 1-1-2022 31-12-2022
Bezoldiging Beloning inclusief onkosten Beloningen betaalbaar op termijn	91.651 10.251
Beloning inclusief onkosten	

Rozoldiging	toezichthoudend	do tonfunction	aricean 2023
bezolalalila	toezichthoudend	ae tobiunctior	iarissen zuzs

	M. van den Berg-	T. van de	M.E. Baan-		P.G.	J.C. van der
Naam	Molenaar	Bospoort	Meerman	J. Weeda	Wi ll emsen	Net
Functie	Lid	Lid	Lid	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling	1/1-31/12	1/7-31/12	1/1-30/6	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Totaalbezoldiging	4.070	2.035	2.035	6.098	4.070	4.070
Individueel bezoldigingsmaximum	14.800	14.800	14.800	22.200	14.800	14.800
Overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen 2022

	M. van den Berg-	N.M. van	M.E. Baan-		P.G.	J.C. van der
Naam	Molenaar	Garderen	Meerman	J. Weeda	Willemsen	Net
Functie	Lid	Lid	Lid	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervu ll ing	1/8-31/12	1/1 - 31/7	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1 - 31/12	1/1-31/12
Totaalbezoldiging	1.802	2.118	4.235	6.344	4.235	4.235
Individueel bezoldigingsmaximum	15.400	8.983	15.400	23.100	15.400	15.400
Overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Leaseverplichtingen

Er is sprake van een leaseovereenkomst voor de huur van kopieerapparaten. Het contract heeft een looptijd tot 1 september 2024. De leasetermijn bedraagt € 15.405 per kwartaal (excl. BTW). De leaseverplichting stopt per 1 september 2024 door eigen aankoop van apparatuur in combinatie met onderhoudscontacten

Regeling duurzame inzetbaarheid

Met ingang van 1 september 2014 is de regeling duurzame inzetbaarheid in werking getreden. Na een uitvraag onder het personeel is gebleken dat deze regeling weliswaar wordt gebruikt, maar dat medewerkers de hieruit volgende uren in het desbetreffende jaar opnemen en geen gebruik maken van de mogelijkheid om uren te sparen. Daarom is besloten geen voorziening te treffen.

Vordering op OCW i.v.m. nieuwe bekostigingssystematiek

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs vereenvoudigd. Een van de wijzigingen betreft het toekennen van bekostiging op kalenderjaarbasis in plaats van op schooljaarbasis. Een gevolg van deze nieuwe bekostigingssystematiek is dat de beschikking over de overgangsperiode augustus/december 2022 is gebaseerd op het betaalritme van OCW en niet op 5/12e deel van de schooljaarbeschikking die voorheen werd afgegeven. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor ons schoolbestuur neer op € 476.000. Educatis heeft zich aangesloten bij ca. 230 andere schoolbesturen die samen met de PO Raad bezwaar hebben gemaakt tegen de (eenmalige) gevolgen van de overgang op de nieuwe bekostigingssystematiek. Het bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. Samen met ruim 220 andere schoolbesturen heeft Educatis bezwaar aangetekend. Dit bezwaar ligt momenteel bij de Rechtbank. In verband met de onduidelijkheid over de uitkomst van deze procedure heeft Educatis géén vordering opgenomen in het kader van deze kwestie.

Overige Gegevens

Bestemming van het resultaat

Vanuit de statuten zijn geen nadere bepalingen opgenomen met betrekking tot de bestemming van het resultaat. Het voorstel voor de bestemming van het resultaat is als volgt:

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Algemene Reserve	-168.848	-	-123.868
Bestemmingsreserve NPO	37.513	72.912	360.681
Bestemmingsreserve (privaat)	25.737	=	12.548
Totaal bestemming resultaat	-105.598	72.912	249.361

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die impact hebben op de jaarcijfers 2023 of de interpretatie daarvan.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Vaststellen van de jaarrekening 2023
Raad van Bestuur
Dhr. J. A. van Hell, MSc
Goedkeuren van de jaarrekening 2023
Raad van Toezicht
Dhr. J.C. van der Net
Mw. M. van den Berg-Molenaar
Dhr. drs. P.G. Willemsen
Dhr. T. van de Bospoort
Dhr. J. Weeda

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer 41534

Naam instelling Vereniging Educatis

Postadres Waterdaal 3

Postcode 3817 GV

Plaats Amersfoort

Telefoon 033-3033123

E-mailadres info@educatis-rpo.nl

Website http://www.educatis-rpo.nl/

Contactpersoon:

21QN

De heer J.A. van Hell, Raad van Bestuur <u>a.vanhell@educatis-rpo.nl</u>

Tot de rechtspersoon behoren de volgende scholen:

03GD	Nederlands Hervormde Basisschool De Lelie	Driebruggen
03MJ	Eben-Haëzerschool	Utrecht
04MJ	Johannes Bogermanschool	Houten
05RG	School Met De Bijbel	Nieuwer Ter Aa
06DY	Rehobothschool voor Reformatorisch Onderwijs	Zeist
06GV	Johannes Calvijnschool	Amersfoort
07XO	Verhoeff-Rollmanschool	Bodegraven

Reformatorische Basisschool De Akker

23UE Willem Farelschool Hoevelaken
23WR Daniëlschool Soest

Amstelveen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Educatis

3770 AG Barneveld

T (0342) 40 85 08 F (0342) 40 81 41 barneveld@vanreeacc.nl www.vanreeacc.nl KvK nr. 08107895

Koolhovenstraat 11 3772 MT Barneveld Postbus 272

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Educatis te Amersfoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Educatis op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante weten regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1. de balans per 31 december 2023;
- 2. de staat van baten en lasten over 2023; en
- 3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Educatis zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als

leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuuren de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijscontroleprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Barneveld, 2 april 2024 Van Ree Accountants

w.g.

M.A. Rozendaal RA